

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ТРЕТА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

НА

3. заседание

Четвъртъкъ, 30 октомврий 1941 г.

(Открито въ 16 ч. 40 м.)

Председателствувалъ подпредседателътъ Димитъръ Пешевъ. Секретари: Александъръ Загоровъ и Стефанъ Багриловъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуски	11	горски стражари съ заплата и други възна- граждения, предвидени въ бюджета за млад- шитъ горски стражари (Приемане) 19
Предложение	12	8. За одобрение 56. постановление на Мини- стерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151 (Прие- мане) 19
Законопроекти	12	Говорили: Д-ръ Н. Николаевъ 20 М-ръ Д. Божиловъ 20
По дневния редъ:		9. За одобряване XXV постановление на Мини- стерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 августъ 1941 г., протоколъ № 139, относно възлагането на Българската земеделска и коо- перативна банка да закупи отъ французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, акцио- нерно дружество, около 2.000 тона медна руда и да продаде така закупената руда на „Норд- дойче Афинери“ въ Хамбургъ, съгласно сключе- нитъ между Българската земеделска и коо- перативна банка и поменатитъ две фирми на 14 юлий 1941 г. договори, които се одобряватъ (Оттегляне) 21
Предложения: 1. За одобряване 43. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, досежно отпускане отъ Българската земеделска и кооперативна банка безлихвени заеми, подъ гаранция на държавата, на пострадали занаят- чий отъ гр. Щипъ при бомбардировката презъ м. априлъ 1941 г. (Приемане) 12		Говорили: С. Караивановъ 21 М-ръ Д. Божиловъ 21
2. За одобряване XI постановление на Мини- стерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, досежно начина на извършване службата по външнитъ държавни заеми 6% 1892, 5% 1896, 5% 1902, 5% 1904, 4 1/2% 1907, 4 1/2% 1909, 6 1/2% 1923, 7% 1926 и 7 1/2% 1928 г. за периода отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война (Приемане) 12		Законопроекти: 1. За сключване бюджета на дър- жавата за 1939 бюджетна година (Първо и второ четене) 21, 31
3. За опрощаване отъ Народното събрание су- мата 32.364.976 л., съгласно чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитъ данъци (Приемане) 13		2. За оставяне въ сила закона за измѣнение на нѣкои закони по прѣжитъ данъци презъ 1942 бюджетна година (Първо и второ четене) 31
4. За одобрение XV постановление на Мини- стерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 юлий 1941 г. протоколъ 121 (Приемане) 18		3. За детската и младежката книжнина (Първо четене) 31
5. За одобрение XIX постановление на Министер- ския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 сеп- темврий 1941 г., протоколъ № 156 (Приемане) 18		4. За създаване на оборотенъ капиталъ при об- щинитъ за стопанисване на общинскитъ гори (Първо четене) 33
6. За одобрение 33 постановление на Министер- ския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юний 1941 г., протоколъ № 105, относно обра- зуването на ловни дружества въ новоосвободенитъ земи и поемане управлението имъ отъ тричленни комисии (Приемане) 18		Говорилъ: Е. Клянтевъ 34
7. За одобряване 40. постановление на Мини- стерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 августъ 1941 г., протоколъ № 136, относно даване право на районнитъ горски инспектори, при липса на редовни кандидати за горски над- зиратели по експлоатацията и укрепяване и за- лесяване пороищата въ новитъ земи, да назна- чаватъ временно на вакантнитъ мѣста младши		5. За семенпроизводството (Първо четене) 36
		6. За облекчение на затрудненитъ тютюнови коо- перации (Първо четене — разискване) 37
		Говорили: И. Славковъ 38 Л. Поповъ 40 С. Димовъ 43 Г. Тодоровъ 45
		Дневенъ редъ за следващото заседание 47

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: (Звъни) При-
сѣдствуватъ нужното число народни представители. Обя-
вявамъ заседанието за открито.

(Отсѣдствуватъ народнитъ представители: Ангелъ Въл-
чевъ, Гаврилъ Ленковъ, Дончо Узуновъ, Маринъ Грозевъ,
Марко Сакарски, д-ръ Никола Дуровъ, Петъръ Грънча-
ровъ, Симеонъ Симеоновъ и Тодоръ Кожухаровъ)

Председателството има да ви направи следнитъ съоб-
щения. Разрешени сѣ отпуски на следнитъ г-да народни
представители:

Гаврилъ Ленковъ — 2 дена;

Д-ръ Никола Дуровъ — 2 дена, и

Петъръ Грънчаровъ — 4 дни.

Постъпили сж:

Отъ Министерството на финанситъ — предложение за одобрение царски укази № № 119-120, 122-129, 131-142 и 144-149 включително отъ 1941 г.

Отъ същото министерство — законопроектъ за поправка на § 1 и за тълкуване на таблицата къмъ същия параграфъ отъ закона за измѣнение и допълнение на членове 2, 5 и 43 отъ закона за данъка върху имоти, придобити по безвъзмезденъ начинъ.

Отъ същото министерство — законопроектъ за измѣнение бюджета на държавнитъ дългове за 1941 бюджетна година.

Отъ същото министерство — законопроектъ за измѣнение и допълнение бюджетитъ на българската православна църква и на Министерството на външнитъ работи и на изпълненията за 1941 бюджетна година.

Отъ същото министерство — законопроектъ за допълнителенъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Главната дирекция на строежитъ за 1941 бюджетна година, на сума 400.000 л.

Отъ министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти — законопроектъ за отстъпване безвъзмездно на църковното настоятелство на църквата „Св. В. М. Георги“ въ с. Борилъ, Орѣховско, за използване при постройка на нова църква материалитъ отъ шестъ необитаеми бѣжански къщи, нахоящи се край р. Дунавъ въ землището на с. Борилъ.

Предложениято и законопроектитъ сж разгледани на г-ла народнитъ представители и ще бѣдатъ поставени на дневенъ редъ.

Минаваме на дневенъ редъ — точка първа:

Одобрение на проекторешението за одобряване XLIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, досежно отпускане отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка безлихвени заеми, подъ гаранция на държавата, на пострадали занаятчии отъ гр. Шипъ при бомбардировката презъ м. априлъ 1941 г.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобряване XLIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, досежно отпускане отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка безлихвени заеми, подъ гаранция на държавата, на пострадали занаятчии отъ гр. Шипъ при бомбардировката отъ м. априлъ 1941 г.

Г-ла народни представители! Съ XLVI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 августъ 1941 г., протоколъ № 132, се одобри да се отпустнатъ отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка заеми на следнитъ занаятчии отъ гр. Шипъ, пострадали отъ бомбардировката презъ м. априлъ тази година при военнитъ действия между германскитъ и югославски войски:

1. Крумъ Ефтимовъ Насевъ, тенекеджия . . . 40.000 л.
2. Петъръ Маневъ Варадиновъ, столаръ . . . 300.000 „
3. Мише Петровъ Парлиевъ, притежателъ маслодайна . . . 300.000 „
4. Кирилъ Ивановъ, кожаръ . . . 10.000 „
5. Трайчо Ив. Ковачевъ, общаръ . . . 20.000 „
6. Петъръ Шалевъ, кръчмаръ . . . 20.000 „
7. Камче Алексовъ, дограмаджия . . . 10.000 „

700.000 л.

За Българската земедѣлска и кооперативна банка се явиха известни неудобства въ отпускането на тия заеми. Ето защо наложи се да се даде държавна гаранция за разрешенитъ заеми, а така също тѣ да ставатъ безлихвени за длъжницитъ.

Съ XLIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, се реши, заемитъ да се платятъ въ срокъ отъ 5 години, безлихвено за длъжницитъ и подъ гаранция на държавата. Постановлението на Министерския съветъ предвижда също така следуемата се лихва да остане въ тежестъ на държавата и да се плати на Българската земедѣлска и кооперативна банка съ срѣдства отъ държавния бюджетъ.

Понеже се налагаше на държавата бързо да се прече на помощъ на пострадалиитъ, а Българската земедѣлска и кооперативна банка не можеше да отпусне тия заеми на общо основание, държа се горепоменатото постановление на Министерския съветъ, което ви моля да одобрите чрезъ гласуване на тукъ приложеното проекторешение.

Гр. София, октомврий 1941 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобряване XLIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, досежно отпускане отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка безлихвени заеми, подъ гаранция на държавата, на пострадали занаятчии отъ гр. Шипъ при бомбардировката презъ м. априлъ 1941 г.

Одобрява се XLIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, което гласи:

„Одобрява се, щото заемитъ, които се отпускатъ отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка на пострадали занаятчии отъ гр. Шипъ по силата на XLV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 августъ 1941 г., протоколъ № 132, да бѣдатъ платени въ срокъ отъ 5 години, безлихвено подъ гаранция на държавата. Лихвата да се плати на Българската земедѣлска и кооперативна банка съ срѣдства, които да се предвидятъ презъ 1942 г. въ бюджет на Главната дирекция на държавнитъ дългове.“

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобряване XLIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151, досежно отпускане отъ Българската земедѣлска и кооперативна банка безлихвени заеми, подъ гаранция на държавата, на пострадали занаятчии отъ гр. Шипъ при бомбардировката презъ м. априлъ 1941 г. моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, втора, отъ дневния редъ. Одобрение на проекторешението за одобряване XI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, досежно начина на извършване службата по външнитъ държавни заеми 6% 1892, 5% 1896, 5% 1902, 5% 1904, 4 1/2% 1907, 4 1/2% 1909, 6 1/2% 1923, 7% 1926 и 7 1/2% 1928 г., за периода отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобряване XI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, досежно начина на извършване службата по външнитъ държавни заеми 6% 1892, 5% 1896, 5% 1902, 5% 1904, 4 1/2% 1907, 4 1/2% 1909, 6 1/2% 1923, 7% 1926 и 7 1/2% 1928 г., за периода отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война.

Г-да народни представители! Съгласно спогодбата, сключена на 12 февруарий 1940 г. въ Лондонъ между българското правителство и Сдруженията на чуждестраннитъ носители на облигации отъ българскитъ държавни външни заеми (публикувана въ „Държавенъ вестникъ“, брой 58, отъ 13 мартъ 1940 г., службата по външнитъ държавни заеми 6% 1892, 5% 1896, 5% 1902, 5% 1904, 4 1/2% 1907, 4 1/2% 1909, 6 1/2% 1923, 7% 1926, 7 1/2% 1928 г. се извърши въ чужбина до 1 априлъ 1940 г. съ трансферъ въ размѣръ на 40% отъ лихвитъ, пресметнати за предвоеннитъ държавни заеми върху процентитъ, предвидени въ конвенцията отъ 11 декемврий 1926 г., за периода отъ 1930—1933 г., а за следвоеннитъ заеми — върху номиналната стойност, фигурираща върху купонитъ. Следъ 1 априлъ 1940 г., поради обстоятелството, че Англия и Франция не закупиха български тютюни, стойността на които да послужи, както бѣ уговорено при сключване на спогодбата за плащане на купонитъ отъ българскитъ държавни заеми, трансферътъ на лихвитъ въ чужбина бѣ преустановенъ, като се направи едно изключение само за шестата и последна вноска, дължима на 15 априлъ 1940 г., за купона съ надежъ 15 май същата година отъ стабилизационния заемъ, която бѣ изплатена въ чужда валута. Другитъ

дължими вноски, обаче, по външните държавни заеми след 1 април 1940 г., въ съгласие съ уговореното, се извършваха редовно на предвидените падежни дати въ лева въ Българската народна банка по две отделни смѣтки за всеки заемъ: едната предназначена за плащане на купонитѣ въ чужбина, а другата предназначена за плащане на купонитѣ въ България. Отъ последната смѣтка се извършваха плащания на купонитѣ както въ България, така и въ Германия и въ протектората Бохемия и Моравия. Съгласно горепоменатата спогодба отъ 12 февруарий 1940 г., за остатъка отъ лихвата 60%, а за следвоенните заеми 7% 1926 г. и 7½% 1928 г. и за пълното погашение, българското правителство предаде на комисаря на Обществото на народитѣ презъ месецъ мартъ 1940 г. безлихвени съкровищни бонове, които, следъ закриване на дължността му, се прехвърлиха на Българската народна банка, която въ това отношение пое неговитѣ функции. Тия съкровищни бонове ще се върнатъ на българското правителство, следъ като то трансферира въ чужда валута предвиденитѣ 40% отъ лихвата по заемитѣ.

Тѣй като спогодбата отъ 12 февруарий 1940 г. бѣ сключена за до края на месецъ декемврий сѣщата година и поради невъзможността да се влѣзе въ връзка съ чуждестраннитѣ сдружения на носителитѣ на облигации отъ външнитѣ държавни заеми, за да се уговори съ тѣхъ начинътъ на извършване службата по тия заеми следъ 1 януарий 1941 г., Министерскиятъ съветъ, съ XI си постановление, взето въ заседанието отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, одобри, щото службата по външнитѣ държавни заеми отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война да се извършва при условията, по които се извършва службата по сѣщитѣ заеми следъ 1 април 1940 г., а именно: плащанията на купонитѣ въ България ще се извършва въ лева, равностойни на следуюмѣтѣ се златни франка по спогодбата отъ месецъ февруарий 1940 г. за предвоеннитѣ заеми (съ изключение на заема 5% 1896 г. на Българската земеделска и кооперативна банка, при който плащането става на базата на английската лира, предвидена въ купонитѣ) и на следуюмѣтѣ се по сѣщата спогодба проценти отъ монетитѣ, означени въ купонитѣ за следвоеннитѣ заеми, пресмѣтнати по официалния курсъ на Българската народна банка, увеличени съ съответната законна премия. Плащането на купонитѣ въ Германия и протектората Бохемия и Моравия по предвоеннитѣ външни държавни заеми ще се извършва въ германски марки, респективно въ чехски крони, изчислени на базата на фигуриращитѣ въ купонитѣ суми въ германски марки по процентитѣ, установени въ поменатата по-горе спогодба отъ месецъ февруарий 1940 г. Сумитѣ пъкъ за купонитѣ по външнитѣ държавни заеми, платими извънъ България, Германия и протектората Бохемия и Моравия ще се внасятъ въ лева, заедно съ законната премия, по специални смѣтки въ Българската народна банка, открити на името на портъоритѣ по държавнитѣ заеми 1892, 1896, 1909, 1923, 1926 и 1928 г., а по държавнитѣ заеми 1902, 1904 и 1907 г. на името на делегата по тия заеми въ София. За остатъка отъ лихвитѣ отъ 60% и за погашението въ пълния размеръ по заемитѣ 1926 и 1928 г., българското правителство ще предава въ началото на всѣка година на Българската народна банка безлихвени съкровищни бонове. Тия бонове ще бждатъ намалявани въ края на всѣка година съ сумитѣ, предназначени за изплащане на купонитѣ въ България, Германия и протектората Бохемия и Моравия, като за остатъка ще се издаватъ нови съкровищни бонове, които ще бждатъ върнати на правителството, следъ като то трансферира въ чужда валута сумитѣ въ лева, предназначени за изплащане на купонитѣ извънъ България, Германия и протектората Бохемия и Моравия.

Като донасямъ горното моля ви, г-да народни представители, да одобрите и гласувате тукъ приложеното проекторешение.

Гр. София, октомврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобряване XI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, досежно начина на извършване службата по външнитѣ държавни заеми 6% 1892, 5% 1896, 5% 1902, 5% 1904, 4½% 1907, 4½% 1909, 6½% 1923, 7% 1926 и 7½% 1928 г., за периода отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война.

Одобрява се XI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, което гласи:

„Службата по външнитѣ държавни заеми отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война да се извършва по условията, по които се извършва службата по сѣщитѣ заеми следъ 1 април 1940 г., т. е.:

1. Плащането на купонитѣ въ България ще се извършва въ лева, равностойни на следуюмѣтѣ се златни франкове по спогодбата отъ месецъ февруарий 1940 г., сключена между българското правителство и комитетитѣ на портъоритѣ на българскитѣ държавни външни заеми — за предвоеннитѣ заеми 1892, 1902, 1904, 1907 и 1909 г. и на следуюмѣтѣ се по сѣщата спогодба проценти отъ монетитѣ, означени въ купонитѣ за заемитѣ 6½% 1923 г., 7% 1926 г. и 7½% 1928 г., пресмѣтнати по официалния курсъ на Българската народна банка, увеличени съ съответната законна премия;

2. Плащанията на купонитѣ въ Германия и протектората Бохемия и Моравия по предвоеннитѣ външни държавни заеми 1892, 1902, 1904, 1907 и 1909 г. ще се извършватъ въ германски марки, респективно въ чехски крони, изчислени на базата на фигуриращитѣ въ купонитѣ суми въ германски марки въ процентитѣ, установени въ поменатата по-горе спогодба отъ месецъ февруарий 1940 г.

Сумитѣ, необходими за плащанията на купонитѣ по точки 1 и 2 по-горе, ще се внасятъ въ лева на съответнитѣ падежни дати по две отделни смѣтки въ Българската народна банка. При настѣпване падежитѣ на всѣки купонъ, сумитѣ по тия смѣтки ще бждатъ прехвърлени по съответнитѣ провизионни смѣтки въ Българската народна банка или пъкъ превеждани на банцитѣ-плащачи въ Германия и протектората Бохемия и Моравия.

3. Сумитѣ, представляващи стойността на купонитѣ отъ предвоеннитѣ и следвоеннитѣ заеми, платими извънъ България, Германия и протектората Бохемия и Моравия и изчислени по начина, предвиденъ въ спогодбата съ комитетитѣ на чуждестраннитѣ портъори отъ месецъ февруарий 1940 г., ще се внасятъ въ лева на съответнитѣ падежни дати по официалния курсъ на Българската народна банка, увеличени съ законната премия и комисиона, по специални блокирани смѣтки въ Българската народна банка, открити на името на портъоритѣ на заемитѣ 1892, 1909, 1923, 1926 и 1928 г., а що се отнася до заемитѣ 1902, 1904 и 1907 г. специалнитѣ смѣтки ще бждатъ открити на името на делегата на тия заеми въ София.

4. Редовното погашение на външнитѣ държавни заеми ще продължи да бжде преустановено до края на европейската война.

5. Правителството ще предвижда въ бюджета си за всѣка финансова година кредитъ за пълния анюитетъ по службата на заемитѣ, като премията се пресмѣта само върху сумитѣ за лихви, подлежащи на плащане.

6. Правителството ще предава въ началото на всѣка финансова година на Българската народна банка безлихвени съкровищни бонове за 60% отъ лихвата, а за заемитѣ отъ 1926 и 1928 г. и за пълната сума на погашението. Тия бонове ще бждатъ намалявани въ края на всѣка финансова година съ сумитѣ, внесени по смѣтитѣ, предвидени въ точки 1 и 2 по-горе, като за остатъка ще се издаватъ нови безлихвени съкровищни бонове, които ще бждатъ върнати на правителството, следъ като трансферира въ чужда валута внесенитѣ суми въ лева по смѣтитѣ, упоменати въ точка 3 по-горе.

7. Разпорежданията на точки 1 до 4 и 6 важатъ и за заема 5% 1896 г. (на Българската земеделска и кооперативна банка), съ тая само разлика, че плащането на купонитѣ става на базата на английската лира, предвидена въ сѣщитѣ купони.“

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приеатъ проекторешението за одобряване XI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 декемврий 1940 г., протоколъ № 220, досежно начина на извършване службата по външнитѣ държавни заеми 6% 1892, 5% 1896, 5% 1902, 5% 1904, 4½% 1907, 4½% 1909, 6½% 1923, 7% 1926 и 7½% 1928 г., за периода отъ 1 януарий 1941 г. до края на европейската война, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, трета, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за окръжаване отъ Народното събрание на сумата 32 364 976 л., съгласно чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитѣ данѣни.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за опрощаване на сумата 32.364.976 л., дължими отъ глоби, лихви и неиздължения на държавното съкровище, общинитѣ, фондоветѣ и пр. по изпълнителни дѣла отъ несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

Г-да народни представители! Понеже събирането на вземанията на държавата, общинитѣ, фондоветѣ и пр. отъ глоби, лихви и неиздължения по приложения списъкъ се е оказало невъзможно поради обстоятелството, че длъжниците сѣ несъстоятелни или несъществуващи, не сѣ оставили никакви имоти и нѣматъ наследници, отъ които да се събератъ сумитѣ, на основание чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитѣ данъци, имамъ честь да по-моля да гласувате приложеното проекторешение и да бждатъ опростени тия глоби, лихви и неиздължения на обща сума 32.364.976 л.

Актоветѣ за несъстоятелностъ и за несъществуващи длъжници, приложени къмъ препискитѣ, сѣ съставени отъ данъчната властъ, съвмѣстно съ общински представителъ.

Гр. София, септемврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за опрощаване на сумата 32.364.976 л., съгласно чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитѣ данъци.

Опрощава се, съгласно чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитѣ данъци, по приложения списъкъ, сумата 32.364.976 л., дължими отъ 193 лица на държавното съкровище, общинитѣ, фондоветѣ и пр. по изпълнителни дѣла за глоби, лихви и пр., събирането на които е невъзможно поради несъстоятелностъ или несъществуване на длъжниците.

СПИСЪКЪ

на несъстоятелни и несъществуващи длъжници на държавното съкровище, общинитѣ, фондоветѣ и др. по изпълнителни листове, постановления и пр., сумитѣ по които се опрощаватъ (чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитѣ данъци).

1. Иванъ Ил. Калиновъ, с. Буйновци, Еленско — сумата 1.138 л. по постановление № 8738/1940 г. на Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията.

2. Христо Ст. Ивановъ, гр. Елена — сумата 4.343 л. по изпълнителенъ листъ № 768/1934 г. на Търновския окръженъ съдъ.

3. Ахмедъ Р. Пѣшковъ, с. Златарица, Еленско — сумата 322 л. по изпълнителенъ листъ № 2/1936 г. на Сливенския областенъ съдъ.

4. Илия Д. Първановъ, с. Златарица, Еленско — сумата 300 л. по постановление № 17596/1939 г. на Варненската търговско-индустриална камара.

5. Никола Ал. Капинчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 945 л. по изпълнителенъ листъ № 63/1938 г. на Търновския областенъ съдъ.

5. Никола Ал. Капинчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 473 л. по изпълнителенъ листъ № 485/1938 г. на Търновския областенъ съдъ.

7. Рачо Д. Петровъ, с. Златарица, Еленско — сумата 2.167 л. по изпълнителенъ листъ № 1068/1930 г. на Търновския областенъ съдъ.

8. Стефанъ К. Д. Шабарковъ, с. Златарица, Еленско — сумата 2.478 л. по постановление № 60978/1936 г. на Главната дирекция на държавнитѣ дългове.

9. Фадима Ш. Менкова, с. Златарица, Еленско — сумата 200 л. по изпълнителенъ листъ № 429/1937 г. на еленския околийски съдия.

10. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 421 л. по изпълнителенъ листъ № 670/1938 г. на Търновския областенъ съдъ.

11. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 115 л. по изпълнителенъ листъ № 137/1938 г. на Еленския околийски съдъ.

12. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 179 л. по изпълнителенъ листъ № 155/1938 г. на Еленския околийски съдъ.

13. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 137 л. по изпълнителенъ листъ № 350/1938 г. на Еленския околийски съдъ.

14. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 1.887 л. по изпълнителенъ листъ № 1158/1939 г. на Търновския областенъ съдъ.

15. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 137 л. по изпълнителенъ листъ № 345/1939 г. на Еленския околийски съдъ.

16. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 2.006 л. по изпълнителенъ листъ № 345/1939 г. на Еленския околийски съдъ.

17. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 137 л. по изпълнителенъ листъ № 351/1938 г. на Еленския околийски съдъ.

18. Христо П. Кънчевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 151 л. по изпълнителенъ листъ № 151/1940 г. на Еленския околийски съдъ.

19. Иванъ Г. Ивановъ, с. Златарица, Еленско — сумата 330 л. по изпълнителенъ листъ № 198/1940 г. на Еленския околийски съдъ.

20. Миланъ М. И. Кръстевъ, с. Златарица, Еленско — сумата 330 л. по изпълнителенъ листъ № 198/1940 г. на Еленския околийски съдъ.

21. Никола Г. Ивановъ, с. Златарица, Еленско — сумата 330 л. по изпълнителенъ листъ № 198/1940 г. на Еленския околийски съдъ.

22. Тодора И. Георгиева, с. Златарица, Еленско — сумата 330 л. по изпълнителенъ листъ № 198/1940 г. на Еленския околийски съдъ.

23. Борисъ Русевъ Кънчевъ, с. Миндя, Еленско — сумата 2.155 л. по изпълнителенъ листъ № 524/1928 г. на Русенския областенъ воененъ съдъ.

24. Борисъ Русевъ Кънчевъ, с. Миндя, Еленско — сумата 2.115 л. по изпълнителенъ листъ № 192/1932 г. на Еленския мирови съдъ.

25. Иванъ Г. Гайдаровъ, с. Миндя, Еленско — сумата 5.957 л. по изпълнителенъ листъ № 1309/1938 г. на Търновския областенъ съдъ.

26. Петъръ Поповъ, с. Миндя, Еленско — сумата 8.949 л. по изпълнителенъ листъ № 1429/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ.

27. Петъръ Поповъ, с. Миндя, Еленско — сумата 2.741 л. по изпълнителенъ листъ № 464/1928 г. на Варненския окръженъ съдъ.

28. Стефанъ Ст. Вачковъ, с. Миндя, Еленско — сумата 3.991 л. по изпълнителенъ листъ № 3728/1924 г. на I варненски мирови съдия.

29. Иванъ Ст. Митевъ, с. Мийковци, Еленско — сумата 6.800 л. по изпълнителенъ листъ № 443/1940 г. на Търновския областенъ съдъ.

30. Иванъ Ст. Митевъ, с. Мийковци, Еленско — сумата 5.937 л. по изпълнителенъ листъ № 1257/1940 г. на Русенския апелативенъ съдъ.

31. Василь М. Радневъ, с. Мийковци, Еленско — сумата 1.730 л. паспортна такса по актъ № 182/1939 г. на паспортното бюро Оборище.

32. Йорданъ Добревъ Симеоновъ, с. Мийковци, Еленско — сумата 2.365 л. по изпълнителенъ листъ № 602/1940 г. на Търновския областенъ съдъ.

33. Рачо З. Недевъ, с. Росно, Еленско — сумата 2.022 л. по изпълнителенъ листъ № 1083/1936 г. на Търновския окръженъ съдъ.

34. Рачо З. Недевъ, с. Росно, Еленско — сумата 124 л. по изпълнителенъ листъ № 778/1935 г. на горноорѣховския околийски съдия.

35. Златю Н. Димитровъ, с. Стара-рѣка, Еленско — сумата 330 л. по изпълнителенъ листъ № 697/1939 г. на еленския околийски съдия.

36. Иванъ Ив. Караивановъ, с. Стара-рѣка, Еленско — сумата 574 л. по изпълнителенъ листъ № 164/1940 г. на еленския околийски съдия.

37. Иванъ Ст. Пуяновъ, с. Стара-рѣка, Еленско — сумата 148 л. по постановление № 2233/1936 г. на Министерството на търговията, промишлеността и труда.

38. Ахмедъ М. Караджаловъ, с. Стеврекъ, Еленско — сумата 3.780 л. по писмо № 26291/1937 г. на Главната дирекция на държавнитѣ дългове.

39. Кръстю Г. Деспотовъ, с. Стеврекъ, Еленско — сумата 2.341 л. по изпълнителенъ листъ № 1050/1928 г. на Търновския окръженъ съдъ.

40. Атанасъ Г. Гешевъ, с. Срѣдни-колиби, Еленско — сумата 257 л. по постановление № 756/1940 г. на еленския административенъ лесничей.

41. Петко Ст. Радневъ, с. Срѣдни-колиби, Еленско — сумата 1.075 л. по изпълнителен лист № 1473/1940 г. на Търновския областен съдъ.

42. Петко П. Ганчевъ, с. Срѣдни-колиби, Еленско — сумата 4.281 л. по изпълнителен лист № 284/1934 г. на Търновския областен съдъ.

43. Иванъ Василевъ, с. Шилковци, Еленско — сумата 4.108 л. по изпълнителен лист № 1225/1932 г. на Търновския окръжен съдъ.

44. Иванъ Василевъ, с. Шилковци, Еленско — сумата 145 л. по изпълнителен лист № 7133/1936 г. на Търновския областен съдъ.

45. Иванъ Г. Ивановъ, с. Шилковци, Еленско — сумата 330 л. по изпълнителен лист № 126/1939 г. на еленския околийски съдия.

46. Димо Т. Тодоровъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 306 л. по изпълнителен лист № 362/1939 г. на преславския околийски съдия.

47. Деню Жекъвъ и Жеко Мариновъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 160 л. по постановление № 1098/1939 г. на преславския административен лесничей.

48. Петъръ А. Пеневъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 160 л. по постановления № № 1640, 387 и 2629/1939 г. на преславския административен лесничей.

49. Атанасъ И. Лунговъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 146 л. по постановления № № 2620, 2289, 2286/1939 г. на преславския административен лесничей.

50. Юрданъ К. Михалевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 348 л. по постановления № № 2420 и 2613/1939 г. на преславския административен лесничей.

51. Юрданъ П. Гауновъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 90 л. по постановления № № 1985 и 2596/1939 г. на преславския административен лесничей.

52. Иванъ В. Тодоровъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 150 л. по постановление № 767/1939 г. на преславския административен лесничей.

53. Петъръ Г. Вълковъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 80 л. по постановления № № 1159 и 1166/1939 г. на преславския административен лесничей.

54. Иванъ Т. Петровъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 200 л. по постановления № № 1641 и 336/1939 г. на преславския административен лесничей.

55. Велю М. Рашковъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 160 л. по постановление № 730/1939 г. на преславския административен лесничей.

56. Иванъ Ж. Спиридоновъ и др., с. Драгоево, Преславско — сумата 240 л. по постановление № 518/1939 г. на преславския административен лесничей.

57. Стефанъ В. Чиликовъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 1.126 л. по постановления № № 2390, 2586 и 2622/1939 г. на преславския административен лесничей.

58. Беню Х. Русевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 180 л. по постановление № 2631/1939 г. на преславския административен лесничей.

59. Димитъръ Д. Кривлевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 120 л. по постановление № 512/1939 г. на преславския административен лесничей.

60. Върби А. Авджиевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 438 л. по постановление № 2585/1939 г. на преславския административен лесничей.

61. Шарбанъ Р. Димовъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 1.098 л. по постановление № 2635/1939 г. на преславския административен лесничей.

62. Недю Начевъ Недевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 160 л. по постановление № 1165/1939 г. на преславския административен лесничей.

63. Деню Н. Деневъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 160 л. по постановление № 1180/1939 г. на преславския административен лесничей.

64. Стефанъ В. Челиковъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 1.032 л. по постановления № № 511 и 1612/1939 г. на преславския административен лесничей.

65. Тони К. Михалевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 1.200 л. по постановление № 105/1939 г. на преславския административен лесничей.

66. Иванъ Мирчевъ Енчевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 1.200 л. по постановление № 1962/1939 г. на преславския административен лесничей.

67. Жеко С. Юрдановъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 19 л. по постановления № № 1986, 1988/1939 г. на преславския административен лесничей.

68. Петъръ М. Петровъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 800 л. по постановление № 1850/1939 г. на преславския административен лесничей.

69. Димитъръ Петровъ Светеца, с. Драгоево, Преславско — сумата 150 л. по постановление № 1871/1939 г. на преславския административен лесничей.

70. Тони К. Михайловъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 500 л. по постановление № 1965/1939 г. на преславския административен лесничей.

71. Петъръ Иванъ Субашевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 160 л. по постановления № № 514, 214, 1168 и 1178/1939 г. на преславския административен лесничей.

72. Недѣлко П. Ивановъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 840 л. по постановления № № 213, 1172 и 1268/1939 г. на преславския административен лесничей.

73. Атанасъ И. Лунговъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 2.528 л. по постановление № 1394/1939 г. на преславския административен лесничей.

74. Кирилъ М. Мариновъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 124 л. по постановление № 510/1939 г. на преславския административен лесничей.

75. Михайлъ Д. Василевъ, с. Драгоево, Преславско — сумата 105 л. по изпълнителен лист № 1027/1937 г. на Шуменския областен съдъ.

76. Елена Иванова, с. Драгоево, Преславско — сумата 1.167 л. по изпълнителен лист № 246/1937 г. на Русенския апелативен съдъ.

77. Гани Р. Вълчановъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 40 л. по постановление № 2035/1939 г. на преславския административен лесничей.

78. Колю Димовъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 100 л. по постановление № 1221/1939 г. на преславския административен лесничей.

79. Колю Н. Чилингировъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 280 л. по постановление № 1029/1939 г. на преславския административен лесничей.

80. Вълчанъ Ганчевъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 60 л. по постановление № 2008/1939 г. на преславския административен лесничей.

81. Злати А. Петровъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 40 л. по постановление № 977/1939 г. на преславския административен лесничей.

82. Димо Драгановъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 40 л. по постановление № 2243/1939 г. на преславския административен лесничей.

83. Вълчо И. Лазаровъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 40 л. по постановление № 2201/1939 г. на преславския административен лесничей.

84. Гани П. Стойковъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 40 л. по постановление № 2201/1939 г. на преславския административен лесничей.

85. Ангелъ Я. Ормановъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 100 л. по постановления № № 1016, 2371 и 715/1939 г. на преславския административен лесничей.

86. Станю Р. Станковъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 820 л. по постановления № № 437 и 537/1939 г. на преславския административен лесничей.

87. Колю П. Шайковъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 120 л. по постановление № 1056/1939 г. на преславския административен лесничей.

88. Вълчо В. Бурусиевъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 500 л. по постановление № 2089/1939 г. на преславския административен лесничей.

89. Кирчо Мариновъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 48 л. по постановление № 2239/1939 г. на преславския административен лесничей.

90. Василь Ц. Йорговъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 780 л. по постановление № 1372/1939 г. на преславския административен лесничей.

91. Рачо Д. Чернаковъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 480 л. по постановление № 2021/1939 г. на преславския административен лесничей.

92. Недю Н. Шайковъ, с. Смѣдово, Преславско — сумата 260 л. по постановления № № 536, 2168/1939 г. на преславския административен лесничей.

93. Вълчо Младеновъ, с. Пушовица, Преславско — сумата 1.125 л. по постановление № 736/1939 г. на преславския административен лесничей.

94. Мустафа А. Х. Бейтоловъ, с. Пушовица, Преславско — сумата 160 л. по постановление № 1663/1939 г. на преславския административен лесничей.

95. Едиманъ Ислямсъвъ, с. Пушовица, Преславско — сумата 711 л. по постановление № 370/1939 г. на преславския административен лесничей.
96. Димитъръ И. Топчиевъ, с. Маломиръ, Преславско — сумата 943 л. по постановление № 364/1939 г. на преславския административен лесничей.
97. Бр. Стоянъ и Иванъ Димитрови, с. Желъдъ, Преславско — сумата 1.350 л. по постановления № № 145, 548/1939 г. на преславския административен лесничей.
98. Николай Г. Яневъ, с. Веселиново, Преславско — сумата 1.614 л. по постановление № 1571/1939 г. на преславския административен лесничей.
99. Стоянъ Нейковъ, с. Веселиново, Преславско — сумата 150 л. по постановление № 2271/1939 г. на преславския административен лесничей.
100. Желю Янковъ, с. Веселиново, Преславско — сумата 480 л. по постановление № 2285/1939 г. на преславския административен лесничей.
101. Димитъръ Недѣлчевъ, с. Ришъ, Преславско — сумата 270 л. по постановление № 2252/1939 г. на преславския административен лесничей.
102. Ефтимъ А. Янакевъ, с. Бѣла-рѣка, Преславско — сумата 2.580 л. по изпълнителен листъ № 305/1939 г. на преславския околийски съдия.
103. Мехмедъ М. Иса Пехливановъ, с. Бѣла-рѣка, Преславско — сумата 2.622 л. по постановление № 491/1939 г. на преславския административен лесничей.
104. Ахмедъ Османовъ Чоновъ, с. Бѣла-рѣка, Преславско — сумата 632 л. по постановление № 2173/1939 г. на преславския административен лесничей.
105. Хюсенъ Алиевъ Динчиевъ, с. Върбица, Преславско — сумата 234 л. по постановление № 327/1939 г. на преславския административен лесничей.
106. Хасанъ Мус. Али Баневъ, с. Върбица, Преславско — сумата 210 л. по постановление № 294/1939 г. на преславския административен лесничей.
107. Станка М. Нейкова, с. Янково, Преславско — сумата 384 л. по постановление № 2300/1939 г. на преславския административен лесничей.
108. Юмеръ Юмеровъ Алиевъ, с. Кочово, Преславско — сумата 1.220 л. по постановление № 1796/1939 г. на преславския административен лесничей.
109. Петъръ Митевъ, с. Имренчево, Преславско — сумата 280 л. по постановления № № 2314, 577/1939 г. на преславския административен лесничей.
110. Нако Зл. Накъвъ, Ботевградъ — сумата 943 л. по изпълнителен листъ № 263/1931 г. на Софийския полски военен съдъ.
111. Вукю Н. Вукювъ, Етрополе — сумата 300 л. по изпълнителен листъ № 1727/1923 г. на етрополския мирови съдия.
112. Василь П. В. Шановъ, Етрополе — сумата 2.853 л. по изпълнителен листъ № 787/1927 г. на Плевенския окръжен съдъ.
113. Веша Г. Давидова, гр. Етрополе — сумата 3.742 л. по изпълнителен листъ № 410/1932 г. на Софийския окръжен съдъ.
114. Георги К. Бакличаровъ, гр. Етрополе — сумата 122 л. по изпълнителен листъ № 193/1938 г. на етрополския околийски съдия.
115. Иванъ Хр. Ивановъ, гр. Етрополе — сумата 1.780 л. по изпълнителен листъ № 1326/1927 г. на Софийския окръжен съдъ.
116. Лазаръ Ив. Шехеровъ, гр. Етрополе — сумата 242 л. по изпълнителен листъ № 8/1939 г. на етрополския околийски съдия.
117. Лазаръ Ив. Шехеровъ, гр. Етрополе — сумата 4.455 л. по изпълнителен листъ № 761/1932 г. на Софийския окръжен съдъ.
118. Мария Ст. Стоилова, гр. Етрополе — сумата 2.440 л. по смѣтка № 16874/1934 г. на Александровската болница.
119. Марко Пр. Ганчовъ, гр. Етрополе — сумата 416 л. по изпълнителен листъ № 248/1938 г. на етрополския околийски съдия.
120. Недѣлко И. Петковъ, гр. Етрополе — сумата 3.700 л. по смѣтка № 2521/1932 г. на Александровската държавна болница.
121. Стѣнъ К. Павловъ, гр. Етрополе — сумата 1.120 л. по смѣтка № 3/1938 г. на Първостепенната държавна болница.
122. Тодоръ И. Мирчевъ, гр. Етрополе — сумата 1.186 л. по изпълнителен листъ № 14389/1924 г. на Софийския окръжен съдъ.

123. Екатерина Петрова Въртзвска, с. Врачешъ, Ботевградско — сумата 1.695 л. по писмо № 10924/1939 г. на Министерството на външните работи и на изповѣданията — бюджетоконтролно отделение.
124. Илчо Ерманковъ Ерменковски, с. Врачешъ, Ботевградско — сумата 11.908 л. по изпълнителен листъ № 130/1933 г. на Софийския окръжен съдъ.
125. Григоръ Ил. Дрънски, с. Литаково, Ботевградско — сумата 146 л. по изпълнителен листъ № 359/1936 г. на ботевградския околийски съдия.
127. Седефка Н. Младенова, с. Литаково, Ботевградско — сумата 164 л. по изпълнителен листъ № 763/1938 г. на Софийския областен съдъ.
127. Седефка Н. Младенова, с. Литаково, Ботевградско — сумата 880 л. по смѣтка № 675/1937 г. на болница „Майчинъ домъ“.
128. Христо В. Цокановски, с. Литаково, Ботевградско — сумата 150 л. по изпълнителен листъ № 523/1937 г. на ботевградския околийски съдия.
129. Цено Г. Петровъ, с. Литаково, Ботевградско — сумата 184 л. по изпълнителен листъ № 210/1938 г. на ботевградския околийски съдия.
130. Ангелъ В. Ивановъ, с. Лѣжене, Ботевградско — сумата 3.123 л. по изпълнителен листъ № 369/1932 г. на ботевградския околийски съдия.
131. Ангелъ В. Ивановъ, с. Лѣжене, Ботевградско — сумата 12.614 л. по изпълнителен листъ № 923/1932 г. на Русенския областен военен съдъ.
132. Маринъ Сп. Кокосковъ, с. Лѣжене, Ботевградско — сумата 2.256 л. по изпълнителен листъ № 131/1939 г. на Софийския областен военен съдъ.
133. Маринъ К. Георгиевъ, с. Лѣжене, Ботевградско — сумата 1.680 л. по изпълнителен листъ № 115/1938 г. на Софийския областен военен съдъ.
134. Петъръ К. Доцовъ, с. Новачене, Ботевградско — сумата 2.990 л. по смѣтка № 10561/1930 г. на Александровската държавна болница.
135. Христо Г. Стаменовъ, с. Правецъ, Ботевградско — сумата 3475 л. по смѣтка № 11263/1939 г. на Старозагорската държавна болница.
136. Петко С. Христовъ, с. Правешка-Лѣжавица, Ботевградско — сумата 7.197 л. по изпълнителен листъ № 97/1934 г. на Софийския апелативен съдъ.
137. Василь И. Тончевъ, с. Скравена, Ботевградско — сумата 1.887 л. по изпълнителен листъ № 47/1924 г. на Софийския военен съдъ.
138. Костадинъ Н. Вуковъ, с. Скравена, Ботевградско — сумата 1.240 л. по изпълнителен листъ № 759/1937 г. на Александровската държавна болница.
139. Петко И. Начевъ, с. Скравена, Ботевградско — сумата 940 л. по изпълнителен листъ № 933/1938 г. на Софийския апелативен съдъ.
140. Стойно Минчевъ Стойновъ, с. Велчево, Троянско — сумата 2.734 л. по изпълнителен листъ № 20/1931 г. на Софийския окръжен съдъ.
141. Каменъ Йондевъ, с. Драшанъ, Бѣлослатинско — сумата 6.252 л. по изпълнителен листъ № 18953/1923 г. на Врачанския окръжен съдъ.
142. Цона Трайкова, с. Ябланица, Тетевенско — сумата 142 л. по изпълнителен листъ № 2157/1934 г. на софийския околийски съдия.
143. Касимъ Хасановъ, Хасанъ Сюлеймановъ, Фейме Шевкетова и Юмеръ Лафти, гр. Кърджали — сумата 130.500 л. по постановление № 214/1930 г. на Кайбеларската митница.
144. Ахмедъ Бакалъ Юсеиновъ, гр. Ямбълъ — сумата 7.000 л. по постановление № 214/1930 г. на Кайбеларската митница.
145. Каменъ Николовъ Патруцовъ, с. Винарово, Видинско — сумата 3.325 л. по смѣтка № 1150/1940 г. на Софийската държавна болница за гърдоболни.
146. Христина Л. Желева, гр. Бургасъ — сумата 14.000.000 л. по закона за защита на държавата по изпълнителен листъ № 2690/1926 г. на Пловдивския военен съдъ.
147. Костадинъ Димитровъ Калбурджиевъ, гр. София — сумата 35.624 л. глоба по постановление № 130/1925 г. на Ортакойската митница.
148. Косю М. Николовъ, с. Сръдни-колиби, Еленско — сумата 26.000 л. по изпълнителен листъ № 184/1938 г. на еленския околийски съдия.

149. Тодоръ К. Вълчевъ, гр. Ботевградъ — сумата 2.247 л. по изпълнителен листъ № 104/1926 г. на Софийския воененъ съдъ.

150. Тодоръ Ив. Стояновъ, гр. Ботевградъ — сумата 1875 л. по изпълнителен листъ № 1003/1926 г. на Пловдивския апелативенъ съдъ.

151. Василь Н. Марковъ, с. Врачешъ, Ботевградско — сумата 66 л. по постановление № 363/1933 г. на Министерството на железниците.

152. Петъръ Хр. Райчиновъ, с. Калугерово, Ботевградско — сумата 1.200 л. по писмо № 815/1939 г. на Министерството на външните работи и изповѣданията — бюджетоконтролно отделение.

153. Василь В. Кановски, с. Лъжене, Ботевградско — сумата 26 л. по постановление № 1528/1935 г. на Главната дирекция на българските държавни железници.

154. Василь В. Кановски, с. Лъжене, Ботевградско — сумата 66 л. по постановление № 1539/1935 г. на Главната дирекция на българските държавни железници.

155. Иванъ Ил. Полски, с. Лъжене, Ботевградско — сумата 200 л. по изпълнителен листъ № 1435/1938 г. на Софийския областенъ съдъ.

156. Маринъ В. Митювъ, с. Осиковица, Ботевградско — сумата 680 л. по смѣтка № 17990/1937 г. на Александровската болница.

157. Кина И. Стоянова, с. Правецъ, Ботевградско — сумата 2.140 л. по смѣтка № 8987/1931 г. на Александровската болница.

158. Костадинъ Благоевъ, с. Правецъ, Ботевградско — сумата 680 л. по смѣтка № 1413/1937 г. на Александровската болница.

159. Коста Х. Кременски, с. Правецъ, Ботевградско — сумата 181 л. по изпълнителен листъ № 579/1937 г. на Софийския областенъ съдъ.

160. Михаль В. Манчевъ, с. Правецъ, Ботевградско — сумата 340 л. по изпълнителен листъ № 164/1936 г. на Софийския областенъ съдъ.

161. Тодоръ Ив. Неновъ, с. Рашково, Ботевградско — сумата 250.521 л. по изпълнителен листъ № 871/1926 г. на Софийския окръженъ съдъ.

162. Данко Т. Колевъ, с. Скравена, Ботевградско — сумата 230 л. по изпълнителен листъ № 788/1939 г. на Софийския областенъ съдъ.

163. Иванка С. Накова, с. Скравена, Ботевградско — сумата 600 л. по смѣтка № 9474/1939 г. на Александровската болница.

164. Петъръ Янковъ, с. Врачешъ, Ботевградско — сумата 2.376 л. по изпълнителен листъ № 48/1927 г. и изпълнително дѣло № 1793/1927 г. на софийския мирови съдия.

165. Радославъ Янчевъ, гр. Бургасъ — сумата 300.021 л. по изпълнителен листъ № 18741/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

166. Янко Ст. Комитовъ, гр. Бургасъ — сумата 11.738 л. по изпълнителен листъ № 682/1929 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

167. Янко Ст. Комитовъ, гр. Бургасъ — сумата 11.962 л. по изпълнителен листъ № 18640/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

168. Петъръ И. Бахчевановъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 100.041 л. по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

169. Стамо Яневъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 100.041 л. по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

170. Теню Дремсизовъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 100.021 л. по изпълнителен листъ № 19793/1925 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

171. Теню Дремсизовъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 100.041 л. по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

172. Тодоръ Грудовъ, с. Трояново, Бургаско — сумата 100.041 л. по изпълнителен листъ № 19795/1925 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

173. Панайотъ Богдановъ, с. Кубадинъ, Бургаско — сумата 100.021 л. по изпълнителен листъ № 19796/1925 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

174. Стоянъ Ж. Мандрата, с. Кубадинъ, Бургаско — сумата 100.021 л. по изпълнителен листъ № 1607/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

175. Панайотъ Богдановъ, с. Кубадинъ, Бургаско — сумата 100.001 л. по постановление № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

176. Тодоръ Грудовъ, с. Срѣдецъ, Бургаско — сумата 100.021 л. по изпълнителен листъ № 19795/1925 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

177. Ненчо С. Стайковъ, с. Срѣдецъ, Бургаско — сумата 20.021 л. по изпълнителен листъ № 9790/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

178. Иванъ С. Сулински, гр. Бургасъ — сумата 100.041 л., глоба по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

179. Иванъ С. Сулински, гр. Бургасъ — сумата 50.021 л., глоба по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 9788/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

180. Никола Г. Кафеджиевъ, гр. Бургасъ — сумата 275.042 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 478/1930 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

181. Николай Лазаровъ, гр. Бургасъ — 100.041 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

182. Николай Лазаровъ, гр. Бургасъ — сумата 50.021 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 9787/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

183. Стефанъ В. Бекяровъ и Димитъръ Илиевъ, гр. Бургасъ — сумата 1.000.000 л., глоба по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 574/1927 г. на Пловдивския военнополови съдъ.

184. Тодора Ст. Петкова, гр. Бургасъ — сумата 14.000.000 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 2691/1926 г. на Пловдивския воененъ съдъ.

185. Милю Ивановъ, с. Факия, Бургаско — сумата 50.001 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 9786/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

186. Милю Ивановъ, с. Факия, Бургаско — сумата 100.041 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

187. Никола Димитровъ, с. Факия, Бургаско — сумата 500.000 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 9606/1925 г. на Пловдивския воененъ съдъ.

188. Никола Димитровъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 100.021 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 219/1927 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

189. Никола Димитровъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 50.001 л., по закона за защита на държавата, по изпълнителен листъ № 9796/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

190. Никола Димитровъ Алагюнчето, с. Драчево, Бургаско — сумата 26.292 л. по изпълнителен листъ № 20313/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

191. Петъръ Ил. Бачевановъ, с. Драчево, Бургаско — сумата 50.021 л., по закона за защита на държавата по изпълнителен листъ № 9795/1926 г. на Бургаския окръженъ съдъ.

192. Софие Изметъ Сертъ, гр. Свиленградъ — сумата 3.638 л. по постановление № 12/1938 г. на Министерството на финансите.

193. Евангелинъ Тодорова Падюнга, гр. Свиленградъ — сумата 4.000 л. по постановление № 36/1936 г. на Министерството на финансите.

Всичко сумата 32.364.976 л.

За бележка. Опрошаванията на сумитъ по горния списъкъ трѣбва да се разбира съ лихвитъ и всички погци присѣдени въ изпълнителните дѣла суми. Платениятъ суми до влизането въ сила на настоящото решение не се връщатъ.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за опрощаване на сумата 32.364.976 л., съгласно чл. 132 отъ закона за събиране на прѣжитъ данъци, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, четвърта, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение XV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 юлий 1941 г., протоколъ № 121.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение XV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 юлий 1941 г., протоколъ № 121.

Г-да народни представители! Съ присъединяването на Бълморска, Скопска, Битолска области и Моравския районъ къмъ отечеството ни, пристъпи се къмъ поставяне въ известностъ обработваемитъ земи, които сѫ изоставени отъ сърбитъ и гърцитъ, избѣжали при освобождаването и присъединяването на тѣзи краища къмъ българската държава, както и на онѣзи земи, напуснати отъ българцитъ, изгонени отъ гръцкото и бившото югославско правителства.

Тѣзи обработваеми площи, за да не останатъ неизползувани, наложиха се да се организира разработването и застъпването имъ, като се дадатъ подъ наемъ отъ специална комисия, за което именно Министерскиятъ съветъ, въ заседанието си на 17 юлий 1941 г., съ XV постановление, протоколъ № 121, е постановилъ следното:

„Държавнитъ непокрити имоти въ Бълморска, Скопска и Битолска области и Моравския районъ може да се отдадатъ подъ наемъ, за срокъ не по-дълъгъ отъ една година, отъ комисия, въ съставъ: представител на Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти, представител на финансовата власт и представител на общината, въ чийто районъ се намиратъ земитъ, които ще се отдаватъ подъ наемъ. Отдаването подъ наемъ на тѣзи земи става безъ да се спазва законътъ за държавнитъ имоти и този на бюджета, отчетността и предприятията.

За целта се изготвя специална наредба, одобрена отъ министра на земедѣлието и държавнитъ имоти.“

Това постановление представямъ на вашето внимание, съ молба да го одобрите, чрезъ надлежно гласуване на предложеното тукъ проекторешение

Гр. София, октомври 1941 г.

Министъръ на земедѣлието и държавнитъ имоти:

Д. Кушевъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение XV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 юлий 1941 г., протоколъ № 121.

Одобрява се XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 юлий 1941 г., протоколъ № 121, което гласи:

„Държавнитъ непокрити имоти въ Бълморска, Скопска, Битолска области и Моравския районъ може да се отдаватъ подъ наемъ за срокъ не по-дълъгъ отъ една година, отъ комисия, въ съставъ: представител на Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти, представител на финансовата власт и представител на общината, въ чийто районъ се намиратъ земитъ, които ще се отдаватъ подъ наемъ. Отдаването подъ наемъ на тѣзи земи става безъ да се спазва законътъ за държавнитъ имоти и този за бюджета, отчетността и предприятията.

За целта се изготвя специална наредба, одобрена отъ министра на земедѣлието и държавнитъ имоти.“

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Който приема проекторешението за одобрение XV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 17 юлий 1941 г., протоколъ № 121, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, пета, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение XIX постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септември 1941 г., протоколъ № 156.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение XIX постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септември 1941 г., протоколъ № 156.

Г-да народни представители! Презъ настоящата година посѣбитъ на много села въ страната силно пострадаха отъ градушка и други природни стихии. Реколтата въ пострадали райони е напълно унищожена, и стопанитъ нѣмагъ дори семе за посѣвъ.

Поради съществуващата опасностъ да останатъ нивитъ незасти, особено на финансово-затрудненитъ земеделски стопани отъ пострадалитъ краища, наложиха се да имъ се отпуснатъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка специални заеми, подъ гаранцията на държавата. Този въпросъ бѣ обсъденъ отъ Министерския съветъ, който въ заседанието си отъ 19 септември 1941 г., съ XIX постановление отъ същата дата, протоколъ № 156, е постановило следното:

„Разрешава се на Българската земеделска банка да стпусне специални заеми на силно пострадали отъ градушка и други природни стихии стопани, които сѫ финансово затруднени, за покупка на посѣвнъ материалъ, чрезъ същата банка, въ размеръ до 150 л. на декаръ, подъ гаранцията на държавата.“

Това постановление поставямъ на вашето внимание, съ молба да го одобрите, чрезъ надлежно гласуване на предложеното проекторешение.

Гр. София, октомври 1941 г.

Министъръ на земедѣлието и държавнитъ имоти: Д. Кушевъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение XIX постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септември 1941 г., протоколъ № 156.

Одобрява се XIX постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септември 1941 г., протоколъ № 156, което гласи:

„Разрешава се на Българската земеделска и кооперативна банка да отпусне специални заеми на силно пострадали отъ градушка и други природни стихии стопани, които сѫ финансово затруднени, за покупка на посѣвнъ материалъ, чрезъ същата банка, въ размеръ 150 л. на декаръ, подъ гаранцията на държавата.“

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Който приема проекторешението за одобрение XIX постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 септември 1941 г., протоколъ № 156, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, шеста, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение XXXIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юний 1941 г., протоколъ № 105, относно образуване на ловни дружества въ новоосвободенитъ земи и поемане управлението имъ отъ тричленни комисии.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение XXXIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юний 1941 г., протоколъ № 105, относно образуване на ловни дружества въ новоосвободенитъ земи и поемане управлението имъ отъ тричленни комисии.

Г-да народни представители! Съгласно чл. 56 отъ закона за лова, Ловната организация състои отъ управителенъ съветъ — съ седалище въ гр. София — и ловни дружества изъ страната. Съгласно чл. 30 отъ устава на Ловната организация, ново ловно дружество може да се основе само ако сѫ записани за редовни членове най-малко 50 мъстни ловци и ако седалището му отстои на повече отъ 20 км. отъ съществуващитъ ловни дружества.

Понеже тия условия не можеха да се спазятъ на първо време въ новоосвободенитъ земи, а интереситъ на ловното ни стопанство и фиска налагаха да се учредятъ ловни дружества незабавно, стана нужда да се установи, като временна мѣрка, другъ по-подходящъ и по-удобенъ начинъ за основаването на ловни дружества въ новоосвободенитъ земи.

Този въпросъ се разреши въ една задоволителна форма съ 33-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юний тази година, протоколъ № 105, което гласи:

„Въ новоосвободенитъ земи да се учреди по едно ловно дружество въ всѣка административна околия. Докато се свикатъ общи събрания, т. е. докато се избератъ, съгласно устава на Ловната организация, редовни настоятелства на тия дружества, управлението да се води отъ тричленна комисия, въ съставъ: околийския управител, лесничия и единъ мъстенъ ловецъ. Тая комисия при откриване на ловуването презъ ловната 1941/1942 г. да приема редовнитъ членове на съответнитъ дружества, а околийскиятъ

управител да влѣзе въ връзка съ съответния воененъ комендантъ, за да бждатъ разрешени ловни пушки на редовно приетитѣ ловци.

Като имате предвидъ гореизложеното, моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложеното проекторешение.

Гр. София, октомврий 1941 г.
Министъръ на земедѣлието и държавнитѣ имоти: Д. Кушевъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение XXXIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юлий 1941 г., протоколъ № 105, относно образуване на ловни дружества въ новоосвободенитѣ земи и поемане управлението имъ отъ тричленни комисии.

Одобрява се XXXIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юний 1941 г., протоколъ № 105, съ което е постановено следното:

„Въ новоосвободенитѣ земи да се учреди по едно ловно дружество въ всѣка административна околия. Докато се свикатъ общи събрания, т. е. докато се избератъ, съгласно устава на Ловната организация, редовни настоятелства на тия дружества, управлението да сѣ ржководи отъ тричленна комисия, въ съставъ: околийски управител, лесничей и единъ мѣстенъ ловець. Тая комисия при откриване на ловуването презъ 1941/1942 г. да приема редовнитѣ членове на съответнитѣ дружества, а околийскиятъ управител да влѣзе въ връзка съ съответния воененъ комендантъ, за да бждатъ разрешени ловни пушки на редовно приетитѣ ловци.“

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение XXXIII постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 14 юний 1941 г., протоколъ № 105, относно образуване на ловни дружества въ новоосвободенитѣ земи и поемане управлението имъ отъ тричленни комисии, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ следната точка, седма, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение 40. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 августъ 1941 г., протоколъ № 136, относно даване право на районнитѣ горски инспектори, при липса на редовни кандидати за горски надзиратели по експлоатацията и по укрепяване и залесяване пороищата въ новитѣ земи, да назначаватъ временно на вакантнитѣ мѣста младши горски стражари, съ заплата и други възнаграждения, предвидени въ бюджета за младшитѣ горски стражари.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение 40. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 августъ 1941 г., протоколъ № 136, относно даване право на районнитѣ горски инспектори, при липса на редовни кандидати за горски надзиратели по експлоатацията и по укрепяване и залесяване пороищата въ новитѣ земи, да назначаватъ временно на вакантнитѣ мѣста младши горски стражари, съ заплата и други възнаграждения, предвидени въ бюджета за младшитѣ горски стражари.

Г-да народни представители! Съгласно обяснителната таблица на § 240 отъ допълнителния кредитъ по бюджета на държавата за 1941 г., въ службата „Гори“ сѣ предвидени: въ глава I/A — 80 длѣжности надзиратели по експлоатацията, въ глава II — също 80 длѣжности надзиратели по експлоатацията на горитѣ и глава III — 40 длѣжности за надзиратели по залесяването. За кандидатитѣ за заемане на тия служби е предвидено въ обяснителната таблица за личния съставъ на редовния бюджетъ да притежаватъ задължителенъ цензъ — завършено нисше горско училище, или специаленъ горски курсъ. Поради недостатъчния брой на кандидати съ упоменатия цензъ, много отъ тия мѣста ще останатъ незаети. Едно измѣнение на ценза би принизило тия длѣжности, а, отъ друга страна, ще се отнеме възможността за въ бждеще тия мѣста да се заематъ отъ лица съ нуждия цензъ и подготовка, което положително ще се отрази върху бждещето правилно стопанисване и експлоатиране на горитѣ въ новопридобититѣ земи.

Като се има предвидъ, че незаемането на вакантнитѣ надзирателски мѣста ще попрѣчи за своевременното изсичане и извозване на дървенитѣ материали отъ определенитѣ сѣчища въ новитѣ земи, съ което ще се спѣне и навременното снабдяване на мѣстното население съ необходимитѣ дървени материали, а преди всичко съ дърва за горене за предстоящата зима, целесъобразно би било, щото на незаетитѣ надзирателски длѣжности, т. е. при липса на кандидати съ нуждия цензъ, да може останалитѣ длѣжности за надзиратели да се замѣнятъ временно съ длѣжности за горски стражари (за които не се изисква поменатиятъ цензъ). По тоя начинъ мѣстата ще се попълнятъ веднага макаръ и съ младши горски стражари, съ което временно ще се избѣгнатъ трудноститѣ по снабдяването на населението и пазара съ дървени продукти.

Като имате предвидъ гореизложеното, моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате въ текущата сесия приложеното проекторешение.

Гр. София, септемврий 1941 г.
Министъръ на земедѣлието и държавнитѣ имоти: Д. Кушевъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение 40. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 августъ 1941 г., протоколъ № 136, относно даване право на районнитѣ горски инспектори, при липса на редовни кандидати за горски надзиратели по експлоатацията и по укрепяване и залесяване пороищата въ новитѣ земи, да назначаватъ временно на вакантнитѣ мѣста младши горски стражари, съ заплата и други възнаграждения, предвидени въ бюджета за младшитѣ горски стражари.

Дава се право на районнитѣ горски инспектори, при липса на редовни кандидати за горски надзиратели по експлоатацията и по укрепяване и залесяване пороищата въ новитѣ земи, да назначаватъ на вакантнитѣ мѣста младши горски стражари, съ заплата и други възнаграждения, предвидени въ бюджета за младшитѣ горски стражари.

Назначенитѣ на тия мѣста младши горски стражари даватъ при постѣпването на служба декларация, че при явяването на кандидати за надзиратели съ нуждия цензъ ще освободятъ незабавно заетитѣ длѣжности.

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение 40. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 19 августъ 1941 г., протоколъ № 136, относно даване право на районнитѣ горски инспектори, при липса на редовни кандидати за горски надзиратели по експлоатацията и по укрепяване и залесяване пороищата въ новитѣ земи, да назначаватъ временно на вакантнитѣ мѣста младши горски стражари, съ заплата и други възнаграждения, предвидени въ бюджета за младшитѣ горски стражари, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ следната точка, осма, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение LVI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ решението за одобрение LVI постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септемврий 1941 г., протоколъ № 151.

Г-да народни представители! Въ освободенитѣ презъ 1941 г. земи сѣ били заварени на 6 априль 1941 г. като пенсионери на сръбската или грцката държава, лица отъ български произходъ съ пенсии за изслужено време, за гражданска или военна инвалидностъ или за обществено осигуряване. Тѣй като тѣзи пенсионери бѣха останали безъ срѣдства за препитание, Министерскиятъ съветъ е одобрилъ, до уреждане въпроса за пенсиятѣ имъ по законодателенъ редъ, да се даде подъ форма на авансъ, за времето отъ 1 априль до 30 септемврий 1941 г., половината отъ пенсията, която сѣ получавали.

Ето защо моля ви, г-да народни представители, да одобрите така издаденото постановление на Министерския съветъ по приложеното проекторешение.

Гр. София, октомврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение LVI постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му отъ 12 септември 1941 г., протоколъ № 151.

Одобрява се LVI постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му отъ 12 септември 1941 г., протоколъ № 151, съ което съветът е одобрилъ следното:

1. На лицата отъ български произходъ въ освободенитъ презъ 1941 г. земи, които сж били заварени на 6 априлъ 1941 г. като пенсионери съ пенсия за изслужено време, за гражданска или военна инвалидност, или по общественно осигуряване, да имъ се плати, подъ формата на авансъ за две тримесечия отъ 1 априлъ до 30 септември 1941 г., половинъ размъръ отъ пенсията, която сж получавали, като този авансъ за дветъ тримесечия общо не може да бжде по-голямъ отъ 16.500 л.

Превръщането на тѣзи пенсии отъ динари и драхми въ лева да става по официалния курсъ, а именно — за динаръ по 1-60 л., а за драхма — 0-54 л.

Пенсионери, които сж получили пенсията си за времето отъ 1 априлъ до 30 септември 1941 г. отъ Сърбия или Гърция въ размъръ, по-голямъ отъ полагаемия се авансъ, нѣматъ право на авансъ по това постановление. А ако сж получили по-малко, доплаща имъ се до размъръ на аванса.

2. Плащането на пенсията ще става отъ съответнитъ клонове и агенции на Българската народна банка срещу попълване и подписване на декларация по образецъ съ разписка къмъ нея и съ данни за пенсионера и пенсията му.

Декларацията се представя следъ изпълнението на точка 3 отъ това постановление на банковитъ клонове и агенции въ четири броя. Единиятъ се задържа въ банката като оправдателен документъ за плащането, втория и третия банката ги изпраща на Главната дирекция на държавнитъ дългове — Дирекция на пенсията, съответно на Института за общественно осигуряване, когато е платена пенсията по общественно осигуряване, за отчитане и статистически сведения, а четвъртиятъ остава въ общината, съгласно следващата точка 3.

Съ изплатенитъ суми за пенсии Българската народна банка задължава смѣтка № 296 (въ „разни кредиторни смѣтки държавни“), наименувана „Министерство на финанситъ — Дирекция на държавния бюджетъ и отчетностъ“, постѣпления и изплащания за смѣтка на бившитъ клонове на югославски и грѣцки банки въ освободенитъ презъ 1941 г. български земи.

3. Декларацията по предшестващата точка, преди да се представи на съответния банковъ клонъ или агентура, трѣбва да бжде завѣрена отъ кмета или натоварено съ него длъжностно лице на общината, въ която пенсионерътъ живѣе. Съ тази завѣрка се удостоверява истинността на подписа на декларацията. Заедно съ завѣрката на декларацията въ съответната община се завежда и книга за пенсионеритъ, като задържа единия брой отъ декларацията, съгласно точка 2.

4. Освенъ пенсионеритъ отъ български произходъ, декларацията по образецъ, но само въ два броя, подаватъ за служебно необходими сведения и пенсионеритъ отъ чуждъ произходъ въ освободенитъ презъ 1941 г. земи, а сжщо и всички онѣзи служители въ сжщитъ земи отъ български или чуждъ произходъ, които на 6 априлъ 1941 г. сж имали право на пенсия, но не сж били още получили решение за отпускането ѝ и които не сж назначени на служба. Декларацията въ тѣзи случаи се подава сжщо по кмета на общината, където подателътъ ѝ живѣе, но не се връща на последния за представяне въ Българската народна банка, а единиятъ брой отъ нея се задържа въ общината, а другиятъ се изпраща служебно отъ общината, следъ надлежната завѣрка, въ Дирекцията на пенсията — София, съответно въ Института за общественно осигуряване — София, когато се касае за случаи по общественно осигуряване.

5. При окончателното ввеждане на пенсионния въдрѣсъ въ освободенитъ презъ 1941 г. земи по законодателенъ редъ, направенитъ съгласно това постановление аванси ще се прихванатъ.

Д-ръ Николай Николаевъ: Искамъ думата.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ д-ръ Николай Николаевъ.

Д-ръ Николай Николаевъ: Г-да! Ще гласувамъ това решение, но се ползувамъ отъ случая да повдигна въпроса за даване пенсия на други две категории български граждани отъ новитъ земи, които не сж включени въ това решение. Касае се за тѣзи българи, които сж били пен-

сионери на Българската държава преди присъединяването на новитъ земи къмъ бивша Югославия, а сжщо така и за тия българи, които по българскитъ закони сж могли да придобиятъ пенсия, но не сж придобили такава вследствие на обстоятелството, че сж живѣли въ Югославия. Касае се за родителитъ на български войници, убити презъ свѣтовната война, за тѣхнитъ наследници, а сжщо така и за военнoинвалиди отъ свѣтовната война, които сж останали да живѣятъ главно въ Югославия.

Бихъ желалъ да ми се каже, дали за тия нови български граждани се е направило нѣщо или ще се направи нѣщо, за да добиятъ пенсия. Касае се, значи, за две категории лица: едни, които сж били пенсионери на българската държава, но понеже сж останали въ Югославия сж загубили това си качество, и други, които сж имали право да добиятъ пенсия, но не сж могли да го добиятъ поради обстоятелството, че сж живѣли въ Югославия.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата г-нъ министърътъ на финанситъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Г-да народни представители! Съ 56. постановление на Министерския съветъ се цели да се даде пенсия на онѣзи българи, които сж получили такава отъ югославската държава, и то въ размъръ на половината отъ пенсията, за да ги отбиемъ отъ ходенето въ Нишъ и Бѣлградъ да получаватъ пенсия за издрѣжката си.

Има три категории българи пенсионери въ новитъ земи. Първа категория, които сж били пенсионери на българската държава, но, понеже сж останали подъ югославско робство, сж загубили пенсията. Има нѣкои отъ тѣхъ, които сж получили по единъ или другъ начинъ пенсия. Втора категория пенсионери сж тия които преди поробването на Цариградско и Босилеградско сж имали известно число прослужени години за пенсия, прослужили сж още нѣколко години въ Югославия и сж добили право на пенсия. Третата категория сж родителитъ и децата на убити български войници въ свѣтовната война, които иматъ право на наследствени пенсии, както и инвалидитъ, българи отъ тая война, които иматъ право на инвалидни пенсии за загубена работоспособност. Последниятъ въпросъ е малко сложенъ и не можемъ да излеземъ по него съ единъ законопроектъ още сега, съ който да го уредимъ. Законопроектъ е изработенъ, но чакатъ се още известни данни. Смѣтамъ, че въ най-скоро време Народното събрание ще бжде сезирано съ него.

Съ 56. постановление на Министерския съветъ се цели да можемъ до края на годината да плащаме половината отъ получаванитъ пенсии отъ югославската държава, и то при максималенъ размъръ 5.500 л., понеже въ Югославия е имало по-голямъ размъръ пенсии. Другитъ въпроси ще бждатъ уредени съ другъ законопроектъ, който ще бжде внесенъ въ непродължително време.

Моля ви да одобрите това проекторешение.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ проекторешението за одобрение 56. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 12 септември 1941 г., протоколъ № 151, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме на следната точка, девета, отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобрение XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 августъ 1941 г., протоколъ № 139, относно възлагането на Българската земеделска и кооперативна банка да закупи отъ Французкото дружество на минитъ при „Лула Яна“, акционерно дружество, агенция София, около 2.000 тона медна руда и да продаде така закупената руда на „Нордлойче Афинери“ въ Хамбургъ, съгласно сключенитъ между Българската земеделска и кооперативна банка и поменатитъ две фирми на 14 юлий 1941 г. договор, които тоже се одобряватъ.

Г-нъ министъръ Загоровъ отсъствува.

Министъръ Добри Божиловъ: Азъ ще го замѣствамъ.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Г-нъ министърътъ на търговията ще се представлява отъ г-на министра на финанситъ.

Моля г-на докладчика да прочете проекторешението.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение на XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 августъ 1941 г., протоколъ № 139, относно възлагането на Българската земеделска и кооперативна банка да закупи отъ французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, акционерно дружество, агенция София, около 2.000 тона медна руда и да продаде така закупената руда на „Норддойче Афинери“ въ Хамбургъ, съгласно сключенитъ между Българската земеделска и кооперативна банка и поменатитъ две фирми на 14 юлий 1941 г. договори, които се тоже одобряватъ.

Г-да народни представители! Вследствие настъпилитъ международни събития, количествата синь камъкъ въ страната за нуждитъ на земеделниот бѣха се привършили.

Единствената възможностъ за доставката на синь камъкъ отъ чужбина се удаде, следъ като се пое задължение срещу внесения синь камъкъ, да бѣде изнесена медна руда.

Поради това, Българската земеделска и кооперативна банка сключи съ французкото дружество на минитъ при „Луда-Яна“, акционерно дружество, агенция София, и съ „Норддойче Афинери“ въ Хамбургъ договори, съгласно които Българската земеделска и кооперативна банка закупува отъ дружество „Луда-Яна“ около 2.000 тона медна руда и продава същата на „Норддойче Афинери“ въ Хамбургъ — като компенсация за внесения въ страната синь камъкъ.

Като ви излагамъ това, честь имамъ да ви помоля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложеното тукъ проекторешение.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:
Д-ръ Сл. Загоровъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 августъ 1941 г., протоколъ № 139, относно възлагането на Българската земеделска и кооперативна банка да закупи отъ французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, акционерно дружество, агенция София, около 2000 тона медна руда и да продаде така закупената руда на „Норддойче Афинери“ въ Хамбургъ, съгласно сключенитъ между Българската земеделска и кооперативна банка и поменатитъ две фирми на 14 юлий 1941 г. договори, които се тоже одобряватъ.

Одобрява се XXV постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 августъ 1941 г., протоколъ № 139, както следва:

1. Възлага се на Българската земеделска и кооперативна банка да закупи отъ французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, акционерно дружество, агенция София, около 2000 тона медна руда и да продаде така закупената руда на „Норддойче Афинери“ въ Хамбургъ, съгласно сключенитъ между Българската земеделска и кооперативна банка и поменатитъ две фирми на 14 юлий 1941 г. договори, които се тоже одобряватъ.

2. Одобрява се, Българската земеделска и кооперативна банка да калкулира загубата, която ще се реализира отъ горната покупко-продажба, въ цената на доставения 700 тона синь камъкъ отъ I-то югославско акционерно дружество за химическа индустрия „Зорка“, съгласно сключения съ него договоръ отъ 12 май 1941 г.

3. Освобождаватъ се отъ гербъ и отъ всички държавни и общински такси, облози, мита, бери, данъци, включително и онѣзи по членове 10 и 23 отъ закона за данъка върху приходитъ и пр.:

а) сключенитъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка на 14 юлий 1941 г. договори съ французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, акционерно дружество, агенция София, и „Норддойче Афинери“ въ Хамбургъ за покупката и продажбата на около 2000 тона медна руда;

б) предприятията въ връзка съ договоритъ по точка „а“ и всички книжа и документи, свързани съ тѣзи предприятия, и

в) предприятията и свързанитъ съ тѣхъ книжа и документи по възлагането и извършването транспорта на закупената и продадена отъ Българската земеделска и кооперативна банка медна руда по договоритъ по точка „а“ отъ български желѣзопѣтни товарни гари до Хамбургъ.

4. Възлага се на Министерството на търговията, промишлеността и труда, респективно на Дирекцията на природнитъ богатства при същото министерство, да установи чрезъ компетентенъ свой органъ контрола върху минитъ на французкото дружество при мини „Луда Яна“, акционерно дружество, съ огледъ същото дружество да засили производството, за да изпълни договорнитъ си задължения както къмъ държавата, така също и къмъ Българската земеделска и кооперативна банка по доставката на медна руда.

Възлага се на същото министерство, респективно на Дирекцията на природнитъ богатства, да посочи на Българската земеделска и кооперативна банка една германска лаборатория — специалистка, която да бѣде натоварена отъ банката да участва при вземането на проби отъ медната руда за анализа и при извършването на анализата.

5. Възлага се на Дирекцията на гражданската мобилизация да даде пълно съдействие на французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, акционерно дружество, агенция София, относно осигуряване възможността за последното да разполага съ работници и превозни средства за рудата.

6. Задължава се Главната дирекция на желѣзницитъ да постави на разположение на французкото дружество на минитъ при „Луда Яна“, при поискване отъ последното, необходимитъ вагони за превоза на медната руда, както и да дава евентуално съответни удобни мѣста при желѣзопѣтнитъ гари за складиране на медната руда до натоварването ѝ въ вагони.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Стефанъ Караивановъ.

Стефанъ Караивановъ: Съ това решение ние одобряваме не само XXV постановление на Министерския съветъ, но и договоритъ, които сж сключени между Българската земеделска и кооперативна банка и цитиранитъ въ решението търговски фирми, които договори, обаче, не сж аташирани къмъ настоящото решение. Че ще одобримъ и самитъ договори, това се вижда отъ точка 1 на самото решение, кждето in fine точно се казва: „договори, които се тоже одобряватъ“ — значи, сключенитъ на 14 юлий 1941 г. договори. При това положение смѣтамъ, че поменатитъ договори ще следва да придружаватъ решението.

Моля г-на министра на финанситъ да каже: би ли следвало тия договори да бждатъ приложени къмъ решението?

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата г-нъ министърътъ на финанситъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Азъ съжалявамъ, че г-нъ министъръ Загоровъ отсъствува. Доколото си спомнямъ, съдържанието на договоритъ е възпроизведено въ самото постановление. Обаче, ако г-да народнитъ представители желаятъ, договоритъ да бждатъ приложени къмъ решението, съгласенъ съмъ да се оттегли това решение, като ще се съобщи на г-нъ министъръ Загоровъ да го внесе заедно съ договоритъ.

Обаждатъ се: Така е най-хубаво.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Г-не министре! Значи, Вие оттегляте предложението?

Министъръ Добри Божиловъ: Съгласенъ съмъ да се оттегли. Ще съобщи на министъръ Загоровъ да го внесе заедно съ сключенитъ договори.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: При тази декларация на г-на министра на финанситъ, който представява г-на министра на търговията, вносителътъ на това предложение, минаваме на следната точка, десета, отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за сключване бюджета на държавата за 1939 бюджетна година.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за сключване бюджета на държавата за 1939 бюджетна година.

Г-да народни представители! Въ изпълнение постановленията на чл. 111 отъ закона за бюджета, отчетността и

предприятията, представямъ ви законопроекта за сключване бюджета на държавата за 1939 бюджетна година.

Съ приетия от Народното събрание, въ заседанието му отъ 28 януарий 1939 г., законъ за бюджета на държавата за 1939 г. се разрешиха на министерствата и дирекциите разходни кредити на обща сума 7.626.280.000 л., и за покриване на произведените разходи по тия кредити се предвидиха приходи също на сума 7.626.280.000 л.

Презъ бюджетната година нѣкои отъ кредитите, отнасящи се главно за народната отбрана и др., се оказаха недостатъчни, и затова наложи се къмъ края на годината да бъдатъ разрешени допълнителни кредити на обща сума 639.247.830 л., а именно:

671.362.000 л. съ наредбата-законъ, утвърдена съ указъ № 179, отъ 17 ноемврий 1939 г., обнародвана въ „Държавен вестникъ“, брой 259/1939 г., и

1.885.830 л. съ наредбата-законъ, утвърдена съ указъ № 180, отъ 22 ноемврий 1939 г., обнародвана въ „Държавен вестникъ“, брой 262/1939 г.

Покриването на разходите по тия допълнителни кредити се постанови да стане: отъ постъпили въ повече отъ предвидените приходи по редовния бюджетъ и осъществени ико омни по сѣщия 483.258.475 л.; отъ осъществени бюджетни излишци на фонда „Дѣлководители при държавните бирници“ — 5.989.355 л., и отъ сконтирани съкровищни бонозе — 200.000.000 л.

Къмъ сумата на разрешените кредити следва да се прибавятъ още 8.304.584 л., представляващи върнати презъ годината неправилно внесени по бюджета суми, за които разходи не се предвижда въ бюджета определени кредити, а за такъв се счита, съгласно чл. 12 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, извършениятъ презъ годината разходъ.

При това положение общата сума на разрешените кредити по редовния бюджетъ на държавата за 1939 г. става 8.323.832.414 л., срещу които сѣ изплатени разходи 7.996.640.586.39 л. и сѣ останали неизползувани кредити 327.191.827.61 л.

За покриване на извършените разходи, по първоначално предвидените да постъпятъ приходи 7.626.280.000 л. и по допълнителните кредити още 205.989.355 л., или всичко 7.832.269.355 л., постъпили сѣ 8.281.290.946.21 л., или сѣ 449.021.591.21 л. въ повече отъ предвидените.

Така упражненъ, редовниятъ бюджетъ на държавата приключва съ единъ излишекъ отъ 284.650.359.82 л., съ колкото постъпилите приходи сѣ въ повече отъ изплатените разходи.

Следъ приключването на 1938 бюджетна година, отъ разрешените за сѣщата година извънредни бюджетни кредити за бюджетно оформяване на стари разходи и за рѣзни мѣроприятия, останаха неизползувани такива кредити на обща сума 563.090.519.56 л., изразходването на които слѣдваше да продължи и презъ 1939 г., тъй като въ законите за разрешаване на кредитите е постановено, изразходването на последните да стане до окончателното изчерпване на сѣщите.

Независимо отъ тия извънредни кредити, презъ 1939 г. се разрешиха нови такива на обща сума 428.000.000 л., а именно:

128.000.000 л., съ закона, обнародванъ въ „Държавен вестникъ“, брой 32, отъ 11 февруарий 1939 г., за рѣзни мѣроприятия по подобрене на земеделието, като покриването на произведените разходи се постанови да стане съ заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка;

75.000.000 л., съ закона, обнародванъ въ сѣщия брой на „Държавен вестникъ“, за довършване на радиостудистото въ София, набавяне на автоматична телефонна централа и постройка на кабелна мрежа въ гр. Пловдивъ, разходите по който кредитъ се постанови да стане съ заемъ отъ Спесовната каса;

25.000.000 л., съ закона, обнародванъ въ „Държавен вестникъ“, брой 57, отъ 14 мартъ 1939 г., за изплащане на отчуждени имоти за летище „София“, находящо се въ землището на гр. Голѣма София, край селата Враждебна и Слатина, разходите по който кредитъ се постанови да се покриватъ съ заемъ срещу издаване на съкровищни свидетелства и отчасти отъ икономитѣ по редовния бюджетъ;

170.000.000 л., съ закона, обнародванъ въ брой 95, отъ 1 май 1939 г., на „Държавен вестникъ“, за интендантско обзавеждане и др. на армията и въздухоплаването, съ покритие на разходите — заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка, и

30.000.000 л., съ закона, обнародванъ въ сѣщия брой 95 на „Държавен вестникъ“, за постройка на гимназии и други учебни институти, подведомствени на Министерството на народното просвѣщение, разходите по който кредитъ се постанови да се покриватъ също съ заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка.

Или общо разрешени бѣха презъ 1939 г. извънредни кредити на сума 991.090.519.56 л., по които се изплатиха презъ годината разходи за 257.935.272.51 л., оформиха се бюджетно стари разходи на сума 99.106.531.05 л., и въ края на годината останаха свободни кредити на сума 634.047.716 л.

Срещу изплатените разходи — 257.935.272.51 л., постъпили сѣ по предвидените приходи — 250.359.471.51 л., или въ по-малко 7.575.801 л., който преразходъ се покритъ съ реализирания излишекъ по редовния бюджетъ на държавата за сѣщата година.

Съ закона за бюджета на Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата за 1939 бюджетна година, приетъ отъ Народното събрание въ заседанието му отъ 9 февруарий 1939 г., се разрешиха по редовния бюджетъ на дирекцията разходни кредити на сума 1.900.879.000 л. и за покриване на произведените разходи по тия кредити се предвидиха приходи също 1.900.879.000 л.

Поради това, че нѣкои отъ разрешените кредити се оказаха недостатъчни, и за приспособяване на желѣзниците къмъ народната отбрана, разрешиха се презъ годината допълнителни кредити на обща сума 87.733.000 л., а именно:

29.733.000 л. съ законъ, утвърденъ съ указъ № 16, отъ 23 априлъ 1939 г., обнародванъ въ „Държавен вестникъ“, брой 92, отъ 27 априлъ 1939 г.;

33.000.000 л. съ наредбата-законъ, утвърдена съ указъ № 179, отъ 17 ноемврий 1939 г., обнародвана въ „Държавен вестникъ“, брой 259, отъ 20 ноемврий 1939 г., и

25.000.000 л. съ наредбата-законъ, утвърдена съ указъ № 180, отъ 22 ноемврий 1939 г., обнародвана въ „Държавен вестникъ“, брой 262, отъ 23 ноемврий 1939 г.

Покриването на произведените разходи по тия допълнителни кредити съ законите за сѣщите се постанови да стане съ: осъщественъ излишекъ по бюджета на Дирекцията за 1938 г. — 29.733.000 л., вноска отъ бюджета на държавата — 33.000.000 л. и отъ осъществени икономии по бюджета на Дирекцията за отчетната 1939 г. — 25.000.000 л.

Освенъ съ горните допълнителни кредити, разрешените кредити по бюджета на дирекцията следва да се увеличатъ още съ 589.702 и 1.090.807 л., представляващи: първата сума — върнати неправилно внесени презъ годината по приходния бюджетъ на дирекцията суми, а втората — изплатени разходи за обезщетяване на собствениците на опожарени отъ желѣзниците имоти и за възстановяване на такива имоти, за които разходи не сѣ разрешени въ бюджета определени кредити, а за такива се считатъ, съгласно чл. 12 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, чл. 6 отъ закона за бюджета на Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата за 1933/1934 финансова година и текста на разходния § 121 отъ бюджета на сѣщата дирекция за 1939 г., извършениятъ презъ годината разходъ.

Или разрешени сѣ общо по редовния бюджетъ на Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата разходни кредити 1.990.292.509 л., по които се изплатиха разходи за 1.783.517.575.92 л. и останаха неизползувани кредити за 206.774.933.08 л.

За покриване на извършените разходи, по предвидените приходи, първоначално 1.900.879.000 л. и по допълнителните кредити — 62.733.000 л., или всичко 1.963.612.000 л. постъпили 1.937.869.572 л., т. е. сѣ 25.742.428 л. въ по-малко отъ предвиденото.

Така упражненъ, редовниятъ бюджетъ на Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата приключва съ единъ излишекъ отъ 154.351.996.08 л., съ колкото постъпилите приходи надвишаватъ изплатените разходи.

Извънредните бюджетни кредити към бюджета на Дирекцията за 1939 бюджетна година представляват: останалия неизразходван през 1938 г. извънреден кредит, разрешен съгласно закона, утвърден съгласно указ № 2, от 12 март 1934 г., за изплащане на отчуждени имоти за нуждите на железниците и пристанищата — 10.657.271 л., изразходването на който кредит е продължило и през 1939 г., тъй като кредитът е разрешен до изчерпване, и разрешението през 1939 г. нов кредит от 30.000.000 л. съгласно закона, обнародван в брой 95, от 1 май 1939 г., за постройка на ферибоот, зимно пристанище и други, разходите по които се постанови да се покрийт със заем от Българската земеделска и кооперативна банка.

Срещу така разрешените извънредни кредити от 40.657.271 л., през годината са изплатени разходи 29.977.205 л. и са останали свободни кредити 10.680.066 л.

За покриване на извършените разходи, по предвидения за това приходи, са постъпили 29.861.341 л., или с 115.864 л. въ по-малко, който недостиг е покрит с излишек по редовния бюджет на дирекцията за 1939 бюджетна година.

Към законопроекта са приложени и кратки таблици за приходите и разходите по отделните министерства, дирекции и извънредни кредити, както и таблици за бюджетното и касово приключване на отчетната 1939 г. и за начина, по който са използвани излишците и покрити дефицитите по отделните бюджети. Останалите кратки таблици, предмет на чл. 112 от закона за бюджета, отчетността и предприятията са дадени въ отделно приложение към доклада на Върховната сметна палата до Народното събрание по изпълнението на бюджета на държавата за 1939 г., и приповтарянето им въ закона за сключването на същия бюджет се явява безпредметно.

Отчетните приходни и разходни книжа по изпълнението на отделните бюджети са изпратени въ областните сметни палати и на Върховната сметна палата, която въ поместения по-горе доклад до Народното събрание се е произнесла по изпълнението на бюджета, дали разходите са произведени правилно въ кръга на разрешените бюджетни кредити и срещу редовни оправдателни документи.

Като се има предвид горното, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложението за законопроекта.

Гр. София, октомври 1941 г.

Министър на финансите: Д. Божилов

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за сключване бюджета на държавата за 1939 бюджетна година.

Членъ 1.

Редовен бюджет на държавата.

Приходи

Предвидени да постъпят	7.832.269.355.— л.
Постъпили	8.281.290.946-21 „
Постъпили въ повече отъ предвидениятъ	449.021.591-21 л.

Разходи

Разрешени кредити	8.323.832.414.— л.
Изплатени разходи	7.996.640.586-39 „
Неизползувани и закрити кредити	327.191.827-61 л.

Равносметка

Постъпили приходи	8.281.290.946-21 л.
Изплатени разходи	7.996.640.586-39 „
Повече приходи	284.650.359-82 л.

Членъ 2.

Извънредни бюджетни кредити.

Приходи

Предвидени да постъпят	357.041.803-56 л.
Постъпили	250.359.471-51 „
Постъпили въ по-малко отъ предвидениятъ	106.682.332-05 л.

Разходи

Разрешени кредити	991.090.519-56 л.
Изплатени разходи	257.935.272-51 „
Оформени разходи отъ минали години	99.106.531-05 „
Свободни кредити	634.048.716.— л.

Равносметка

Постъпили приходи	250.359.471-51 л.
Изплатени разходи	257.935.272-51 „
Повече разходи	7.575.801.— л.

Недостигътъ отъ 7.575.801 л. се покрива съ частъ отъ излишка по редовния бюджетъ на държавата за 1939 бюджетна година.

Членъ 3.

Бюджетъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата.

Приходи

Предвидени да постъпят	1.963.612.000.— л.
Постъпили	1.937.869.572.— „
Постъпили въ по-малко отъ предвидениятъ	25.742.428.— л.

Разходи

Разрешени кредити	1.990.292.509.— л.
Изплатени разходи	1.783.517.575-92 „
Неизползувани и закрити кредити	206.774.933-08 л.

Равносметка

Постъпили приходи	1.937.869.572.— л.
Изплатени разходи	1.783.517.575-92 „
Повече приходи	154.351.996-08 л.

Членъ 4.

Извънредни бюджетни кредити към бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата.

Приходи

Предвидени да постъпят	29.977.205.— л.
Постъпили	29.861.341.— „
Постъпили въ по-малко отъ предвидениятъ	115.864.— л.

Разходи

Разрешени кредити	40.657.271.— л.
Изплатени разходи	29.977.205.— „
Свободни кредити	10.680.066.— л.

Равносметка

Постъпили приходи	29.861.341.— л.
Изплатени разходи	29.977.205.— „
Повече разходи	115.864.— л.

Недостигътъ отъ 115.864 л. се покрива съ частъ отъ излишка по редовния бюджетъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1939 бюджетна година.

ПРИЛОЖЕНИЯ

къмъ

**ЗАКОНА ЗА СКЛЮЧВАНЕ БЮДЖЕТА НА ДЪРЖАВАТА
ЗА 1939 БЮДЖЕТНА ГОДИНА**

КРАТКА ТАБЛИЦА
за приходите по бюджета за 1939 бюджетна година.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЪ	Предвидени приходи	Постъпили приходи	Р а в н о с м ъ т к а	
			П о с т њ п и л и	
			По-малко	Повече
I. Редовенъ бюджетъ на държавата.				
Отдѣлъ I. Облагания.				
Гл. I. Прѣки данѣци	603.500.000—	656.343.048—	—	52.843.048—
Гл. II. Косвени данѣци:				
а. Отъ митниците	1.082.800.000—	1.172.765.895—	—	89.965.895—
б. Отъ акцизите	1.622.500.000—	1.770.743.367—	—	148.243.367—
в. Такси и берии	121.000.000—	132.789.184—	—	11.789.184—
г. Гербовъ налогъ	470.000.000—	514.112.432—	—	44.112.432—
Гл. III. Глоби и конфискации	101.000.000—	56.258.224-80	44.741.775-20	—
Гл. IV. Държавни привилегии (монополи).	135.000.000—	149.838.021—	—	14.838.021—
Гл. V. Приходи отъ сключени бюджети	165.000.000—	173.954.296—	—	8.952.296—
Всичко	4.300.800.000—	4.626.802.467-80	—	326.002.467-80
Отдѣлъ II. Други приходи.				
Гл. VI. Приходи отъ държавни предприятия	771.559.916—	790.570.241-70	—	19.010.325-70
Гл. VII. Приходи за заплати на учителитѣ и на селскитѣ участковни медицински лѣкари	489.967.000—	610.011.916—	—	120.044.916—
Гл. VIII. Разни административни и други приходи	1.129.990.084—	1.313.718.431-20	—	183.728.347-20
Всичко	2.391.517.000—	2.714.300.588-90	—	322.783.588-90
Отдѣлъ III. Извънредни приходи.				
Гл. IX. Извънредни приходи	687.989.355—	542.383.518-51	145.605.836-49	—
Гл. X. Приходи отъ заеми	87.163.000—	30.516.302—	56.646.698—	—
Всичко	775.152.355—	572.899.820-51	202.252.534-49	—
Отдѣлъ IV. Приходи за уравнение.				
Гл. XI. Приходи отъ нетрансфериранитѣ суми по служ- бата на външнитѣ държавни заеми	364.800.000—	367.288.069—	—	2.488.069—
А всичко по редовния бюджетъ на държавата	7.832.269.355—	8.281.290.946-21	—	449.021.591-21
II. Извънредни бюджетни кредити.				
Приходи отъ предвиденитѣ източници въ законитѣ за извънреднитѣ кредити за покриване на извършенитѣ през годината разходи:				
1. Отъ икономии на бюджета за 1929/1930 и предшеству- ващитѣ финансови години за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 18 отъ 1930 г., за бюджетно оформя- ване на изплатени, но неоформени по съответнитѣ бюджети разходи	59.106.531-05	—	99.106.531-05	—
2. Отъ произведението на 6% вътрешенъ заемъ отъ 1923 г. за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 76, буква „б“, за изплащане имотитѣ на изселващи се българи отъ Гърция	1.997.500—	1.997.500—	—	—
3. Отъ произведението на 7½% стабилизационенъ заемъ отъ 1928 г. за покриване на разхода по извънред- ния кредитъ, разрешенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 8 отъ 1929 г. и др., за изплащане на задължения и разни мѣроприятия	13.454.175-51	13.508.053-51	—	53.878—
4. Отъ икономии по редовния бюджетъ за 1939 г. и отъ произведението на вътрешенъ заемъ срещу из- даване на съкровищни свидетелства за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ за- конъ, утвърденъ съ указъ № 2 отъ 1934 г., за из- плащане на отчуждени имоти за държавни нужди	9.495.568—	—	—	—
5. Отъ произведението на заемъ отъ Спестовната каса за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разре- шенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 88 отъ 1934 г., за постройка на радиостанции, автоматически теле- фонни централи и др.	1.970.789—	2.070.850—	—	100.061—
6. Отъ произведението на вътрешенъ заемъ отъ Българ- ската земеделска и кооперативна банка за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 6 отъ 1939 г., за мѣроприятия по подобрене на земеделието	125.337.262—	126.818.040—	—	1.480.778—
7. Отъ произведението на заемъ отъ Спестовната каса за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разре- шенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 7 отъ 1939 г., за постройка и технически подобрения на радиораз- пръсквателната телефонна и телеграфна служби	11.194.982—	11.480.597—	—	285.615—
8. Отъ произведението на вътрешния заемъ срещу из- даване на съкровищни свидетелства за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ за-				

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЪ	Предвидени приходи	Постъпили приходи	Р а в н о с м ъ т к а	
			П о с т љ и л и	
			По-малко	Повече
конъ, утвърденъ съ указъ № 8 отъ 1939 г., за изплащане отчуждени имоти за летище „София“ . . .	2.144.000—	2.144.000—	—	—
9. Отъ произведението на заемъ отъ Българската земе- дѣлска и кооперативна банка за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ закона, утвър- денъ съ указъ № 18 отъ 1939 г., за интендантско обзавеждане на армията и въздухоплаването и др. .	81.951.663—	81.940.936—	10.727—	—
10. Отъ произведението на вътрешенъ заемъ отъ Бъл- гарската земеделска и кооперативна банка за покри- ване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ законъ, утвърденъ съ указъ № 19 отъ 1939 г., за постройка на гимназии и други институти	10.389.333—	10.399.495—	—	10.162—
Всичко по извънредниѣ бюджетни кредити . . .	357.941.803.56	250.359.471.51	106.682.332.05	—
III. Бюджетъ на Главната Дирекция на желѣзниците и пристанищата.				
Редовенъ бюджетъ на дирекцията:				
Отдѣлъ I. Желѣзници	1.642.333.000—	1.720.262.680—	—	77.929.680—
Отдѣлъ II. Постройки	50.000.000—	50.423.296.30	—	423.296.30
Отдѣлъ III. Пристанища	271.279.000—	167.183.595.70	104.095.404.30	—
Всичко	1.963.612.000—	1.937.869.572—	25.742.428—	—
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на Ди- рекцията:				
1. Отъ икономии по бюджета на Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата за 1939 г. и отъ произве- дението на заемъ срещу издаване на съкровищни свидетелства за покриване на разхода по извънре- дния кредитъ, разрешенъ съ закона, утвърденъ съ указъ № 2 отъ 1934 г., за изплащане на отчу- ждени имоти за нуждитъ на желѣзниците и при- станищата	104.548—	—	104.548—	—
2. Отъ произведението на вътрешния заемъ отъ Българ- ската земеделска и кооперативна банка за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ за- конъ, утвърденъ съ указъ № 21 отъ 1939 г., за по- стройка на ферибоота и др.	29.872.657—	29.861.341—	11.316—	—
Всичко	29.977.205—	29.861.341—	115.864—	—
Всичко по бюджета на желѣзниците и пристанищата. .	1.993.589.205—	1.967.730.913—	25.858.292—	—
А всичко приходи за 1939 г.	10.182.900.363.30	10.499.381.330.72	—	316.480.967.16

К Р А Т К А Т А Б Л И Ц А
за разходите по бюджета за 1939 бюджетна година.

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЪ	Разрешени кредити	Изплатени разходи	Свободни кредити
I. Редовенъ бюджетъ на държавата.			
Върховно правителство	66.621.300	59.635.906—	6.985.394—
Главна дирекция на държавнитъ дългове	1.846.700.000	1.730.351.220.96	116.348.779.04
Върховна смѣтна палата и областни смѣтни палати. . .	22.390.000	21.960.202—	429.798—
Министерство на външнитъ работи и изповѣданията:			
а. За министерството	96.180.445	91.182.116—	4.998.329—
б. Българска православна църква	90.019.000	81.099.564—	8.919.436—
Министерство на вътрешнитъ работи и народното здраве:			
а. Администрация и полиция	334.667.539	323.930.536—	10.737.003—
б. Главна дирекция на народното здраве	228.791.190	207.531.507—	21.259.683—
Министерство на народното просвѣщение	1.015.066.450	987.777.126—	27.289.324—
Министерство на финанситъ	246.602.083	240.520.151—	6.081.932—
Министерство на правосъдието	193.360.313	189.528.747—	3.831.566—
Министерство на войната:			
а. За министерството	2.520.779.376	2.488.563.809—	32.215.567—
б. Дирекция на въздухоплаването	301.075.100	301.777.023—	2.298.077—
в. Морско-рѣчна отбрана	42.720.000	42.575.285—	144.715—
г. Главна дирекция на трудовата повинность	130.616.341	128.364.791—	2.251.550—
Министерство на търговията, промишлеността и труда.	87.351.127	81.447.241—	5.903.886—
Министерство на земедѣлието и държавнитъ имоти. . .	440.886.734	417.683.498.84	23.203.235.16
Министерство на общественитъ сгради, пѣтищата и бла- гоустройството	335.826.096	325.632.087.61	10.194.008.39
Главна дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ.	321.179.320	277.079.774.98	44.099.545.02
Всичко	8.323.832.414	7.996.640.586.39	327.191.827.61

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЪ	Разрешени кредити	Изплатени разходи	Свободни кредити
II. Извънредни бюджетни кредити.			
Извънреден кредит, разрешен съ закона, утвърден съ указъ № 18/1930 г., допълнен съ законитъ, утвърдени съ укази № № 27/1932 г. и 12/1933 г., за бюджетно оформяване на стари разходи по разписки и сметки.	203.126.663-96	99.106.531-05	104.020.13-91
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 76, буква „б“, отъ 1924 г., допълнен съ законитъ, утвърдени съ укази № № 11/1928 г., 14/1929 г., за изплащане 90% отъ стойността на имотитъ на изселващитъ се отъ Гърция българи	184.788.500-—	1.997.500-—	182.791.000-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 8/1929 г., допълнен съ законитъ, утвърдени съ укази № № 22/1929 г. и 12/1933 г., за изплащане на задължения и извършване на разни мѣроприятия отъ срѣдствата на 7½% стабилизационен заемъ	30.816.691-60	13.454.175-51	17.362.516-09
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 2/1934 г., допълнен съ наредби-законои, утвърдени съ укази № № 273/1935 г., 538/1935 г., 451/1936 г., 476/1936 г., за изплащане на отчуждени имоти за държавни нужди	120.049.092-—	9.495.568-—	110.553.524-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 88/1934 г., допълнен съ законъ, утвърден съ указъ № 119/1934 г., за постройка на радиостанции, автоматични телефонни централи и др.	24.309.572-—	1.970.789-—	22.338.783-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 6/1939 г., за разни мѣроприятия по подобрене на земедѣлието	128.000.000-—	125.337.262-—	2.662.738-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 7/1939 г., за довършване на радиостанцията, набавяне на автоматични телефонни централи и др.	75.000.000-—	11.194.982-—	63.805.018-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 8/1939 г., за изплащане отчуждени имоти за летище „София“ въ землището на с. Враждебна и Слатина	25.000.000-—	2.144.000-—	22.856.000-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 18/1939 г., за интендантско снабдяване и въоръжение на войската и въздухоплаването	170.000.000-—	81.951.663-—	88.048.337-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 19/1939 г., за постройка на гимназии и други учебни институти	30.000.000-—	10.389.333-—	19.610.667-—
Всичко	991.090.519-56	357.041.803-56	634.048.716-—
III. Бюджетъ на Главната дирекция на желѣзницитъ и пристанищата.			
Редовенъ бюджетъ на дирекцията:			
Отдѣлъ I. — Желѣзници	1.669.013.509-—	1.571.035.738-92	97.977.770-08
Отдѣлъ II. — Постройки	50.000.000-—	50.000.000-—	—
Отдѣлъ III. — Пристанища	271.279.000-—	162.481.837-—	108.797.163-—
Всичко	1.990.292.509-—	1.783.517.575-92	206.774.933-08
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията:			
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 2/1934 г., измѣненъ и допълнен съ наредби-законои, утвърдени съ укази № № 278/1935 г. и 476/1936 г., за изплащане на отчуждени имоти за нуждитъ на дирекцията	10.657.271-—	104.548-—	10.552.723-—
Извънреден кредит, разрешен съ законъ, утвърден съ указъ № 21/1939 г., за постройка на ферибоотъ, вътрешно зимно пристанище, доставка на кораби, материали и др.	30.000.000-—	29.872.657-—	127.343-—
	40.657.271-—	29.977.205-—	10.680.066-—
Всичко по бюджета на желѣзницитъ и пристанищата	2.030.949.780-—	1.813.494.780-92	217.454.999-—
А всичко по бюджета за 1939 бюджетна година	11.345.872.713-56	10.167.177.170-87	1.178.695.542-69

за касовото и бюджетно приключване на 1939 бюджетна година.

[illegible]

Излишекъ +
Дефицитъ —

ТАБЛИЦА

за начина на използване и реализиране излишеци по сключенитѣ бюджети и бюджета за 1939 г.

	Редовенъ бюджетъ и извънредни кредити	Бюджетъ на Глав- ната дирекция на жел. и пристанищата	В с и ч к о
Неизползувана частъ отъ излишека по сключенитѣ бю- джетни години	+ 120.038.349-52	+ 3.557.085-78	+ 123.595.435-30
1939 г.			
Излишекъ по редовния бюджетъ на дър- жавата	+ 284.650.359-82		
Дефицитъ по извънреднитѣ кредити	— 7.575.801—		
Остава	+ 277.074.558-82		
Спадатъ се изплатенитѣ разходи по раз- писки и по смѣтки, останали неофор- мени като разходи на бюджета	— 4.665.203—		
Прибавятъ се приходитѣ отъ върнати су- ми, изтеглени срещу разписки и по смѣтки	+ 36.060.144-97		
Общъ разполагаемъ касовъ излишекъ	+ 308.469.500-79		
Излишекъ по бюджета на Главната ди- рекция на желѣзн. и пристанищата	+ 154.236.132-08		
Дефицитъ по извънреднитѣ кредити	— 115.864—		
Остава	+ 154.236.132-08		
Прибавя се приходътъ отъ върнати суми, изтеглени срещу разписки	+ 86.232—		
Общъ разполагаемъ касовъ излишекъ	+ 154.322.364-08		
Приходи отъ сконтирани съкровищни бо- нове	+ 6.808.712—		
Върнати взаимнообразно отпустнати суми презъ минали години	+ 18.578—		
Разходи по върнати депозирани презъ ми- нали години суми	— 3.027.629-84		
Повече приходи	+ 3.799.660-16		
Общъ касовъ излишекъ за 1939 г.	+ 432.307.510-47	+ 157.879.449-86	+ 590.186.960-33
1940 г.			
Използувана частъ отъ излишека за покриване на разхода по извънредния кредитъ, разрешенъ съ указъ № 6 отъ 1940 г., за военни нужди	— 200.000.000—	—	— 200.000.000—
Виссещъ на приходъ по редовния бюджетъ на държавата за 1940 г.	— 127.088.567—	— 154.200.000—	— 281.288.567—
Ликвидирани депозирани суми и ангажирани такива за върщане на кредиторитѣ	— 105.218.943-47	—	— 105.218.943-47
Оставатъ свободни	—	+ 3.679.449-86	+ 3.679.449-80

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ законопроекта за сключване бюджета на държавата за 1939 бюджетна година, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Предлагамъ спешностъ.

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Г-нъ министърътъ на финанситъ предлага да се даде спешностъ на законопроекта. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема. Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете заглавието и чл. 1*)

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Които приематъ заглавието и чл. 1, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете чл. 2)

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете чл. 3)

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете чл. 4)

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Които приематъ чл. 4, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка, единадесета, отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за оставяне въ сила закона за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци и презъ 1942 бюджетна година.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за оставяне въ сила закона за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци и презъ 1942 бюджетна година.

Г-да народни представители! За посрѣщане увеличениѣ разходи на държавното съкровище, съ законъ за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци, за 1941 бюджетна година бѣха въведени временни врѣхнини:

1) 50% врѣхнина върху патентитъ и данѣка-занятие, внасянъ възъ основа на оборота и по особенитѣ правила, когато сѣщитѣ надминаватъ 8.000 л. и

2) 20% врѣхнина върху данѣка-занятие, допълнителния данѣкъ върху общия доходъ, поземления данѣкъ и данѣка върху сградитѣ.

Нуждитѣ на националната отбрана налагатъ, горниятъ законъ да остане въ сила и презъ 1942 бюджетна година.

Като предлагамъ на просвѣтеното ви внимание тукъ приложения законопроектъ за оставяне въ сила закона за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци и презъ 1942 бюджетна година, моля, ви, г-да народни представители, да го обсъдите и гласувате.

Гр. София, 17 септември 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за оставяне въ сила закона за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци и презъ 1942 бюджетна година.

Членъ единственъ. Законътъ за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци остава въ сила и за 1942 бюджетна година.*

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ законопроекта за оставяне въ сила закона за измѣнение на нѣкои закони по прѣкиятъ данѣци и презъ 1942 бюджетна година, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Предлагамъ спешностъ.

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Министърътъ на финанситѣ предлага да се даде спешностъ на законопроекта. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчикъ Стамо Колчевъ: (Чете заглавието и чл. единственъ*)

Председателствувашъ Димитър Пешевъ: Които приематъ заглавието и членъ единственъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е приетъ окончателно.

Минаваме на следната точка, дванадесета, отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за детската и младежката книжнина.

Г-да народни представители, предвидъ на това, че законопроектътъ е доста дълъгъ, моля да се съгласите да бѣждатъ прочетене само мотивитѣ. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете мотивитѣ.

Докладчикъ Тотю Маровъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за детската и младежката книжнина.

Г-да народни представители! Презъ 1920 г. бѣ гласуванъ първиятъ законъ за детската литература, който е въ сила и досега и който цели да предпази децата отъ опасноститѣ на моралната и идеологическа покъра и да насърчи, отъ друга страна, развитието на здрава художествено-възпитателна детска книжнина. Изгледитъ за бързи и лесни печалби събуждатъ, обаче, нѣкои апетити и поради това производството на детската книга добива неестествени за нашитѣ условия размѣри. Освенъ това, въ качествено и правствено-възпитателно отношение, се забелязва известно понижение. А това застрашава напоследъкъ правилното развитие на нашата детска книжнина, отклонява я отъ пътя и предназначението ѣ и недвусмислено подчертава необходимостта отъ единъ новъ законъ, осмисленъ отъ задачитѣ и нуждитѣ на момента.

Има, обаче, и нѣщо друго, и то твърде сѣществено, което подсилва значително необходимостта отъ новъ законъ. Това е фактътъ, че по досега действащия законъ юношеската и младежката книжнина не влизаха въ обсега на грижитѣ и надзора на държавата. А днесъ това е повече отъ наложително, днесъ, когато държавата, съ всички възможни срѣдства и начини, простира своето право на надзоръ и грижи върху младежта и когато поставя на преденъ планъ нейното нравствено и народностно възпитание. Естествено е, следователно, държавата да втѣзе въ правата си и по отношение на книжнината, предназначена за юношитѣ и младежитѣ. Това крайно необходимо разширение е подчертано и въ наименованието на новия законъ.

Като изхожда отъ тази преценка на днешната наша действителностъ, министерството поставя на новия законопроектъ за детската и младежката книжнина следнитѣ две основни задачи: а) да подситури по-здравъ надзоръ върху детската и младежката книжнина, като я предпази отъ опасни полъзновения; б) да предпочете преди всичко творчеството на български писатели и художници и да подсилитъ и чрезъ книжнината националния духъ у младитѣ поколения.

Г-да народни представители! Поднасяйки на вниманието ви проекта и нуждитѣ, които го оправдаватъ и налагатъ, моля ви, ако сподѣлите разбиранията ми, да гласувате за закона за детската и младежка книжнина.

Гр. София, 22 септември 1941 г.

Министъръ-председателъ и министъръ на народното просвѣщение: Б. Филевъ

(Ето текстътъ на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за детската и младежката книжнина.

І. Общи положения.

Чл. 1. Не могатъ да се издаватъ книги, списания, вестници, приложения и картини въ отдѣлно издание, предназначени за деца и младежи, безъ предварително разрешение отъ Министерството на народното просвѣщение. Това разрешение се дава за всѣко отдѣлно издание.

*) За текста на члена вижъ първото четене на законопроекта на стр. 21.

*) За текста на законопроекта, вижъ първото четене по-горе, на сжщата страница.

Чл. 2. Редактори и издатели на периодически издания, предназначени за деца и младежи, могат да бъдат само българи, български поданици. Разрешението се дава лично и не може да се прехвърля.

Лица, осъдени по закона за защита на държавата, по закона за защита на нацията или по други закони за защита на държавната и обществена сигурност, по общия наказателен закон за престъпления от общ характер, или лишени от граждански и политически права по чл. 30 от наказателния закон, както и тия, срещу които има възбудено наказателно преследване за деяния от общ характер, не могат да бъдат редактори или издатели на книги и периодически издания, предназначени за деца и младежи.

Ако редакторът или издателят загуби качествата, изброени в горните две алинеи, разрешението се обезсилва.

Чл. 3. Забранява се да се издават художествени, научнодостъпни или общообразователни — оригинални или преводни — книги, редица книги, периодични издания и картини, както и притурки за деца и младежи:

а) съ безнравствено, противодържавно, противонародно и пасифистично съдържание, както и такива, които подриват устоите на родната войска и църква или пък изопачават историческата истина;

б) които будят у децата съсловна ненавист, или които отричат и убиват любовта към родината и държавния глава — Н. В. Царя, семейството, войската, народната вяра, добрите нрави, народния бит и рушат народното единство;

в) които са явно и грубо неиздържани в художествено, научно или възпитателно отношение;

г) съ съдържание, което пречи на учебновъзпитателната работа в училището;

д) съ криминално съдържание;

е) съ неиздържан език и правопис.

Чл. 4. Във всяко литературнохудожествено, научнодостъпно и общообразователно периодическо издание или приложение, предназначено за деца и младежи, трябва повече от половината от четивото да бъде от български автори.

Художествените периодически издания, предназначени за деца и младежи, трябва да съдържат предимно четиво из нашата литература, из живота и дейността на дейците от Възраждането, из борбите за освобождение и обединение, из подвизите на нашите войници, из културната ни история, както и да дават описание за красиви кътове от родината ни, избрано художествено четиво из бита, обичаите и традициите на нашия народ и родното ни творчество.

Научнодостъпните и общообразователните периодични издания трябва да съдържат подобрени природонаучни или културноисторически четива из различните области на знанието съ оглед на нашия живот.

Чл. 5. Картините във всяка художествена, научнодостъпна образователна книга, редица книги, периодическо издание или приложение, предназначени за деца и младежи, трябва да бъдат безукорни в художествено и възпитателно отношение и повече от половината да са работа на български художници.

Изключения се допускат само за преводните съчинения и за научните статии в периодическите издания.

Чл. 6. Издателят се задължава да отпечатват във всяка година най-малко толкова оригинални български книги за деца и младежи, колкото преводни книги за деца и младежи са издали през същата година.

Чл. 7. Всяка година Министерството на народното просвещение, по предложение на комисия, назначена съ заповед на министра, отличава съ почетен знак издателя и автора на най-хубаво издадената книга за деца и младежи.

Чл. 8. Министерството на народното просвещение може да издава само книги, редица книги, периодични издания и картини за деца и младежи.

II. Одобрение и препоръка.

Чл. 9. Разрешение, издадено въз основа на чл. 1 от този закон, не дава право да се разпространява разрешеното издание в училищата, преди то да бъде одобрено или препоръчано от министерството.

Министерството може да разреши условно, и то само за шест месеца, да се разпространява периодическо издание из училищата и читалищата. След изтичане на шестмесечния срок, изданието може да се разпространява само ако бъде одобрено или препоръчано по силата на правилника за прилагане на закона за детската и младежката книжнина.

Чл. 10. Във всяко периодическо издание не може да има отдъл за деца и младежи, ако този отдъл не излиза като самостоятелно (книга, свитък, лист) приложение към изданието.

Одобрение или препоръка, дадени за периодични издания, не са в сила и за детския отдъл, ако този отдъл е открит след като изданието е било одобрено или препоръчано.

За бележка. Учебни помагала, предназначени за деца и младежи, под каквато и да е форма, не се одобряват по този закон.

Чл. 11. Някоя печатница не може да печати издания, предназначени за деца и младежи, ако не й бъде представено предварително разрешение, съгласно съ чл. 1 от този закон.

След отпечатване на изданието, всяка печатница е длъжна да изпрати в министерството два броя за провѣрка. Броевете се изпращат съ двоен опис, единият от които министерството завѣржава и връща в десетдневен срок на печатницата или разпорежда да се спре изданието.

Някоя печатница не може да предаде на разпространение печатни издания, предназначени за деца и младежи, преди да получи завѣрен от министерството опис. Ако не бъде получен отговор в този срок, смята се, че представеното издание е разрешено.

Периодични издания, които са получили одобрение или препоръка от Министерството на народното просвещение, се смятат за позволени и за тях не се чака съговор, обаче издателствата са длъжни редовно да изпращат по два екземпляра от всяко издаден брой в министерството за преглед.

Чл. 12. На корицата на всяка книга трябва да бъдат означени авторът, издателят, печатницата и годината на изданието.

Ако книгата излиза съ псевдоним, при поискване на разрешението, трябва да се посочи и истинското име на автора.

Чл. 13. Министерството на народното просвещение може да оттегли във всяко време дадено разрешение за периодическо издание за деца и младежи, което не спазва повеленията на този закон.

Чл. 14. За разрешение на книги, предназначени за деца и младежи, издателят плаща 200 л. такса, а за периодични издания, приложенията (чл. 10) и картини съ отдълно издание — по 500 л.

За одобрение или препоръка издателят плаща съ 500 до 2.000 л. такса, определена съ заповед на министра или на упълномощено от него лице. За подновяване на одобрението или препоръката се плаща $\frac{1}{2}$ съ внесената по-рано такса.

Таксите се внасят въ приходъ в държавното съкровище, като съ съответната част от тях се заплаща възнаграждение на рецензентите, съгласно съ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

III. Надзоръ и наказателни разпоредби.

Чл. 15. Министерството на народното просвещение упражнява върховен надзор над всички художествени, научнодостъпни и общообразователни книги, редица книги, периодични издания, приложенията (по чл. 10) и картини въ отдълно издание, предназначено за деца и младежи.

Чл. 16. Надзорни органи на Министерството на народното просвещение, които следят за изпълнението на този закон, са органите на отделението за висше образование и народна култура, областните и околийските училищни инспектори, директорите на гимназиите и главните учители.

Помощни надзорни органи на министерството са и всички войсковы началници.

Чл. 17. Който издава, редактира, продава или разпространява книги, редица книги, периодични издания или картини въ отдълно издание, предназначени за деца и младежи, без предварително разрешение, или след обезсилване на дадено разрешение, се наказва съ глоба от 1.000 до 10.000 л., а изданията се изземват от полицейските власти.

Провиненото лице или издателство се подвежда и под наказателна отговорност, а ако е учител се наказва и дисциплинарно.

Глоба от 1.000 до 10.000 л. се налага и на печатари, които не изпълняват повеленията на чл. 12, алинея първа, от този закон.

Чл. 18. Всички нарушения по тоя законъ се установяватъ съ актъ, съставенъ отъ надзорнитъ органи. Актътъ се приподписва отъ единъ или двама свидетели и служи като доказателство за извършеното нарушение до доказване на противното. Въ акта се посочва какво нарушение е извършено и кой го е извършилъ.

Ако нарушителятъ подписва акта при особено мнение, той излага веднага особеното си мнение въ самия актъ, непосредствено следъ своя подписъ, и го приподписва.

Помощнитъ надзорни органи установяватъ нарушенията също както и надзорнитъ органи. Актото въ сѣщитъ се изпраща чрезъ Министерството на войната въ Министерството на народното просвѣщение и съ тѣхъ се поставя също както съ актоветъ на надзорнитъ органи.

Чл. 19. Въз основа на съставения актъ, министрътъ на народното просвѣщение, или надлежно упълномощено отъ него служебно лице, издава наказателна заповѣдъ по реда на чл. 673 отъ закона за наказателното сѣдопроизводство.

Наказателната заповѣдъ се връчва на нарушителя, който може въ двуседмиченъ срокъ отъ деня на връчването да я обжалва предъ съответния сѣдъ, по реда на чл. 677 отъ закона за наказателното сѣдопроизводство.

Чл. 20. Следъ влизането ѝ въ сила, наказателната заповѣдъ се привежда въ изпълнение отъ държавнитъ бирници по реда, предвиденъ въ закона за събиране на прѣжитъ данѣци, като събранитъ глоби се внасятъ въ приходъ на държавното сѣкровище.

IV. Преходни наредби.

Чл. 21. За прилагане на тоя законъ се изработва правилникъ, утвърденъ съ указъ и обнародванъ въ „Държавенъ вестникъ“.

Чл. 22. Законътъ за детската литература отъ 1920 г., както и всички други разпорѣждания, които противоречатъ на тоя законъ, се отминаятъ.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приематъ на първо четене законопроекта за детската и младежката книжнина, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ се изпраща въ комисията.

Минаваме на следната точка, тринадесета, отъ днешния редъ:

Първо четене на законопроекта за създаване на оборотенъ капиталъ при общинитъ за стопанисване на общинскитъ гори.

Г-да народни представители! Предвидъ на това, че законопроектътъ е доста дълъгъ, моля да се съгласите да бъдатъ прочетени само мотивитъ. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете мотивитъ.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за създаване оборотенъ капиталъ при общинитъ за стопанисване на общинскитъ гори.

Г-да народни представители! Рационалното стопанисване и използване на общинскитъ гори, които заематъ $\frac{3}{4}$ отъ общата площ на горитъ въ царството, е отъ голѣмъ стопански и социаленъ интересъ — не само за тѣхнитъ стопани (общинитъ), но и за общото ни народно стопанство. Ето защо крайно необходимо е, въ общинскитъ гори да бъде въведена постепенно най-добрата система на ползуване и стопанисване, за да се подобри тѣхното състояние и внесе добър и справедливъ редъ при използването на горскитъ блага. Като най-подходяща — както отъ научно, така и отъ практическо гледище — система за ползуване отъ горитъ е стопанската, поради което е вредна на първо мѣсто въ постановленията на членове 75 и 92 отъ закона за горитъ.

Въ голѣма частъ отъ държавнитъ гори тази система на ползуване е вече въведена и дава задоволителни постижения; въ общинскитъ гори, обаче, поради слабитъ редъни бюджетни сѣдства, отъ които не могатъ да се отдѣлятъ суми за образуване на оборотни капитали, провеждането на стопанското ползуване е извънредно затруднено. За да се даде възможностъ на общинитъ да се снабдятъ съ оборотни парични сѣдства, безъ да се посѣга на осѣжднитъ редовни парични постѣпления, явява се необходимо да се отпустнатъ извънредни ползвания отъ общинскитъ имъ гори. По тоя начинъ ще се спомогне за въвеждането на безспорно целесообразното стопанско ползуване въ по-ценнитъ общински гори, което има следнитъ по-важни преимущества:

1. Горитъ ще се стопанисватъ съгласно горско-техническитъ и горско-стопанскитъ изисквания, което ще даде възможностъ, съ течение на времето, да се повиши количествено и качествено производителната способностъ на горитъ.

2. Съответнитъ общини ще получатъ възможния най-голѣмъ доходъ отъ горитъ си, което ще се отрази върху културнитъ и други мѣроприятия, свързани съ бюджетнитъ възможности на общинитъ.

3. Ще се създаватъ възможности за постоянна, значителна и добре възнаградена работа на мѣстнитъ жители, особено въ горскитъ краища, гдето населението въ много случаи засега бедствува, и

4. Нарушенията въ горитъ ще се ограничатъ до минимумъ.

Предвидъ на гореизложеното, моля, г-да народни представители, да разгледате, одобрите и гласувате въ текущата сесия приложения законопроекта за създаване оборотенъ капиталъ при общинитъ за стопанисване на общинскитъ гори.

Гр. София, октомврий 1941 г.

Министръ на земедѣлието и държавнитъ имоти.

Д. Кушевъ

(Его текстътъ на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за създаване оборотенъ капиталъ при общинитъ за стопанисване на общинскитъ гори.

Чл. 1. Дава се право на министра на земедѣлието и държавнитъ имоти да разрешава извънредни ползвания отъ общинскитъ гори, съ целъ да се създаде оборотенъ капиталъ за стопанско ползуване отъ сѣщитъ гори.

Чл. 2. Размѣрътъ на извънредното ползуване се определя отъ министра на земедѣлието и държавнитъ имоти, по докладъ на постоянния горски сѣветъ, следъ като е взето мнението на засилената общинска управа и на мѣстнитъ органи на Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти по стопанисване на горитъ.

Извънредното ползуване е еднократно и се изважда равномерно отъ цѣлата гора. Сѣщото не се приспада отъ бюджетитъ ползвания.

Чл. 3. Продажбата на отпустнатитъ материали по чл. 2 отъ настоящия законъ става по единъ отъ най-износнитъ начини, предвидени въ чл. 75 въ връзка съ чл. 92 отъ закона за горитъ. Полученитъ отъ продажбата на тѣзи материали суми се внасятъ на текуща лихвена смѣтка въ Българската земедѣлска и кооперативна банка, за образуване оборотенъ капиталъ при общинитъ. Наличниятъ оборотенъ капиталъ, кждето има такъвъ, се внася въ сѣщата смѣтка.

Чл. 4. Суми отъ оборотния капиталъ се теглятъ отъ бирника при общината съ чекъ, визиранъ отъ мѣстния лесничей. Съ изтегленитъ суми бирникътъ изплаща само направенитъ производствени разходи по: отсичане, извозване и преработка на материалитъ, залесяване, възобновяване и отглеждане на насажденията, направа и поправка на горски пътища, дърворѣзни заведения и други подобрения въ горитъ.

Чл. 5. Сумитъ, които се получаватъ отъ продажбата на материалитъ, добити по стопански начинъ отъ общинскитъ гори, се разпредѣлятъ и внасятъ, направо отъ закупника, както следва: трѣжната или тарифна стойностъ на материалитъ на корень — въ касата на общината, 20% върху сѣщата стойностъ — за сѣтния фондъ „Културни мѣроприятия по горитъ“ — въ Българската народна банка, а разходитъ за работитъ по мѣроприятията, указани въ чл. 4 отъ настоящия законъ, се възстановяватъ къмъ оборотния капиталъ въ Българската земедѣлска и кооперативна банка. Лихвитъ на оборотния капиталъ оставатъ за увеличение на сѣщия.

Чл. 6. За възобновяване и отглеждане на насажденията, направа и поправка на горски пътища, горско-стопански постройки и др., освенъ редовно предвиденитъ разходи, съгласно чл. 97 отъ закона за горитъ, лесничейтъ може да изразходва за смѣтка на производственитъ разходи, до 50 л. за 1 куб. метъръ строителенъ материалъ и до 5 л. за 1 пр. куб. метъръ дърва за горене, по оценителенъ девизъ, изготвенъ отъ лесничей по решение на засилената общинска управа и утвърденъ отъ съответния районенъ горски инспекторъ.

Протоколитъ за производственитъ разходи се изготвя лятъ отъ комисия, въ съставъ: лесничей, единъ общински сѣветникъ и бирника на общината, и се утвърждава отъ съответния районенъ горски инспекторъ.

Чл. 7. Документите за оправдаването на разходите се завършват от съответния лесничей. Най-късно до 1 март, след всяка календарна година, бирникът, респективно отчетникът, изготвя отчет за движението на оборотния капитал. Отчетът (раздавателният списък, другите документи и извлечения от сметка при Българската земеделска и кооперативна банка) се изпраща на областната сметна палата за проверка и, след като се одобри, се оставя в архивата на общината.

Бирникът, респективно отчетникът при общината или предприятието, води нужните сметководни книги.

Чл. 8. Оборотният капитал не се прѣдвижда въ бюджета на общината и не може да се използва за никакви други цели, освен за определените въ настоящия закон.

Чл. 9. По решение на общинския съвет, горското стопанство може да се отдели въ самостоятелно стопанско предприятие съ директоръ мѣстния лесничей. Въ такъв случай дѣловодството и счетоводството на предприятието може да се възложи на специален касиеръ-счетоводител. За тия общински стопански предприятия остава въ сила законът за горите.

Чл. 10. Към общинските горски стопанства могат да се строят съ бюджетни средства индустриални заведения за по-свършена преработка на добитите дървени материали.

Когато дървените материали въ общинските горски стопанства се преработват по стопански начин и се продават въ преработена форма, върхуният на слѣгия фондъ „Културни мѣроприятия по горите“ се изчисляват върху продажната стойност на материалите на коренъ, който остава след като се приспадатъ всички производствени разходи.

Чл. 11. Продажбата на добитите по стопански начин дървени материали се извършва: а) чрезъ трѣгъ; б) по доброволно съгласие и в) по тарифни цени.

Когато дървените материали се продават чрезъ трѣгъ или по доброволно съгласие, поемните условия и трѣжните, респективно спазарителните, протоколи се утвърждават отъ съответните органи, следъ като се вземе мнението: а) за предприятия до 100.000 л. — на мѣстния лесничей, и б) за предприятия надъ 100.000 л. — на районния горски инспекторъ.

Чл. 12. Отъ материалите, добити по стопански начин отъ общинските гори, въ които е въведено стопанското ползуване, по решение на засилената общинска управа могат да се продават по тарифни цени, освенъ въ случаите, указани въ чл. 93 отъ закона за горите, и въ следните случаи:

а) на мѣстни жители, невзели участие въ работата по добиването на дървените материали — за собствени нужди;

б) на мѣстните трудови горскопроизводителни кооперации, при условие, че същите, чрезъ членовете си, съ взели участие въ работата по добиване материалите по стопански начинъ;

в) на занаятци за упражняване на занаятите имъ;

г) на държавни и други обществени учреждения;

д) на частни минни предприятия за задоволяване нуждите имъ отъ строителни, крепителни и горивни дървени материали при извършване на проучвания и експлоатация на минните периметри, които се намиратъ въ съответните общински гори или граничатъ съ тяхъ;

е) за постройки на туристически хижи, лѣтовизи и др., когато се строятъ въ горите.

Чл. 13. Въ случай когато материалите, отпуснати съгласно чл. 12, не се употребятъ за целта, за която се отпускатъ, а се претостъпватъ, замѣнятъ или продаватъ, същите се конфискуватъ, а нарушителътъ се наказва съ глоба отъ 200 до 2.000 л. по реда, предвиденъ въ закона за горите.

Чл. 14. Районните горски инспектори иматъ право да извършватъ проверка на приходите и разходите по сметката на оборотния капиталъ.

За констатирани нарушения и неправилно изразходвани суми отъ оборотния капиталъ, районните горски инспектори начертатъ съ ревизионенъ актъ виновните длъжностни лица, които актове се изпращатъ на надлежните областни сметни палати, за разглеждане и издаване решение.

Чл. 15. За прилагането на настоящия законъ се изготвя правилникъ отъ Министерството на земеделието и държавните имоти, въ споразумение съ Министерството на вътрешните работи и народното здраве, одобренъ съ указъ.

Чл. 16. Настоящиятъ законъ отменя всички законоположения, които му противоречатъ.)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Еню Клянтевъ.

Еню Клянтевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Настоящиятъ законопроектъ, който ни се представя за одобрение, е твърде кратъкъ. Той съдържа 16 члена, обаче ако вникнете въ него и въ неговите мотиви, ще видите, че той има голѣмо, съществено стопанско значение за нашето национално богатство — горите.

Отъ мотивите на законопроекта ще видите, че $\frac{2}{3}$ отъ горите у насъ, низкостъблени или високостъблени, широколистни или иглолистни, сѣ въ притежание и ползуване отъ общините. Обаче, за голѣмо съжаление, това национално богатство досега не е използвано рационално, добре, за да почувствуваме облекчение въ пазара на дървения строителенъ материалъ.

Мене ми прави особено удоволствие да излѣза на трибуната да говоря по тоя законопроектъ, който задоволява една въпиюща, една извънредно голѣма нужда у насъ, особено сега, когато дървениятъ строителенъ материалъ е извънредно много малко и има неимоверно много високи цени.

Настоящиятъ законопроектъ има за целъ да подпомогне общините, които сега изнемогаватъ финансово, да си създадатъ средства за стопанисване на общинските гори по-добре, по-рационално — да създадатъ въ тяхъ условия за работа, да построятъ пѣтища, да създадатъ индустриални заведения, гатери и други, като дадатъ възможностъ, произведенията на тия гори да се използватъ и отъ самото население. Така общините ще могатъ да добиятъ рента отъ горите си. Някои общини иматъ огромни гори. Например, Ракитовската община има повече отъ 60 хиляди декара иглолистни гори, Пешерската община има около 60-70 хиляди декара такива гори. Въ тия гори има много материалъ, но той прогнива. Общините не могатъ да изнесатъ тоя материалъ, за да го използва тамошното население и пазаръ.

Настоящиятъ законопроектъ ще улесни тия общини да си създадатъ отдели стопански предприятия подъ ръководството на лесничите. Отъ експлоатацията на горите си нѣкои общини ще си създадатъ здрави, стабилни финанси, защото общинските гори могатъ да даватъ най-стабилни, най-гарантирани приходи на общините. Има много общини, които могатъ да се издържатъ изключително отъ приходите на горите си, но тия общини досега не сѣ могли да използватъ горите, а не е могло да ги използва и населението. Общините биха могли да иматъ голѣми приходи отъ продажба на дървенъ материалъ.

Затуй настоящиятъ законопроектъ идва да задоволи, макаръ и съ закъснение, но все пакъ твърде навременно, една въпиюща нужда на нашите общини.

Въ чл. 5 на настоящия законопроектъ се предвижда, щото 20% отъ получените суми, тъй както е въ закона за горите, да отиватъ въ слѣтия фондъ „Културни мѣроприятия по горите“, сумите на който, доколкото знаа, се използватъ рационално. Безспорно, това е отъ голѣма полза за стопанисването на общинските гори. Обаче този фондъ „Културни мѣроприятия по горите“ има друго предназначение, и азъ съмѣтамъ, че тукъ е мѣстото да повдигна единъ въпросъ. Чрезъ този фондъ „Културни мѣроприятия по горите“, въ който общините ще внасятъ обязательно 20% отъ приходите, които получаватъ отъ горите, ще трѣбва всички общински гори, останали досега неарондирани и безъ стопански планове, да се арондиратъ. Това постановление, доколкото си спомнямъ, е въ чл. 65 отъ закона за горите, където изрично е казано, че ежегодно въ бюджета на държавата се предвиждатъ суми, съ които се създаватъ бригади, които арондиратъ общинските гори. Въ настоящия моментъ има извънредно много общински гори, които сѣ разхвърляни, въ тяхъ има ниви, тяхните синори се разораватъ, нѣма стопански планъ за изсичането имъ. Ние не знаемъ на дадена общинска гора колко години е турнусътъ, колко години ще дава сѣчица, 15, 20, 25 или 30 години. Тъй както Министерството на благоустройството чрезъ своите органи извършва планирането на населените мѣста, така и Министерството на земеделието, респективно отделиението за горите, съ свои лесовѣди да арондиратъ общинските гори и да се премакне частната инициатива за арондирането на общинските гори. Само така ще можемъ да приведемъ въ известностъ всички общински гори, да имъ се поставятъ трайни знаци за разграничение, да бъдатъ прокарани презъ тяхъ пѣтища, да се направятъ по възможностъ всички улеснения за тяхното рационално използване, за да може да има отъ общинските гори по-голѣми приходи отъ този, който има въ настоящия моментъ. Обаче приложението на това постановление

на чл. 65 от закона за горитѣ се спѣва отъ бюджета на държавата, кждето не се предвиждатъ срѣдства за създаването на тия бригади. Има предприемачи лесовѣдци, които извършватъ въ настоящия моментъ арондирането на много общински гори, но друго е личната инициатива, която влага най-напредъ своя личенъ интересъ, друго е, когато органи на една публична властъ извършатъ това арондиране и вложатъ общественния интересъ въ работата, които извършватъ.

Следователно, азъ апелирамъ, щото чл. 65 отъ закона за горитѣ да се приложи, и тѣзи 20% отъ стойността на материалитѣ, получени отъ горитѣ, които ще се даватъ на този фондъ, да се използватъ тѣй, че да не остане нито педя общинска гора неарондирана. Ползата отъ това ще бѣде извънредно голѣма. Оня общински кметъ, който е стопанисвалъ общинска гора, който е правилъ арондация, знае каква е ползата отъ това. При съставянето на бюджета той има пълна представа за реалнитѣ приходи, които ще получи отъ сѣчищата, защото знае колко декара гора му се падатъ да изсѣче презъ годината, колко кубически метра строителенъ дървенъ материалъ дава една низкостѣблена и една високостѣблена широколистна гора и колко дава една иглолистна гора.

Въ чл. 9 на законопроекта се опредѣля, че стопанисването на общинскитѣ гори не може да бѣде отдѣлено въ самостоятелно стопанско предприятие. Нѣма нищо по-хубаво отъ това, една община да има отдѣлно стопанско предприятие за експлоатация на горитѣ си, първо, защото горитѣ ще даватъ гарантиранъ, реаленъ приходъ и, второ, то ще може да направи образцови общинскитѣ гори, ще може да ги направи, ако не е преувеличено да кажа, като рай. Всички сухи материали, които лежатъ тамъ, ще бѣдатъ изнесени, всички прогнили дървета ще бѣдатъ прочистени, всичко това, което буритѣ и стихитѣ сж пречупили, ще бѣде премахнато, ще се прокаратъ гѣтища, които ще направятъ по-лесно подвозването на материалитѣ до дадени пунктове, откждето ще бѣдатъ изнасяни. Тамъ може да бѣдатъ построени и гатери, които даватъ съвършено добра обработка на материалитѣ и извънредно хубавъ фасонъ на материалитѣ. И при по-просто качество на материалитѣ отъ общинскитѣ гори, но добре фасонирани, тѣ ще се продаватъ на пазара на по-изгодни цени. При тия общински стопански предприятия могатъ да се създадатъ жилища за работницитѣ, които ще работятъ въ тѣхъ, защото горитѣ отстоятъ далеко отъ населенитѣ пунктове. Тамъ ще има и помѣщения за добитѣка, ще има и складове за храни, както за добитѣка, така и за хората. Единъ лесовѣдъ, дирскторъ на такава предприятие, който има присвѣще работата, може да създаде при по-голѣмо количество общински гори извънредно много реални приходи на общината, съ които тя да посрещне своитѣ благоустройствени, социални и училищни нужди.

Тѣй че ползата отъ това постановление — да има самостоятелни общински стопански предприятия за горитѣ — е извънредно много голѣма и азъ не само че го одобрявамъ, но бихъ препорѣчалъ на всички общини, които иматъ по-голѣми комплекси гори, непременно да си създаватъ самостоятелни общински горски стопански предприятия.

Г-да народни представители! Въ чл. 11 на законопроекта е казано, че продажбата на добититѣ по стопански начинъ отъ горитѣ материали става по три начина: чрезъ трѣгъ, по доброволно съгласие и по тарифни цени, както повелява законътъ за горитѣ. Имаме, отъ една страна, едно постановление въ закона за бюджета, отчетността и предприятията, което разрешава рѣшетъ на общинитѣ и имъ дава право да продаватъ дървения материалъ чрезъ трѣгъ, по тарифни цени или по доброволно съгласие. Отъ друга страна, имаме главното комисарство при Министерството на трѣговията, което опредѣля ценитѣ на всички стоки. При това положение днесъ, когато дървениятъ строителенъ материалъ у насъ е извънредно много ограниченъ, ще изпаднемъ до абсурдно положение. Министерството на земедѣлието и общинитѣ продаватъ материалитѣ чрезъ трѣгове, и ценитѣ, получени на трѣговетѣ, надхвърлятъ ония цени, които имаме нормирани отъ Министерството на трѣговията. Цената на талпитѣ първо качество, нормирани отъ Министерството на трѣговията, е 2.300 л., а при трѣговетѣ е получена цена 2.800 л. кубикътъ. По силата на закона за бюджета, отчетността и предприятията, г-нъ министрътъ на земедѣлието, респективно неговитѣ органи, които утвърждаватъ трѣговетѣ, ще трѣбва да одобрятъ добититѣ по-високи цени, което е отъ полза за държавната и общински каси. По този начинъ изпадаме въ положение да имаме нормирани цени по-низки, отколкото ценитѣ, получени при трѣ-

говетѣ. Затуй въ настоящия моментъ, поради обстоятелството, че дървениятъ строителенъ материалъ е извънредно много ограниченъ, азъ смѣтамъ, че ще бѣде целесъобразно, щото дървениятъ строителенъ материалъ, който се произвежда отъ държавнитѣ и общински гори, да бѣде продаванъ по тарифни цени безразлично кому — на кооперации или на трѣговци. Трѣбва да се нормира не само неговата цена, а трѣбва да се нормира и превозътъ, който се плаща било отъ кооперациитѣ или отъ трѣговцитѣ за извозването му до пазарния пунктъ. Защото, г-да народни представители, вече надъ 1.000-1.500 л. се плаща за превозъ на единъ кубически метъръ дървенъ материалъ, докато стигне на пазара за продаване на консуматора. По този начинъ ще може да избѣгнемъ туй противорѣчие, което има между дветѣ министерства — Министерството на трѣговията — респективно отдѣлението за ценитѣ, и Министерството на земедѣлието — респективно отдѣлението за горитѣ. Както казахъ, при трѣговата система може да се получатъ цени много по-високи отъ ония, които сж нормирани. И азъ питамъ сега: дадена кооперация, или даденъ трѣговецъ, които купуватъ дървенъ материалъ на цени по-високи отъ опредѣленитѣ, какъ ще го изнесатъ на пазара да го продаватъ? Ето една предпоставка, която широко отваря вратитѣ на тѣй наречената черна борса. Обръщамъ сериозно вниманието на съответнитѣ отговорни фактори върху този въпросъ, на който смѣтамъ, че заслужава да обърнатъ внимание и тѣ. По този начинъ ние ще можемъ да избѣгнемъ спекулата съ дървения материалъ. Въ настоящия моментъ оскѣдицата на дървенъ строителенъ материалъ е толкова голѣма, че въ дадено населено мѣсто утре и материалъ за погребални ковчежи нѣма да се намѣри, тѣй като почитаемото Министерство на желѣзницитѣ е издало окръжно, съ което забранява товаренето на дървенъ строителенъ материалъ, защото вагонитѣ му сж необходими за друго. Азъ не знамъ колко много вагони съ дървенъ материалъ сж товарени, за да се прибѣгне до това ограничение, но мисля, че не сж се товарили дневно повече отъ 10-20 вагона съ дървенъ материалъ за нуждитѣ на пазара и на държавата. Ето защо дървениятъ материалъ стага до баснословни цени, количеството му е много ограничено и въобще на пазара се чувствува голѣма нужда отъ него.

Въ чл. 12 на настоящия законопроектъ има едно отлично постановление. Тамъ е казано, че материалитѣ, добити по стопански начинъ отъ общинскитѣ гори, могатъ да се продаватъ по тарифни цени, освенъ въ случаетѣ, указани въ чл. 93 отъ закона за горитѣ, още и въ следнитѣ случаи:

- а) на мѣстни жители, невзели участие въ работата по добиването на дървени материали — за собствени нужди;
- б) на мѣстнитѣ трудови горско-производителни кооперации, при условие, че сжщитѣ, чрезъ членовѣтъ си, сж взели участие въ работата по добиване материалитѣ по стопански начинъ;
- в) на занаятчи за упражняване на занаятитѣ имъ;
- г) за постройки на туристически хижи, лѣтовища и др., когато се строятъ въ горитѣ.

Членъ 13 казва, че тия материали не може да се преотстъпватъ, че тѣ трѣбва да се употребятъ за целта, за която сж отпущнати.

Но въ настоящия моментъ, въ времето, въ което живѣемъ, можемъ да прибѣгнемъ до увеличение на тарифнитѣ цени, защото трѣговата система дава по-високи цени. Можемъ да въведемъ по-високи тарифни цени за всички качества материали. Безспорно е, че общинитѣ иматъ гори, които даватъ по-долнокачествени материали, но когато иматъ отдѣлни стопански предприятия, последнитѣ ще дадатъ най-малко поне добре фасонирани дървени строителни материали.

Г-да народни представители! Азъ напълно одобрявамъ настоящия законопроектъ и съ пълно съзнание ще го гласувамъ. Бихъ молилъ и вие всички единодушно да го гласувате, защото, както казахъ въ началото, той иде да задоволи една извънредно много голѣма нужда. И честъ правъ на правителството и на респективния министръ, че внася тоя законопроектъ, който ще допринесе извънредно много за подобрене на горското дѣло у насъ, респективно на горското дѣло на българската община. (Ржкоплѣскания)

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Разискванията сж приключени. Ще поставя на гласуване.

Когато приематъ на първо четене законопроекта за създаване оборотенъ капиталъ при общинитѣ за стопанисване на общинскитѣ гори, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събрането приема.

Законопроектът отива въ комисията.
Минаваме на следната точка, четиринадесета, от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за семенепроизводството.
Моля г-на докладчика да го прочете.

Г-да народни представители! Предвидъ на това, че законопроектът е доста дълъг, моля да се съгласите да бъдат прочетени само мотивите. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за семенепроизводството.

Г-да народни представители! Предлаганиятъ законопроектъ има за целъ да уреди цѣлостно въпроситѣ, свързани съ селекцията, семенепроизводството и семеконтролата, да обезпечи страната съ доброкачественъ посѣвенъ материалъ и същевременно да даде потикъ за създаване износъ на ценни семена.

Производството на доброкачествени семена отъ подходящи подобрени сортове и пълното замѣняване на изродения мѣстенъ посѣвенъ материалъ съ подобренъ такъвъ е едно отъ най-сигурнитѣ и евтини срѣдства за повишението на добива отъ единица площъ и изобщо за рационализиране на земеделското стопанство.

Чрезъ употребата на избрано семе, безъ влагане на другъ капиталъ и безъ увеличаване на разходите за работна сила, е възможно повишението на добивитѣ отъ земеделскитѣ култури съ 20-30%, което, изчислено върху цѣлата посѣвна площъ, възлиза на стотици милиони килограми. Отъ друга страна, увеличеното производство на доброкачественъ посѣвенъ материалъ открива възможностъ за износъ на най-ценнитѣ земеделски произведения — люцерново, еспарзетово и цвеклово семе, зеленчукови семена и пр. Въмѣсто да изнасяме земеделски произведения съ стойностъ 4-5 л. килограмътъ, ще може да изнасяме такива съ срѣдна стойностъ отъ 40-60 л. килограмътъ.

За осъществяването на това важно мѣроприятие сѣ необходими, обаче, две условия: 1. Добре уредени държавни и частни селекционни институти за създаване на подобрени, висококачествени сортове и 2. Добре устроено семенепроизводство, за да се обезпечи достатъчно количество посѣвенъ материалъ за нуждитѣ на страната, както и за износъ въ странство. Законопроектътъ предвижда необходимата организация въ това отношение:

Държавата чрезъ службата по семенепроизводството ръководи и съгласува всички начинания, отнасящи се до селекцията на културнитѣ растения, сортоизпитването и семеконтролата. Обаче организирането на масово семенепроизводство съ необходимитѣ семехранилища и съоръжения за пречистване, сортиране и обеззаразяване на посѣвния материалъ излиза извънъ кръга на възможноститѣ, очертани отъ бюджета на Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти. Въ това отношение задачата на държавата е да насърчи частната инициатива на признатитѣ семенепроизводителни дружества и стопанства, като ги потикне къмъ по-усилена производствена дейностъ, взаименъ контролъ и съревнувание за по-добри постижения. Отъ друга страна, законопроектътъ предвижда, щото Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти и земеделскитѣ камари да насърчаватъ и подкрепятъ устройството на общи семечистачни станции и семехранилища. Централната кооперация на семенепроизводителитѣ въ България, въ която се обединяватъ признатитѣ семенепроизводителни дружества и стопанства, се поставя въ зависимостъ отъ Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти, което направлява и контролира нейната дейностъ. Тази централна кооперация ще бѣде главниятъ проводникъ на държавното вмѣшательство въ областта на семенепроизводството, семечистенето и семеразпредѣлението.

Съ огледъ възможно най-широко разпространение на изпитанитѣ подобрени сортове и запазването имъ въ чисто състояние, както и за пълното имъ използване като срѣдство за повишението на реколтитѣ на страната, законопроектътъ дава право на Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти да налага задължително засѣване на тия сортове въ опредѣлени райони.

За да могатъ постановленията на предлагания законопроектъ да се прилагатъ и да добиятъ валидностъ, предвиждатъ се съответни наказателни санкции. Законопроектътъ, така както е изготвенъ и съ специалнитѣ правилници, които ще се издаватъ въз основа на него, обезпечаватъ правилно развитие както на сортоизпитването, така и на семенепроизводството въ страната. Чрезъ него ще

се създадатъ сигурни предпоставки за масово производство на доброкачествени семена отъ всички култури и ще се създадатъ условия за планоово организиране на пречистването, сортирането, обеззаразяването, съхранението и разпространението на доброкачественъ посѣвенъ материалъ.

По тоя начинъ избраното семе действително ще даде своя благотворенъ отпечатъкъ върху цѣлостното наше народно стопанство, защото увеличеното и подобро растително производство е основата за засилване и на скотовъдството и земеделската промишленостъ.

Като излагамъ горното, моля, г-да народни представители, да одобрите чрезъ надлежно гласуване приложения законопроектъ.

Министъръ на земеделието и държавнитѣ имоти:
Д. Кушевъ.“

(Ето текстътъ на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ за семенепроизводството.

Чл. 1. Настоящиятъ законъ има за целъ да снабди цѣлостно българското земеделско стопанство съ подходящъ избранъ посѣвенъ материалъ и да създаде необходимитѣ предпоставки за организиране износа на доброкачествени семена въ странство, като уреди въпроситѣ, свързани съ подбора, сортоизпитването, съхранението, пречистването и контролата на семената.

Чл. 2. Семенепроизводството се направлява и контролира отъ Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти.

Глава I.

Подборъ и сортоизпитване.

Чл. 3. Съ подборъ на земеделскитѣ растения и създаване на нови сортове се занимаватъ държавнитѣ земеделски опитни институти, станции и полета, както и частни и дружествени селекционирани станции, които се признаватъ, подпомагатъ и контролиратъ отъ Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти.

Чл. 4. Всички подобрени сортове, създадени вътрѣ въ страната или внесени отъвънъ, преди да се разреши тѣхното разпространение, подлежатъ на задължително изпитване, което се извършва отъ държавнитѣ опитни станции и полета.

Чл. 5. Въ сортоизпитването се включватъ подобрени оригинални сортове, създадени отъ мѣстни или чужди държавни или частни селекционни станции.

Чл. 6. Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти има право да налага задължително засѣване на известни одобрени сортове въ опредѣлени райони.

Чл. 7. Чуждестранни селекционни институти и фирми не могатъ за своя смѣтка да разпространяватъ свои или чужди селекционирани сортове въ България.

Глава II.

Размножение на семената.

Чл. 8. Съ размножение на семената се занимаватъ държавнитѣ семенепроизводителни стопанства, опитнитѣ институти, станции и полета, както и признатитѣ частни семенепроизводителни стопанства и дружества, обединени въ Централната кооперация на семенепроизводителитѣ въ България.

Чл. 9. Добитото семе отъ опитнитѣ институти се размножава въ широкъ размѣръ въ всички останали държавни стопанства и избрани признати частни и дружествени семенепроизводителни стопанства. Последнитѣ отъ своя страна обновяватъ периодически семената на останалитѣ частни и дружествени семенепроизводителни стопанства.

Чл. 10. Семенепроизводителнитѣ дружества и стопанства се признаватъ за такива отъ службата по семенепроизводство при Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти, следъ прегледъ и одобрение отъ специална комисия.

Чл. 11. За насърчение масовото размножаване на доброкачествени сортове семена, Министерството на земеделието и държавнитѣ имоти, земеделскитѣ камари и др. предвиждатъ ежегодно въ бюджетитѣ си суми за премиране на такива семена отъ различни култури, които премии се раздаватъ чрезъ Централната кооперация на семенепроизводителитѣ въ България.

Глава III.

Пречистяване и обеззаразяване на семената.

Чл. 12. За да се улесни правилното пречистване, сортиране и съхранение на семената, произведени от признатите семепроизводителни стопанства, към районните кооперативни семепроизводителни дружества се уреждат универсални семечистачни станции и семехранилища. Тия семечистачни станции се съоръжават с машини за пречистване и обеззаразяване на всички видове житни, фуражни, маслодайни, зеленчукови и други семена, застъпени в района. За тая цел те се подкрепят материално от Министерството на земеделието и държавните имоти, земедълските камари, общини и др.

Чл. 13. За изграждане на семечистачни станции и семехранилища и тяхното обслужване Министерството на земеделието и държавните имоти отпуска чрез Българската земеделска и кооперативна банка дългосрочни безлихвени заеми на районните кооперативни семепроизводителни сдружения.

Чл. 14. Семечистачните станции при кооперации и общини, създадени по силата на закона за снабдяване земедълските стопани с доброкачествен посевен материал, пречистват всички семена, независимо от това дали са сортови или не.

Глава IV.

Разпространение на посевния материал.

Чл. 15. Произведеният сортос посевен материал от признатите семепроизводителни стопанства и дружества и излишният семен от държавните семеразмножителни стопанства се разпространяват между земедълските стопани от районните кооперативни семепроизводителни сдружения по реда, определен от съответния околийски агрономъ.

Чл. 16. Българската земеделска и кооперативна банка отпуска ежегодно вариантен кредит на Централната кооперация на семепроизводителите в България и на семепроизводителните дружества срещу представения от тях и признатият семепроизводителни стопанства — житни, фуражни, влакнодайни, маслодайни, зеленчукови и други семена.

Чл. 17. С търговия на посевен материал могат да се занимават само регистрирани семенарски фирми, семепроизводителни дружества, агрономни бюра и земедълски кооперации. Големите семенарски фирми трябва да имат за ръководители лица с агрономическо образование.

Чл. 18. По искане на Министерството на земеделието и държавните имоти, Министерският съвет може да забрани износа на известен посевен или посадъчен материал за една или няколко години, ако интересът на народното стопанство налага тая мярка.

Глава V.

Семеконтрола.

Чл. 19. Забранява се продажбата и разпространението на недоброкачествен посевен материал. Недоброкачествени семена се смятат ония, които нямат изискваната чистота и кълняемост, съдържат вредни примеси и са заразени от болести и паразити и не са от същия сорт, за който се продават.

Чл. 20. Посевите, предназначени за семепроизводство, се контролират през време на растежа, прибирането и съхранението.

Чл. 21. Всички семена, произхождащи от държавни, частни и дружествени стопанства, които се разпространяват в страната, трябва да бъдат предварително контролирани.

Семеконтролата се извършва от Земеделския изпитателен институт — София, опитна станция — Образцовъ чифликъ, край гр. Русе, опитната станция — Садово, и други опитни институти с семеконтролни отдели.

Чл. 22. Пломбирането и семеконтролните анализи на семената от признатите семепроизводителни дружества и стопанства, както и от държавните стопанства, се извършват безплатно. Превозът на същите семена по българските държавни железници и държавни параходи става по специално намален тарифа.

Глава VI.

Наказателни и общи разпоредения.

Чл. 23. За нарушения на този закон и издадените въз основа на него правилници и наредби се налагат от министъра на земеделието и държавните имоти парични глоби до 20.000 л. и освен това се предвижда временно или постоянно лишаване от правото за производство и търгуване с посевен материал.

Чл. 24. Всички книжа, свързани с приложението на настоящия закон, се освобождават от такси и гербовъ налог, както и от разпоредбите на наредбата-закон за узаконяване на индустриални заведения.

Чл. 25. Към настоящия закон се издават правилници, които уреждат въпросите, свързани с семеконтролната служба, сортоизпитването, прегледа на семените, посевни, устройството на семечистачните станции, семехранилища, зеленчуково и тютюново семепроизводство, търговията с посевен материал и пр.

Чл. 26. Настоящият закон отменя всички закони, правилници и наредби, които му противоречат.)

Председателствувашъ Димитъръ Пешевъ: Ще поставя на гласуване. Които приемат на първо четене законопроекта за семепроизводството, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът отива в комисията.

Минаваме на следната точка, петнадесета, от дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за облекчение на тютюновите кооперации.

Моля г-на докладчика да го прочете.

Докладчикъ Димитъръ Марчевъ: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за облекчение на затруднените тютюнови кооперации.

Г-да народни представители! Значението на кооперациите в стопанския живот на страната е неоспоримо. Предвид експортния характер на тютюна и грамадното му стопанско значение за нашата страна, както и поради ролята и значението на тютюновите кооперации, последните имат не само стопански, но и държавно-политически смисъл. Тютюновите кооперации изникнаха у нас непосредствено след европейската война, когато тютюновото производство изведнаж израстна като факторъ от първостепенно значение за народното стопанство и държавните финанси. Това време съвпада с особена нужда от регламентиране на производството и пазара и с настъпването на чуждестранни фирми на нашия вътрешен тютюнов пазар. Тютюновите кооперации, като организации на стопаните-тютюнопроизводители и имащи ясно определени райони на действие, ратуваха не само за качествено повдигане и стабилизиране на производството, но и работеха за регламентирането на вътрешния пазар в полза на своите членове и народното стопанство.

Естествено, тютюновите кооперации обединиха най-бедната част измежду производителското население, което поради тия причини понесе и понаса тежестите на стопанската криза, която, поради своя международен характер, засяга най-тежко и преди всичко тютюновото стопанство, респективно тютюновите кооперации и техните членове кооператори — тютюнопроизводители.

Големата стопанска криза засяга, обаче, тежко тютюновите кооперации, които без изключение пострадаха икономически, вследствие на което една голяма част от тях ликвидираха окончателно, други преустановиха своята дейност, а трети едва поддържат своето съществуване под гнета на огромни задължения от миналото.

Причините за днешното бедствено положение на тютюновите кооперации и на хилядите им членове трябва да се търсят в специфичните условия, при които те работят, както и в международния характер на тютюновата търговия и по-специално в катастрофалното спадане на цените на тютюна на международния и европейски пазари през годините 1923-1929.

Трябва да се изтъкне също, че тази катастрофа, която засегна не само тютюновите кооперации, а и цялата тютюнова търговия и която принуди, вследствие спадането на цената на тютюна под костюмата му стойност, много и известни у нас и на международния търговски свят

тютюнови фирми да ликвидиратъ съ голѣми материални щети, остави на българскитѣ тютюнопроизводители грамадни кооперативни задължения къмъ Българската земеделска и кооперативна банка, които къмъ края на 1939 г. се изчисляватъ на около 300 милиона лева.

Чрезъ закона за облекчение на длъжниците и за здравяване на кредита и измѣненията му се дадохъ за здравяване на пораженията отъ стопанската криза редица облекчения на разни категории длъжници въ страната ни, безъ тѣзи облекчения да засѣгатъ тютюновитѣ кооперации.

А задължението фактически тегне върху 100.000 български тютюнопроизводителни семейства, ето защо, като се облекчатъ съ настоящия законъ тютюновитѣ кооперации, ще се даде всѣмъ едно ново облекчение на 100.000 български земеделски стопанства и ще се форсира тѣхната стопанска дейностъ.

При това, за различни отъ всички законоположения за облекчаване на разнитѣ категории длъжници, настоящиятъ законопроектъ предлага облекчение на тютюновитѣ кооперации, безъ да се засегне държавното съкровище и безъ да се накърнятъ значително интереситѣ на Българската земеделска и кооперативна банка.

Споредъ легалитѣ въ законопроекта положения, облекчението на кооперациитѣ идва главно отъ разсрочването на задължението, отъ набрането на една специална лихвоносна сума, получена отъ 0.50-1 л. такса на килограмъ ежегодно събирани държавни, кооперативни и банкови тютюни отъ спиране на олихвяването на главницата отъ задължението и отъ участие на Българската земеделска и кооперативна банка съ частъ отъ печалбитѣ си въ облекчението.

Така, при съответно разсрочване, годишната облекчителна вноска ще бѣде около 10 милиона лева. Тази вноска ще се покрие отъ следнитѣ набрани суми:

1) отъ такса върху 10 милиона килограма кооперативни, банкови и държавни тютюни, общо около 8 милиона лева годишно;

2) отъ печалбитѣ на Българската земеделска и кооперативна банка около 2 милиона лева годишно.

Така разработениятъ законопроектъ предлага най-лесната и най-безболезнената за държавата, за Българската земеделска и кооперативна банка и за самитѣ производители система на облекчение, поради което моля да бѣде одобренъ, чрезъ надлежно гласуване.

Министъръ на земедѣлието и държавнитѣ имоти:

Д. Кушевъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за облекчение на тютюновитѣ кооперации.

Чл. 1. Всички затруднени тютюнови кооперации, земеделски кооперации, районни съюзи, земеделски синдикати и други кооперации съ тютюнови отдѣли, съюзи на тютюнови кооперации и кооперативни тютюнови фабрики, като сдружения на земеделци-стопани, се освобождаватъ отъ лихвената частъ на тѣхнитѣ задължения, включително отъ глобитѣ на закъснения или превишения, отъ момента на възникването имъ по всички видове кредити (личенъ, ипотеченъ, варагентъ, дело на портфейлъ и др.), получени отъ бившата Българска земеделска банка и Българска централна кооперативна банка за тютюнови реколти 1924 до 1930 г. включително.

Подлежатъ на облекчение по тоя законъ само ония задължения на упоменатитѣ въ предходната алинея затруднени кооперации съ тютюнова дейностъ, които сѣ били направени само за нуждитѣ на тази имъ дейностъ.

Чл. 2. Размѣра на опростенитѣ лихви и глоби на всички кооперации Българската земеделска и кооперативна банка отнася въ една временна безлихвена смѣтка, къмъ която се отнасятъ сѣщо така и евентуално несъбрани вземания на Българската земеделска и кооперативна банка отъ кооперации, за установяването на които банката не е задължена да търси допълнителната отговорност на членоветѣ-кооператори. Тая безлихвена смѣтка се погасява ежегодно, до нейното окончателно покриване, отъ бъдещитѣ печалби на Българската земеделска и кооперативна банка и отъ сумитѣ, които тя ще събира отъ 0.50 л. до 1 л. на килограмъ продаденъ тютюнъ, въ зависимостъ отъ продажната стойностъ на последния, отъ всички ежегодно събирани отъ банката и кооперациитѣ държавни, банкови и кооперативни тютюни.

Забележка. Събранитѣ суми по тая смѣтка се освобождаватъ отъ всѣкакви данѣци, гербовъ налогъ, берии, такси и други.

Чл. 3. Главницата-задължение на тютюновата кооперация се разсрочва на ... , които всѣка отдѣлна кооперация ще плаща ... въ срокъ до 30 години.

Не се ползватъ по настоящия законъ отъ облекчение ликвидирани вече съ спогодба между кооперациитѣ и Българската земеделска и кооперативна банка задължения било въ главницата, било въ лихвата.

Облекченията на задълженията по настоящия законъ се отнасятъ до главницата и лихвитѣ, така както тѣ сѣ вече установени по книгитѣ на Българската земеделска и кооперативна банка на 31 декемврий 1940 г.

Чл. 4. Ползуващитѣ се отъ настоящия законъ кооперации се задължаватъ да дадатъ сѣщитѣ облекчения и въ сѣщия размѣръ на тютюнопроизводителитѣ длъжници, срещу авансираниитѣ отъ тѣхъ тютюни по реколти 1942 до 1930 г. включително.

Всички действия и споразумения на кооперациитѣ, които противоречатъ на това постановление, се считатъ за несѣществувачи.

Чл. 5. Българската земеделска и кооперативна банка може да прави и други облекчения на споменатитѣ въ чл. 1 кооперации въ зависимостъ отъ срѣдствата и възможноститѣ на отдѣлнитѣ кооперации.

Чл. 6. Всички кооперации, които получаватъ облекчения по настоящия законъ и не изпълняватъ редовно поетитѣ задължения, се лишаватъ отъ даденитѣ имъ облекчения.

Чл. 7. За приложението на настоящия законъ ще се изработи правилникъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка, съ участието на представители на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти и Съюза на тютюновитѣ кооперации въ България.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Илия Славковъ.

Илия Славковъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Считамъ, че законопроектътъ за облекчение на затрудненитѣ тютюнови кооперации постѣпва съ значително закъснение, защото не е липсвала възможностъ досега да се потърси начинъ за ликвидирание на задълженията имъ и да се даде възможностъ на тия кооперации да развиватъ по-спокойно или въ по-правилни насоки своята дейностъ. Все пакъ голѣма заслуга на правителството и на респективния министъръ е това, че, макаръ и сравнително късно, законопроектътъ се внася и се търси да се даде разрешение на въпроса.

Въ мотивитѣ къмъ законопроекта се констатира, че кооперациитѣ, особено въ последно време, сѣ една необходима стопанска формация у насъ. Едновременно съ туй, констатира се и обстоятелството, че въ областта на тютюновото производство, при нашитѣ условия, тютюновитѣ кооперации сѣ се оказали единъ факторъ, който съ всичкитѣ възможни срѣдства е способствувалъ за правилното развитие на тютюновото производство и на тютюновата търговия у насъ.

Не е тайна за никого, че тютюновитѣ кооперации, наредъ съ стопанската си дейностъ, като носители на кооперативната идеология, вършеха и пропаганда за просвѣтното издигане на тютюнопроизводителя, за нагаждането му къмъ условията, за подобрието на тютюновото производство, както и за насаждане на чисто човѣшки добродетели въ населението, ангажирано въ това производство.

Обаче добритѣ намѣрения и подбуди, които стимулираха създаването на тютюновитѣ кооперации, съ нами не погрѣчиха, щото тѣ, поради чисто стопанскитѣ закони, да станатъ жертва на една стопанска депресия, която изживѣха всички ангажирани въ тютюновото производство дейци и дружества. Известна е голѣмата катастрофа въ търговията съ тютюнитѣ, която помете много български тютюнови фирми, които, въпрѣки всичко, трѣбва да признаемъ, правѣха честъ на нашата страна и движеха единъ голѣмъ националенъ капиталъ въ областта на тютюновата търговия. Ако тѣзи силни стопански организации, едноличнитѣ и акционерни предприятия, се оказаха неустойчиви и се поддадохъ на стопанската депресия, естествено бѣше тютюновитѣ кооперации да се окажатъ по-неустойчиви. Азъ намирамъ, че общественото значение за нашата съвременностъ на тютюновитѣ кооперации е добре оценено отъ правителството и е основателно да имъ се дадатъ известни облекчения, за да могатъ тѣ съ нови сили, освободени отъ множество грижи, да поематъ пѣтя на единъ подожителенъ напредѣкъ.

Въ чл. 1 на законопроекта се казва, че подлежатъ на облекчение само ония задължения на всички кооперации съ тютюнова дейностъ, които сѣ били направени само за

нуждитъ на тази имъ дейностъ, като облекчението се изразява въ отнасяне лихвената частъ на главницата къмъ една безлихвена смятка при Българската земеделска и кооперативна банка, отъ една страна, и, отъ друга страна, главницата, очистена отъ лихвитъ, остава да се плаща безлихвено отъ всѣка кооператива на равни рати въ продължение на 30 години. Този начинъ на разрешение на въпроса, чрезъ дългосрочно изплащане на главницата, дава възможностъ на кооперациитъ да се отчетатъ за своитъ задължения предъ Българската земеделска и кооперативна банка по единъ много лекъ и неусѣтенъ за тѣхъ начинъ.

Съ чл. 2, обаче, където се опредѣля начинътъ на изплащане образуваната при Българската земеделска и кооперативна банка безлихвена смятка, положението се вече доста видоизмѣня. Казва се: „Размѣра на опростенитъ лихви и глоби на всички кооперации Българската земеделска и кооперативна банка отнася въ една временна безлихвена смятка, къмъ която се отнасятъ сѣщо така и евентуално несъбираемитъ вземания на Българската земеделска и кооперативна банка отъ кооперации, за установяването на които банката не е задължена да търси допълнителната отговорностъ на членоветъ-кооператори“. Въ такъвъ случай, г-да, обемътъ на тази смятка, която ще се погасява отъ тютюновитъ кооперативи, се увеличава неопредѣлено много. Нѣщо повече: Българската земеделска и кооперативна банка — въ чл. 5 се казва туй — може да прави и други облекчения на споменатитъ въ чл. 1 кооперации въ зависимостъ отъ срѣдствата и възможноститъ на отдѣлнитъ кооперации. Следователно, и други суми ще се отнасятъ къмъ тази временна безлихвена смятка, и ако въ този моментъ тя се пресмѣта на около 200 милиона лева, може да достигне и до 300 милиона лева. Пита се тогава: по какъвъ начинъ кооперативитъ ще могатъ да изплатятъ тая сума при това облагане, което се предвижда по чл. 2 — отъ 50 ст. до 1 л. на килограмъ събранъ тютюнъ — когато кооперативитъ събиратъ срѣдно, при добро тютюново производство, около 5 милиона килограма тютюнъ годишно?

Сотиръ Яневъ: Досега. Но при новитъ граници ще бѣде друго количеството — ще бѣде увеличено.

Илия Славковъ: По-рано ние имаме около 2-3 милиона килограма срѣдно, сега ще имаме около 5 милиона килограма. Азъ ги приемамъ да бѣдатъ даже 8-10 милиона килограма.

Сотиръ Яневъ: Точно така.

Илия Славковъ: Значи, срѣдно годишно кооперациитъ ще могатъ да отдѣлятъ по 5 милиона лева, а това значи повече отъ 50-60 години да плащатъ, докато изплатятъ тази безлихвена смятка къмъ Българската земеделска и кооперативна банка.

Г-да народни представители! Виждате, че отъ една страна се създава единъ начинъ на отчитане и на облекчаване на тютюновитъ кооперации, а отъ друга страна съ новото облагане отъ 50 ст. до 1 л. на килограмъ тютюнитъ имъ се отежнява тѣхната конкурентноспособностъ както на вътрешния, така и на външния пазаръ. А когато туй ще продължи дѣлги години, азъ не зная въобще какъвъ може да бѣде перспективитъ и прогресътъ на тѣзи тютюнови кооперации.

Г-да народни представители! Макаръ че съ това облагане на тютюновото производство се цели облекчаване на тютюновитъ кооперации, ще ви кажа, че ние сме претоварили тютюновото производство съ толкова много облози, че всѣкаква добавка по-нататъкъ е почти непоносима.

Макаръ че нѣма да бѣда свършено пълненъ въ изброяването на облозитъ, съ които е натоварено тютюновото производство, но ще ви кажа, че българскитъ тютюни плащатъ: по закона за данъка върху приходитъ 2%, или при 80 л. на килограмъ тютюнъ срѣдна износна цена — 1-60 л.; по сѣщия законъ, чл. 26а, за фондъ „Безработица“ — 1 л.; по закона за увеличение и засилване на приходитъ, по 20 на хиляда, или 2% — 1-60 л.; за дружество „Червенъ кръстъ“ — 40 ст.; експортни такси — 16 ст.; фондъ „Опитно дѣло“ — отъ 1-20 л. до 1-50 л., или срѣдно 135 л.; гербъ $\frac{4}{100}$ върху горнитъ три такси — 8 ст.; фактуренъ гербъ — 3 ст.; по закона за финансовото заздравяване на общинитъ — 50 ст.; по закона за земеделскитъ пенсии 5%, или 4 л. на килограмъ; общински налогъ по 1 л. на килограмъ, а нѣкъде има общини, където общинскитъ съвети за разни културни и стопански нужди гласуватъ по 4-5 л. налогъ на килограмъ тютюнъ, които падатъ върху тютюнопроизводителя. Има, освенъ

това, и кантаринина. Независимо отъ това, върху тютюна тежатъ още такситъ по разнитъ износни пунктове, разнитъ специални такси на Столичната община и т. н. Особено болезнено е засегнатъ тютюнътъ и съ облога по чл. 51 отъ закона за данъка върху приходитъ и по чл. 13 отъ закона за засилване на приходитъ. Разпорежданията на споменитъ членове отъ казанитъ закони засѣгатъ най-болезнено тютюна, защото тютюнътъ представлява единъ отъ най-големитъ по обемъ и по стойностъ износни артикули.

Ако къмъ тѣзи цифри, които даватъ облогъ около 12 л. на килограмъ тютюнъ, се прибави още 1 л., както се иска по този законопроектъ за облекчаване на тютюновитъ кооперативи, положението на тютюновото производство ще се отеги извънредно много.

Азъ смѣтамъ, г-да народни представители, че тукъ му е мѣстото наложително да засегнемъ — разбира се, това е правено и другъ пътъ — значението на тютюна за българското народно стопанство. Ние знаемъ, че доскоро бѣха надъ 100.000, а занаядъ ще бѣдатъ надъ 200.000 земеделскитъ стопанства, които ще намѣрятъ своето препитание въ тютюновото стопанство. Тютюнъ се сѣе въ ония землени площи, където климатичнитъ и почвени условия не позволяватъ да се развиватъ други култури и където земеделецътъ-тютюнопроизводителъ съ една малка площъ може да изкара препитанието на своето многочленно семейство. Вънъ отъ това, повече отъ 100.000 работници намиратъ своето препитание въ складовѣтъ за манипулация на тютюна. А държавата чрезъ разнитъ такси и преди всичко чрезъ бандерола получава близу 1 милиардъ лева приходъ отъ тютюна. Не трѣбва да се изпуска изпредвидъ и обстоятелството, че платежниятъ балансъ на държавата ни се форсира значително много отъ тази култура. Затова азъ смѣтамъ, че ние трѣбва да бѣдемъ особено внимателни, когато ще слагаме облози върху тютюновото производство и когато ще търсимъ срѣдства за посрѣщане нашитъ държавни и други разходи. Азъ миналата година имамъ смѣлостта, въпрѣки общото настроение тукъ тогава, да протестирамъ за това, че тютюнътъ се засѣга толкова болезнено и толкова силно съ облагането отъ 5% по закона за земеделскитъ пенсии. Азъ казахъ тогава, че ние съ туй ще отнемемъ възможността на нашия тютюнопроизводителъ да получи едно повишение на цената на тютюна за следващата година, именно за тази година, защото тѣзи 5%, които правятъ 4 л. на килограмъ тютюнъ, ще представляватъ прѣчка за увеличение цената на тютюна съответно поскупването на живота. Но тогава Народното събрание бѣше въодушевено отъ едно желание — да се даде възможностъ на земеделскитъ стопани да получатъ пенсия — и то търсѣше необходимитъ срѣдства за това, безъ огледъ на туй откъде ще се намѣрятъ. Азъ се чудя и сега и не мога да си обясня, защо цѣлата тази тежестъ се стоварва преди всичко върху тютюновата култура, когато имаме и други рентабилни култури, които наистина не отиватъ на външния пазаръ, но които на вътрешния пазаръ получаватъ цени, които възнаграждаватъ достатъчно добре земеделска-производителъ. Азъ ви питамъ, защо не се засѣгатъ и тѣзи, които притежаватъ ливади, изкуствени и естествени, тѣзи, които иматъ голѣми пространства съ ягодови култури, тѣзи, които произвеждатъ домати и пиперъ, тѣзи, които иматъ лозя и т. н., а се засѣгатъ само ония земеделски продукти, които сѣ износни артикули, а това значи всѣщностъ само тютюнътъ?

Г-да народни представители! Облекчението на тютюновитъ кооперации блокира въобще съдбата на всички кооперативи на едно мѣсто. Ние имаме въ срѣдата на нашитъ тютюнови кооперации такива, върху които тежатъ доста голѣми задължения; има такива, върху които тежатъ малки задължения, но има и такива, върху които не тежатъ никакви задължения. Азъ разбирамъ да бѣде прокарана солидарностъ въ подпомагане на кооперативитъ, респективно въ погашение на тѣхнитъ задължения, обаче не може и не бива кооперативи, които нѣматъ задължения или които иматъ свършено малки задължения, да бѣдатъ впрегнати въ безконечно плащане за погасяването на смятката отъ натрупанитъ лихви, което не се знае докога ще продължи.

Азъ имамъ предъ себе си таблицата за задълженията на всички кооперации съ тютюнова дейностъ и виждамъ, че има кооперации, които не сѣ задължени съ никакъвъ суми къмъ Българската земеделска и кооперативна банка, а ще трѣбва въ бѣдеше да плащатъ отъ 50 стотинки до 1 л. на килограмъ събранъ тютюнъ и ще бѣдатъ обречени на дългосрочно плащане на несъбираемитъ дългове на Българската земеделска и кооперативна банка отъ коопе-

рации, които дългове тя е отнесла към един фонд „Загуби“ и към които има отношение почти на безразличие. Има много кооперативи, на които Българската земеделска и кооперативна банка е престанала да изчислява лихвите от 1928 г. насам, а на други е престанала да ги изчислява от 1932 г. насам. Обаче съ създаването на тая смятка лихвите ще бъдат изчислени наново към 31 декември 1940 г. Следователно, тая смятка ще представлява една голяма сума, която мъчно ще може да се плати, въпреки всички усилия. Значи, съ разпореждането на чл. 2 от законопроекта се дава възможност на Българската земеделска и кооперативна банка да прибави към тази смятка и онзи свои несъбираеми вземания от разни кооперативи, които може би са и ликвидирани.

Аз имам един списък на кооперации, които не съществуват вече, но които имат задължения към банката от 98-100 милиона лева. Такива кооперации има в градовете Варна, Иктиман, Кърджали, Ловеч, Нова Загора, Панагюрище, Провадия, Сливен, Шумен и т. н. Г-да народни представители! Че тия кооперации са изпаднали въ тежко положение, че те са престанали въобще да съществуват като стопански единици, аз мисля, че затуй не трябва да се дири отговорност въ сега съществувашите кооперации. Ние трябва да си спомним историята на създаването на кооперациите въ областта на тютюновото производство. Ние бяхме въ една епоха, въ едно време, когато при образуването на тютюнови кооперации се вървеше по едно нанадолнище, когато всеки чиновник на Българската земеделска и кооперативна банка можеше да увеличи своя актив пред управлението на банката, като създаде колкото се може повече кооперативни организации, независимо от това, дали съществуват условия за създаването им. И съ се създавали такива там, където никога не е саден тютюн, или там, гдето по конюнктурни причини от международен характер е бил засаден тютюн една година.

Георги Тодоровъ: Много личен елементъ внасяш въ тая работа.

Илия Славковъ: Не внасям личен елементъ.

Георги Тодоровъ: Ти не си живял въ Южна България и нищо не знаеш. Жалко, че си председател на тютюновою кооперация. Много личен елементъ внасяш.

Илия Славковъ: Моля Ви се. Аз не внасям личен елементъ. Г-да народни представители! Аз смятам, че и Българската земеделска и кооперативна банка трябва да понесе отговорност за съдбата на тия кооперативи, защото основането на тия кооперативи не е самородна идея на тяхните основатели, а е внушавана преди всичко от нея. Ето защо аз смятам, че отговорността въ случая трябва да тежи до известна степен и върху нея. Следователно, част от тия загуби, които трябва да се понесат от тютюновите кооперации, ще трябва да се поемат и от банката.

Г-да народни представители! Изобщо, аз намирам, че не е дадено радикално разрешение на въпроса за задълженията на тютюновите кооперации. Не отричам, че се прави едно начало. Съгласен съм, че това не е нищо. И аз ще гласувам законопроекта, защото съм съ съзнанието, че се прави нещо повече от нищо. Въпреки това, обаче, трябва да бъда искрен, да бъда достатъчно честен да кажа, че това не е радикално разрешение на въпроса. Въ тия времена, когато международното стопанство търпи бързи промени, когато тютюновата кооператива днес се налага като необходима стопанска форма, когато от години наред тя доказва своята жизнеспособност у нас, аз смятам, че е напълно оправдано да се даде радикално облекчение на тютюновите кооперативи.

Кооперацията е обществено дирена. Кооперацията е една неизбежност и необходимост, както казах, за днешното време, особено когато нашият национален капитал е намален и е пласиран преди всичко въ кооперативите. Ние ще трябва да изграждаме независимостта на нашата тютюнова търговия. Досега, обаче, ние имаме, за съжаление, друга организация за постигане на тая цел, освен кооперациите. Въ края на краищата кооперативите представляват един отдушник. Без да отричам значението и заслугите на отделни тютюнови търговци, трябва да признаем, че някои от тия търговци съ своите прийоми, съ своя груб егоизъм, съ своята безогледност въ диренето на печалби, не са оценявали правилно качеството на дадена стока, за да й дадат съответната стойност, и

съ това са въвеждали само едно смущение, едно раздразнение, бих казал даже, и едно озлобение въ нашата общественост. И поради това аз виждам не веднъж да се говори у нас за създаването на тютюнов монопол.

Аз нямам сега причина да се спирам върху този въпрос за тютюнов монопол, но, г-да народни представители, понеже този въпрос се повдига у нас, смятам, че е позволено да изкажа и аз своето мнение.

Тютюновият монопол е една организация, за създаването на която са необходими основни и дълги проучвания на условията, при които тя може да съществува. Заради туй всякакво избързване въ тая насока може да бъде фатално за интересите на народното стопанство. Той е особено опасен за страни производителки и износителки на тютюн. И понеже не виждам въ света поне една държава износителка, която да е създавала монопол на тютюновото производство и на тютюновата търговия, трябва да приемем, че все е имало известни съображения, които са довели до заключението, монополът да бъде отречен. Единствената страна, която е направила изключение, е била Югославия, но югославският тютюнов монопол, г-да, е бил продукт на вътрешно-политически съображения на Югославия, на денационализаторската политика на тая държава, тъй като тютюният въ бившата Югославия се е садил изключително въ Македония и въ Хърватско.

Въпросът за създаването на тютюнов монопол, особено въ страните производителки и износителки на тютюн, е голям въпрос. Той е голям главно заради туй, защото тютюният е особен продукт, чиято стойност не се определя от една обективна законна мярка — хектолитрово тегло, килограм или метър; той е един продукт, чиято стойност се определя от субективната оценка на този, който го оценява. И именно, въ състава на разните оценители, въ амплитудата на разните оценки, производителът може да намъри истинската стойност на своето производство.

Ето защо, г-да, ние ще трябва да бъдем внимателни, когато ще поискаме създаването на тютюнов монопол. Но едновременно съ туй ние ще трябва да приемем, че тютюновите кооперации все пак днес за днес са една стопанска форма, която заслужава да намъри насърчението на всички фактори и на всички обществени сфери, и съ законните възможности, съ които правителството разполага, да й даде един тласък за развитие.

Аз се надявам, че ще бъда правилно разбран и че въпросът за облекчението на тютюновите кооперативи ще намъри радикално разрешение, когато бъде сложен на разглеждане въ съответната комисия. По такъв начин, ние ще можем да помогнем наистина на затруднените кооперативи, ще можем да дадем тласък на тяхното развитие и ще можем да улесним участието им както въ производството, така и въ пласмента на българските тютюни. (Ръкоплъскания)

Председателстващъ Димитър Пешевъ: Има думата народният представител г-н Лазар Поповъ.

Лазар Поповъ: (От трибуната) Г-да народни представители! Очевидно е, че този закон ще бъде вписан въ редицата на закони, които целят социалното подобрене на българския народ. От стопанска гледна точка той представлява една чувствителна облекчителна мярка, защото засяга интересите на българския тютюнопроизводител, който е имал съзнанието и волята да се организира въ тютюнови кооперации и по такъв начин да вземе въ собствените си ръце тютюнопроизводството и чрез кооперациите сам да брани своите интереси.

Въ мотивите на законопроекта отлично се обясняват причините, които докараха затрудненото състояние не само на тютюновите кооперации, но въобще на тютюновата търговия. Тия причини са всеизвестни. Търговците пострадаха и платиха своя данък сами. И аз не мога освен да кажа, че действително българският тютюно-търговец изигра решителна роля, поемайки рисковете само върху себе си и продължавайки своята дейност. За това нашата стопанска общност не може да не му благодари. Тютюновите кооперации, обаче, бидейки обществени стопански формации, не можеха и не можаха да понесат този риск върху своите плещи и него остана да го носи държавата, въ лицето на Българската земеделска и кооперативна банка. Съ този законопроект днес ние идваме да ликвидираме остатъка от затруднението, което се предизвика на пазара на тютюните и което се носи понастоящем само от тютюновите кооперации.

Г-да! Ние гласувахме, пък и преди нас други сж гласуваха, много облекчителни закони. Ще трѣбва винаги, когато желаемъ да облекчимъ затруднениѣта, да гласуваме такива закони, които действително ще имъ дадатъ облекчение. За съжаление, азъ мога да констатирамъ, че повечето отъ нашитѣ облекчителни закони не дадоха реаленъ резултатъ. За това ще говоримъ другъ пътъ. За това сведочатъ и отчетитѣ на нашата Погасителна каса, които ще имаме случая да разгледаме при бюджета. Така че, когато днесъ ще трѣбва да дадемъ облекчение на тютюновитѣ кооперации, нека се помѣчимъ да имъ дадемъ такова облекчение, че да не бждемъ заставени втори пътъ да гласуваме нови допълнителни облекчения.

Г-да! Трѣбва да се отстрани основната причина, която създава затруднението въ тютюновата търговия. Позволете ми на мене като народенъ представителъ, който изхожда изъ една тютюнова колегия, която е прѣко заинтересувана въ въпроса за организацията на тютюновата търговия и тютюновия пазаръ, да кажа, че съ този законопроектъ не се разрешава радикално голѣмиятъ проблемъ за задължителността не само на тютюновитѣ кооперации, но и на цѣлото производително население.

Г-да! Ако искаме веднажъ завинаги да спасимъ отъ затруднения съзнателнитѣ и организирани тютюнопроизводители, които, безспорно, на първо мѣсто азъ виждамъ въ лицето на тютюновитѣ кооперации, ние ще трѣбва да промѣнимъ системата, при която у насъ става тютюновото производство и специално тютюновата търговия.

България въ своитѣ нови граници става една първокласна тютюнопроизводителна държава. Отъ сведенията, които вече имаме налице, и отъ стопанскитѣ проучвания, които сж правени напоследѣкъ, личи, че на Балканскитѣ полуостровъ нова велика и обединена България ще произвежда 70% отъ тютюна на Балканитѣ, или же изчислено това въ суми съ огледъ на ценитѣ, по които досега е билъ продаванъ тютюнътъ у насъ, въ Гърция и въ Югославия, излиза, че това ще представлява единъ националенъ капиталъ кажи-речи къмъ 10 милиарда български лева. И цѣлиятъ въпросъ се свежда къмъ това: въ чий ръце ще отидатъ тѣзи пари, кой ще вземе печалбата, кой ще понася загубитѣ и въ края на краищата кой ще осигури отъ бждещи рискове нашето тютюново производство, което ще обхваща не, както каза Илия Славковъ, 200 хиляди, а надъ 300 хиляди души производители въ България — защото при минимална обстановка ние имаме 147 хиляди земедѣлци-стопани тютюнопроизводители, а при новата обстановка, при новитѣ граници тѣ наистина се увеличаватъ къмъ 300 хиляди души?

Следователно, за мене въпросътъ е: ще можемъ ли при тази система, която днесъ съществува, да заваримъ отъ бждещи отегчения тютюнопроизводителя и организацията му? Г-да народни представители! Вие знаете, че нашата система въ това отношение е твърде неединна. Тютюновиятъ пазаръ въ България се атакува отъ три страни. Най-напредъ го атакуватъ тютюноотгивитѣ, после го атакуватъ тютюновитѣ кооперации, а напоследѣкъ го атакува и държавата чрезъ намѣстата на нашата Земедѣлска банка въ тютюновия пазаръ — разбира се, съ благородното намѣрение на държавата да регулира ценитѣ на пазара и да не допусне нито въ единъ моментъ понижението имъ. Но фактътъ е този: тютюновиятъ пазаръ допуска и на него се явяватъ предъ производителя тѣзи три категории. Очевидно е, че борбата става за смѣтка на тютюнопроизводителя. Очевидно е, че ако и въ бждеще, при тѣй увеличеното тютюново богатство, остане същата система, тази борба ще отиде до предѣли, които, по моя преценка — дълга да подчертая туй, да го предвидя и да предскажа даже една опасност — ще отидатъ въ ущърбъ на цената на българскитѣ тютюни. Защото при туй увеличено производство и при нашето бждещо положение на почти монополенъ износитель на тютюнитѣ отъ Балканитѣ за Европа, г-да народни представители, договоритѣ, разговоритѣ и преговоритѣ ще бждатъ затруднени, и ние действително бихме стигнали до положението, когато нашиятъ тютюнъ би могълъ да бжде подбитъ въ своята цена въ чужбина. И днесъ, когато ние редимъ стопанското бждеще на нова България, обединена и велика, нека туй тютюново богатство да го запазимъ отъ всѣкакви изненади. Какъ? Този е въпросътъ, на който е време да отговоримъ правителството и народното представителство.

Азъ искамъ въ две думи само да кажа, че разрешението, г-да народни представители, е само въ създаването на държавенъ монополъ за тютюна въ страната. Зная, че като се каже „монополъ“, много хора ще настрѣхнатъ; зная дори, че нѣкои ще се почувствуватъ засегнати, и вѣрвамъ, че други ще ме обвинятъ, че ние веднага се

мѣчимъ да унищожимъ и премахнемъ правата на частната инициатива въ лицето на тютюновитѣ търговци. Г-да! Това не е така. Тютюновиятъ монополъ не може да се изрази само въ бюрократическо учреждение, да речемъ Дирекция за монопола, а може да бжде организиранъ като едно смѣсено търговско предприятие, въ което наравно съ държавата ще участвуватъ и кооперациитѣ, и тютюновитѣ търговци, но който монополъ ще представлява държавната политика, ще защитава интереситѣ на тютюнопроизводителя и, най-накрая, ще разпредѣля печалбитѣ по-равномѣрно и, главно, ще ги разпредѣля въ полза на производителя.

Въ туй отношение азъ мога да приведа много примѣри, за да докажа колко полезно би било и у насъ въвеждането на тютюновия монополъ. Но азъ ще се задоволя да ви приведа само примѣра на Италия, защото той е контроверзенъ и защото засѣга една страна, която нѣкога е била консуматоръ и вносител на тютюнъ, но която днесъ, вследствие на монопола, става сама производител и е намалила до минимумъ вноса на тютюнъ отъ чужбина.

Г-да народни представители! Италианскитѣ монополъ съществува отъ 1862 г. Фашистскитѣ режимъ въ 1927 г. го преобрази и създаде една автономна администрация за тютюна, въ която, както преди малко ви казахъ, наравно взематъ участие и търговцитѣ, и кооперациитѣ, и производители. Резултатитѣ отъ този монополъ сж изразени преди всичко въ следното. Докато въ 1914 г. Италия е внасяла 72% тютюнъ отъ чужбина и е произвеждала само 28%, днесъ, г-да народни представители, на 1941 г. Италия става производителка на 80% и внася само 20% отъ чужбина, въ които 20% ние, българитѣ, заемаме почетно мѣсто.

Следователно, изводътъ е, че при подходяща организация на тютюновия монополъ, поставена на търговски начала, а не на бюрократически, ние също можемъ да стигнемъ до единъ резултатъ — разбира се, това не се отнася до производството — при който, на първо мѣсто, г-да народни представители, ценитѣ на тютюна ще бждатъ запазени на достатъчно високо ниво и, на второ мѣсто, печалбитѣ, които тютюновата търговия носи, ще бждатъ въ своята по-голѣма частъ отдѣлени и разпредѣлени за българскитѣ тютюнопроизводители, които съставляватъ една стопанска армия отъ 300 хиляди души въ страната. Азъ смѣтамъ, че тютюновиятъ монополъ, който ще обемъ тютюна като единъ същественъ и голѣмъ националенъ продуктъ и който засѣга едва ли не 1/4 отъ националния доходъ, същевременно ще позволи на държавата отъ тѣзи печалби да изгради, да създаде единъ резервенъ фондъ, който въ бждеще, когато ще дойдатъ неминимо загубитѣ отъ намалението цената на тютюна, ще послужа, за да се заздрави положението на отегченитѣ и на тѣзи, които нанстина ще носятъ загубитѣ. Но това, г-да народни представители, не може да стане, ако тютюновата търговия бжде, както е днесъ, почти изключително въ ръцетѣ на тютюноотгивитѣ.

Отъ една статистика, която имамъ, излиза, че въ 1940 г. при тютюново производство въ страната отъ приблизително 50 милиона килограма, нашитѣ кооперации сж изнесли или сж имали правото да закупятъ и да изнесатъ 5.600.000 кгр., Земедѣлската банка е взела едва къмъ 6.000.000 кгр., а остатъкътъ — повече отъ 25.000.000 кгр. — е отишълъ въ ръцетѣ на нашитѣ тютюноотгивитѣ. Следователно, грамадната частъ отъ реализиранитѣ печалби е отишла пакъ въ ръцетѣ на тютюноотгивитѣ, а не на тютюнопроизводителитѣ.

Георги Чалбуровъ: Моля, запитайте г-на министра на финанситѣ, отъ тѣзи 25.000.000 кгр. тютюнъ какво сж специдели търговцитѣ, какво е отишло въ тѣхъ, и дали не е отишло въ държавната хазна.

Лазаръ Поповъ: Г-да народни представители! Азъ говоря върху единъ принципъ, който въ новата държава не може да бжде отреченъ. Защото, ако ние се съгласихме да поставимъ подъ монополенъ режимъ зърненитѣ храни и държавата да губи отъ тѣхъ, за да спаси производителитѣ на житни храни, толкова повече се налага, този режимъ да бжде въведенъ за произведения като тютюна, които носятъ печалби и отъ които печалби ние ще балансираме загубитѣ въ други стопански дейности, които носятъ загуби на държавата. Следователно, не е нужно държавата да се намѣсва само тамъ, където има загуби за земедѣлца-производителъ, но тя ще трѣбва да се намѣсва и тамъ, където може да се реализиратъ печалби и чрезъ тѣзи печалби да изравнява, така да се каже, ценитѣ и загубитѣ на нашия земедѣлец-производител.

Сега отговарям на г-нъ Георги Чалбуrowъ, който, ми се струва, постъпи нетактично, като ми постави така въпроса и направи това пререкание. Безспорно, той има други схващания и други интереси въ това направление, но азъ, който нѣмамъ никакви интереси, мога да кажа само едно: това, което държавата печели днесъ чрезъ бандерола, таксите и всички видове данъци, утре ще го увеличи, когато сама чрезъ своето ръководство поеме експортната тютюнова търговия и реализира печалбите. Но въпреки това, г-нъ Чалбуrowъ — пакъ ще Ви припомня моята стара мисъл — търговецътъ нѣма да бѣде унищоженъ, той нѣма да бѣде елиминиранъ отъ тютювния пазаръ, защото за него, както и за тютюновата кооперация, ще се намѣри мѣсто въ тютювния монополъ вече като органи на държавата, като органи на новата тютюнова администрация, а не като себични представители на собствени интереси. И ние, които искаме да изградимъ могъществото на българския народъ, ще трѣбва наистина да съзнаемъ, че той режимъ единствено ще спаси и запази тютюновата търговия отъ бѣдещи голѣми, тъй да се каже, изтезания.

Г-да народни представители! Понеже ми се постави тоя въпросъ — азъ съзнателно искахъ да отбѣгна да говоря по него, защото не искамъ да влизамъ въ пререкания — ще ви кажа и друго. Е добре, кажете ми, за Бога, какво представлява днесъ тютюноотърговецътъ въ страната? Азъ мисля — и тази позиция ще я поддържамъ по-нататъкъ съ всички видове аргументи — че днесъ тютюноотърговецътъ въ България, г-да народни представители, е само комисионеръ на чужда фирма. Колко собствени капитали се влагатъ? Кажете! Кѣде е рискътъ? Кажете! Следователно, ако днесъ тютюноотърговецътъ е стигналъ до това положение, утре, когато се създаде новиятъ стопански редъ въ Европа и когато наистина ще има едно дирижирано стопанство кѣде ще остане мѣсто за тютюноотърговца? Пакъ, въ този монополъ. Неговото право и съответната комисиона ще му бѣдатъ запазени пакъ чрезъ тютювния монополъ. Но интересътъ на държавата нѣма да бѣде подчиненъ на личния интересъ на единъ или другъ, а ще бѣде подчиненъ само на интереса на българския производител, който има всички интересъ и желае да подучи истинската печалба отъ своя продуктъ, която днесъ, г-да народни представители, наистина не отива въ неговитѣ ръце.

Само поставямъ тоя въпросъ. Азъ не мога да се спра днесъ обширно на него, защото намирамъ, че наша длъжностъ — на народнитѣ представители, които изхождаме отъ тютюновитѣ райони — е да доведемъ до знанието на производителите и на цѣлото народно представителство, че нѣма събрание, нѣма конференция — ако може нѣкой да ме опровергае въ туй отношение, ще искамъ да стане да го каже веднага — въ нашитѣ колегии, когато и кѣдето да не е поставянъ тоя въпросъ, тютюнопроизводителното население да не желае монопола; желае да го види осъщественъ още тази година. По такъвъ начинъ ние ще отговоримъ и на едно народно желание. Не само здравитѣ аргументи, не само логиката, но и народното желание въ случая ни заставя да преминемъ къмъ една система, която наистина ще спаси българския тютюнопроизводител и неговитѣ организации отъ бѣдещи затруднения.

Върху самия законопроектъ азъ ще се спра съ нѣколко думи, защото намирамъ, че има какво да се каже по него.

Г-да народни представители! Споредъ отчета на Българската земеделска и кооперативна банка за 1940 г., задълженията на тютюновитѣ кооперации на 31 декември 1940 г. възлизатъ на 472 милиона крѣгло.

Георги Тодоровъ: (Казва нѣщо)

Лазаръ Поповъ: Моля, г-нъ Тодоровъ, имайте малко търпение. — Задълженията, направени отъ тѣхъ за периода 1924-1930 г., сѣ 284 милиона лева. Именно тѣзи 284 милиона лева сѣ предметъ на тоя законопроектъ за облекчение на тютюновитѣ кооперации. Мене ме интересува тази смѣтка отъ друга гледна точка, г-да народни представители! Излиза, че за периода 1931-1940 г. Земеделската банка е раздала на тютюновитѣ кооперации нови 188 милиона лева. Като се има предвидъ, че презъ 1940 г. сѣ дадени 33 милиона лева, излиза, че за 9 години Земеделската банка наново е раздала на тютюновитѣ кооперации 155 милиона лева. И сега азъ използвамъ случая — защото нѣма какъ да си обяснимъ това — да поставя на г-на министра на земедѣлието единъ въпросъ: всѣщностъ, за тѣзи 9 години, за които нѣма да облекчаваме тютюновитѣ кооперации, тѣзи 155 милиона лева движиха ли се, погасявани ли сѣ, олихвявани ли сѣ? И не смѣтате ли Вие,

че и тѣ подлежатъ на известно облекчение, щомъ като азъ констатирамъ отъ тоя отчетъ на Земеделската банка, че 9 години тѣ стоятъ почти на една статична цифра? Тоя въпросъ е интересенъ съ огледъ на това, да видимъ, дали облекчението не трѣбва да се разшири и да обхване задълженията на тютюновитѣ кооперации за единъ продългъ периодъ отъ време.

Никола Василевъ: Тѣ сѣ текущи кредити на отдѣлни тютюнопроизводители.

Лазаръ Поповъ: Ще отговори г-нъ министърътъ на земедѣлието, а не нѣкой отъ насъ. — Г-нъ Илия Славковъ се опита да обясни нѣкои подробности на законопроекта. Ще ми позволите въ туй отношение да подкрепя неговитѣ мисли и да кажа следното. Размѣрътъ на даденитѣ облекчения, г-да народни представители, ми се струва недостатъченъ и трѣбва да се разшири. Тукъ е предвидено, че въ бѣдеще тютюновитѣ кооперации ще останатъ да плащатъ само главницата на задълженията си, която главница — тъй ми дадохъ днесъ едно сведение отъ Земеделската и кооперативна банка — възлиза на 181 милиона лева. Тази главница кооперациитѣ ще трѣбва да изплатятъ въ продължение на 30 години. Лихвитѣ върху тая главница, споредъ законопроекта, ще трѣбва да бѣдатъ изплатени по единъ много особенъ начинъ. Въ земеделската и кооперативна банка ще се открие една смѣтка, къмъ която ще бѣдатъ отнесени опростенитѣ лихви и — което е най-оригинално и необяснимо, казано е въ законопроекта — „евентуално несъбираемитѣ вземания на Българската земеделска и кооперативна банка отъ кооперациитѣ, за установяването на които банката не е задължена да търси допълнителната отговорностъ на членовѣтѣ-кооператори“. Ще трѣбва да се обяснимъ, г-не министри, по тоя въпросъ. Тукъ не е казано за какъвъ видъ кооперации се отнася, дали за тютюновитѣ или за всички кооперации, които сѣ били кредитирани отъ Земеделската банка и за задълженията на които не може да се търси отговорностъ отъ членовѣтѣ имъ.

Сотиръ Яневъ: Въ чл. 1 на законопроекта е казано.

Лазаръ Поповъ: Следвало би по тоя пунктъ да бѣдемъ абсолютно наясно, защото иначе ще отрупаме фонда съ задължения, които не сѣ на тютюнови кооперации.

Сотиръ Яневъ: Въ чл. 1 се говори за кои кооперации се отнася.

Лазаръ Поповъ: Ще обясни г-нъ министърътъ.

Г-да народни представители! Така събранъ фондътъ, или така натрупана смѣтката, всѣщностъ ще трѣбва да бѣде изплатена. Кой ще я изплати? — Ето голѣмиятъ въпросъ. Ще я изплатятъ сѣщо така тѣзи, които днесъ се облекчаватъ. Чл. 2 отъ законопроекта предвижда, че ще се сложи единъ новъ облогъ отъ 50 ст. до 1 л. на всѣки килограмъ тютюнъ, който държавата въ лицето на банката и кооперациитѣ ще събере и продаде. Кѣде е смисълътъ на всичко това? Значи, кооперативнитѣ тютюни ще бѣдатъ обложени отново съ 50 ст. до 1 л. на килограмъ и по този начинъ кооперациитѣ ще си плащатъ лихвитѣ. Кѣде е облекчението?

Азъ мисля, че въ това отношение се налага корекция, която да се обсъди въ едно отъ заседанията на нашата почитаема комисия. Но натоварването на кооперативнитѣ тютюни за единъ срокъ отъ 20 години съ плащането на тия лихви, които сѣ станали вече несъбираеми, е, споредъ менъ, единъ палнативъ, който не облекчава и не разрешава въпроса.

Предвижда се на второ мѣсто, щото отъ печалбитѣ на Земеделската банка да се придаватъ всѣка година по два милиона лева къмъ този фондъ, за да се погасяватъ лихвитѣ, които ние днесъ ужъ опрощаваме. Смѣтамъ, че отъ счетоводна гледна точка тази работа не издържа никаква критика. Защо е необходимо пъкъ сега да отдѣляме отъ печалбата на банката два милиона лева годишно, за да погасяваме задължения, които сѣ направени къмъ нея?

Г-да народни представители! Въ отчета на Земеделската банка за 1940 г. срѣщаме единъ пасажъ, който казва тъй: „Банката прави облекчения на всички затруднени кооперации, като имъ намалява лихвитѣ съразмѣрно.“ И въ това отношение, ако се не лъжа, банката е загубила миналата година 191 милиона лева, а специално на тютюновитѣ кооперации тя е намалила лихвата съответно задълженията имъ и е понесла отъ това една загуба отъ 15 милиона лева. Е добре, ако самата банка признава, че за една

година е загубила 15 милиона лева от намаляване на закъснели лихви на тия кооперации, нима не е възможно ние да предвидим една много по-голяма сума или направо да предвидим едно заличаване на част от тия задължения, щом като банката предварително и без закона е сторила това? Смѣтамъ, че отъ счетоводна гледна точка това е неоправдано. Отъ стопанска гледна точка нѣма нужда да се правятъ такива комбинации, защото облекченията, предвидени въ законопроекта, сѣ по-малки и по-леки, отколкото самата банка е била наклонна да прави и ги е правила въ миналото. Смѣтамъ, че могатъ частъ отъ лихвитъ на задълженията на тютюновитъ кооперации да бѣдатъ опростени напълно, за да остане изплащането на една по-малка сума въ единъ по-кратъкъ срокъ и да нѣма нужда да отежняваме кооперативния тютюнъ съ чови такси, които наистина сѣ мъчно поносими за тия тютюнови кооперации, които иматъ много малкъ контингентъ за износъ и нищожни печалби отъ своята дейностъ.

Ето моитъ бележки. Азъ завършвамъ, като изказвамъ пожелание, въ скоро време да видимъ една нова организация на тютюновата търговия въ страната, а този законопроектъ, за който, безспорно, ще гласувамъ, въ единъ или другъ видъ да претърпи измѣнения, отъ които тютюновитъ кооперации да останатъ не само доволни, но да ги накаратъ да станатъ жизнеспособни организации, като имъ се опрости онова, което всъщностъ е недѣлжимо и неплатимо. Тогава законътъ ще има своя реаленъ ефектъ. (Ръкоплѣскания)

Председателстващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Стоянъ Димовъ.

Стоянъ Димовъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Голѣмата стопанска криза засегна всички съсловия въ България. Нѣма страна, която да не бѣ раздрусана изъ основи, въ това число не бѣше пощадена и нашата страна.

Пораженията, нанесени отъ нея, бѣха станали крещящи, обстоятелство, което наложи грижата на нашитъ управляващи фактори по законодателенъ редъ да замислятъ и уредятъ възникналитъ по този редъ икономически и стопански конфликти.

И наистина, гласуванитъ закони до днесъ създадохъ успокоение въ народа ни, защото тѣ дадохъ задоволително разрешение и уреждане на създаденитъ следъ войната частноправни и публичноправни конфликти и правоотношения.

Трѣбва да забележа веднага, обаче, че единствено тютюновитъ кооперации останаха вънъ отъ обсега на съществуващитъ до днесъ облекчителни закони.

Смѣтамъ, че това бѣше неправда, която предлаганиятъ законопроектъ урежда, защото: ако въ търговията, кредита и производството имаше единични лица и организации, които, макаръ и случайно, останаха незазасегнати отъ кризата, като оазиси, тютюновитъ кооперации стопроцентово не бѣха пощадени отъ нея и петдесетъ на сто завършиха съ катастрофални ликвидации, а останалитъ процентъ и до днесъ тежко съществуватъ, подъ непоносимитъ си финансови задължения.

Ето защо актъ на справедливостъ е да приложимъ мъдростта си по отношение и на тѣхъ, като имъ дадемъ предлаганото облекчение. Съ това ще облекчимъ не само тѣхъ, но и надъ 200.000 български граждани тютюнопроизводители.

Г-да народни представители! Съ гласуванитъ до днесъ закони се дадохъ облекчения на много наши граждани, поискали и ползували кредита на Българската земеделска и кооперативна банка.

Защо да не дадемъ облекчение и на другата категория българи, които сѣ ползували този кредитъ не директно, а посредствомъ своитъ стопански организации — тютюновитъ кооперации?

Щомъ приемаме, че длъжникътъ не урежда задължението си, защото е икономически разстроенъ, и това положение, създадено не по негова вина, а поради кризиси общи и свѣтлови — защо да бѣдемъ по-малко справедливи къмъ тютюновитъ кооперации?

Облекчихме търговци, занаятчии, земеделци, организации, дружества и пр., единъ малкъ процентъ отъ които успѣха да запазятъ себе си. Защо трѣбваше да изключваме тютюновитъ кооперации, които по общо признание сѣ всички безъ изключение разстроени?

А щомъ това е така, не следва ли да се приеме, че причинитъ за тѣхното разорение не сѣ лични, частни, а общи и повсемѣстни?

Поради това смѣтамъ, че законопроектътъ е не само времененъ, но дори той трѣбваше да бѣде глава отъ съществуващитъ до днесъ облекчителни закони.

Г-да народни представители! Дълга тукъ да разсѣя единъ предразсѣдкъ. Съществувахе убеждение, че тютюновитъ кооперации сѣ разстроени по лична вина, вследствие на което сѣ изпаднали въ затруднение.

Това разбиране е, обаче, такова само на миналото, защото днесъ едва ли ще се намѣри български общественикъ, който ще поддържа едно такова становище, защото разстроиха се не само тютюновитъ кооперации, но ликвидираха и завършиха съ катастрофа всички тютюнови търговци и фирми въ миналото, защото се занимаваха съ експортъ на артикулъ, който имаше международенъ пласментъ, и тъкмо тази търговия бѣше най-чувствително засегната отъ общата свѣтвна криза.

За яснота единъ примѣръ. Презъ 1923-1924 години дадена кооперация (или търговецъ) събра въ складовѣтъ си 1.000.000 кгр. тютюнъ. Получи заемъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка въ размѣръ на 50.000.000 л., които авансира или заплати на производителитъ срѣдно по 50 л. на килограмъ. За манипулация похарчи по 50 л. на килограмъ, а на европейския пазаръ се продаде по 25 л. килограмътъ, вследствие на което се реализираха грамадни загуби, които разориха този браншъ.

Търговци загубиха капиталитъ си, кредититъ, сигурността си, а тютюновитъ кооперации останаха назѣмъ хромъ, съ грамадни задължения къмъ Българската земеделска и кооперативна банка.

Този въпросъ досега бѣше трудно разрешимъ, защото се засѣгаха интереситъ на Българската земеделска и кооперативна банка, чийто капитали сѣ обществени и които отговорнитъ ни фактори желаеха да пощадятъ.

Но когато банката се опита да раздвижи тѣзи свои капитали, въпрѣки възможноститъ, които има, дойде до неизбѣжно заключение, че тѣзи вземания сѣ несъбираеми и отъ началото на 1932 г., която първа вся вътрешна мѣрка, спре олихвяването на тия си задължения.

По-късно, респективниятъ банковъ съветъ се убеди, че тази мѣрка не решава въпроса и че капиталътъ е все пакъ замръзналъ. За да го раздвижи, следъ осъбно проучване на въпроса, дойде до убеждението, че безъ чувствителни облекчителни мѣроприятия капиталътъ и отъ крагъло 300.000.000 л. ще бѣде несъбираемъ.

Отъ този моментъ въпросътъ за облекчението на тютюновитъ кооперации се издигна вече като чисто банковъ въпросъ.

Наистина въ продължение на редица години, посредствомъ назначени свои вътрешни комисии, банката се опита да даде едно радикално разрешение на въпроса, но винаги възможноститъ сѣ се развивали като въ китайска стена въ специалнитъ банковъ статuti, които и забраняваха възможността, тя да направи вътрешно това облекчение.

За това предлаганиятъ законопроектъ не е нито личенъ, нито съсловенъ, а обществено-политически, защото разрешава проблема въ интересъ на тютюновитъ кооперации, съгласуванъ съ тѣзи на Българската земеделска и кооперативна банка.

Г-да народни представители! За различие отъ другитъ облекчителни закони, предлаганиятъ законопроектъ се движи въ една сфера, засѣгаща изключително длъжника и кредитора, т. е. въ сферата на директната интервенция, безъ да засѣга интереситъ на трети лица и държавата.

Въ що, въпрочемъ, се свеждатъ главнитъ линии на закона и какви сѣ неговитъ постановления?

Дълга да подчертая предварително, че законопроектътъ урежда проблема въз основа на кооперативния принципъ „Самъ си помагай“.

Законътъ се състои отъ две части: първата, засѣгаща сумитъ, които отдѣлнитъ кооперативи сѣ получили отъ Българската земеделска и кооперативна банка, подъ формата на разни видове заеми, а именно: личенъ, варантенъ, ипотеченъ кредитъ и депо на портфейлъ, а втората частъ — отъ лихвения процентъ на тия основни задължения, които предлаганиятъ законопроектъ опрощава, и то отъ момента на тѣхното възникване.

Главницата всѣка отдѣлна кооператива ще плаща безлихвено на равни рати въ продължение на 30 години, въ зависимостъ отъ податни сили на кооперативата, а лихвениятъ процентъ, и то отъ момента на възникването му, се опрощава индивидуално на всѣка кооперация.

Фактически този лихвенъ процентъ нѣма да бѣде загубенъ за Българската земеделска и кооперативна банка, тъй като всѣка кооператива ежегодно ще отдѣля до 1 л. на килограмъ събранъ тютюнъ, за погашението имъ.

Така че фактически Българската земеделска и кооперативна банка ще получи изцяло своето вземане така, както е то определено по нейните сметки с главница и лихви до края на 1941 г., само че с друг вариант и в нови сметни отношения.

Така че става ясно, че, облекчавайки кооперациите, интересите на Българската земеделска и кооперативна банка ще бъдат напълно запазени.

Въщо, обаче, се състоят облекченията на кооперативите въ предлагания законопроект?

Първо, въ това, че кооперативите се освобождават индивидуално от заплащане на лихвения процент на задълженията им, и то от момента на възникването им, а този лихвен процент беше непоносимото бреме за тях, защото от кръгло 300.000.000 л. дълг към края на 1941 г. лихвеният процент е над 150.000.000 л., а за някои кооперативи — въ съотношение 23% към 77%. Второ, главницата, която ще бъде плащана на равни рати въ продължение на 30 години безлихвено.

Явно става, че тукъ не се накърняват интересите на никого, нито се засягат интересите на държавата или на трети лица.

Ето защо намирамъ, че внесенният законопроектъ ще следва да бъде гласуванъ по принципъ съ необходимите корекции и поправки, за които ще говоря по-долю.

Г-да народни представители! Считама, че текстът на първата алинея на чл. 1 е неудачно редактиранъ, защото задълженията трябва да бъдат обхванати до края на 1930 г., безъ да се поставя начало, както е съ годината 1924.

Също така таксата отъ 50 стотинки до единъ левъ на килограмъ за погашение на общия лихвен процентъ на банката е твърде висока. Смята въ тая насока да бъде видоизменена тази такса до 50 стотинки или до единъ левъ на килограмъ, защото въ тоя й размеръ смята, че кооперативите ще могатъ да изплатятъ общия лихвен процентъ въ продължение на 25-30 години.

Не съмъ съгласенъ съ преждеговорившия ораторъ, колкото Илия Славковъ, че събирането на тия суми ще продължи 50-60 години, защото кооперативите събиратъ ежегодно отъ 4-6 милиона килограмъ тютюнъ; тѣ могатъ да увеличатъ количеството до 8-10 милиона килограмъ годишно.

При положението, че отъ общия кръгло 300.000.000 л. дългъ 150.000.000 л. сѫ лихви, на 10.000.000 кгр. тютюнъ по 1 л. на килограмъ лихвеният процентъ ще бъде изплатенъ въ продължение на 15 години. Ако таксата по чл. 2 остане до 50 стотинки, то лихвеният процентъ ще бъде изплатенъ за 30 години.

Но дори и това време да се удължи, поради разни причини, още съ 5-10 години, то не застрашава интересите на Българската земеделска и кооперативна банка, защото кооперативите сѫ въ възходъ, тѣ засилиха твърде своята дейност, а тютюновият пазаръ има добра ориентация и благоприятни перспективи. Затова и за да бъде по-леко понесена тая такса отъ кооперативите, предлагамъ, щото тя да бъде намалена до 50 стотинки или, ако това е невъзможно, да бъде премахнато ограничението отъ 50 стотинки до 1 левъ, и остане тя само до 1 левъ на килограмъ, за да може въ бъдеще банката да взема отъ отделните кооперативи минимумъ плащания, ако податните сили на кооперацията не позволяватъ това или дадена година може да завърши неудачно.

Г-да народни представители! Правя също така предложение, щото последната алинея на чл. 3 да бъде съвършено изхвърлена и то за да бъде въ хармония съ разпореденията на чл. 1 отъ закона.

Щомъ лихвите се сториратъ отъ момента на тяхното възникване, мѣрдавна база за това какво е главница и какво е лихвен процентъ не бива да търсимъ въ баланса на Българската земеделска и кооперативна банка къмъ 31 декември 1941 г.

Сотиръ Яневъ: Не ви е ясно защо е взета тая дата. Защото отъ тая дата нататъкъ не се олихвяватъ задълженията. Като се фиксиратъ отъ тая дата лихвите и главницата, оттамъ нататъкъ изменение на сметките нѣма.

Стоянъ Димовъ: Имате грѣшка, г-нъ Яневъ, не съмъ се доизказалъ, затова не сте разбрали, защо предлагамъ изхвърлянето на тая алинея.

Сотиръ Яневъ: Не.

Стоянъ Димовъ: Имате грѣшка.

Сотиръ Яневъ: Нѣмамъ грѣшка, а вие грѣшите, защото Българската земеделска и кооперативна банка олихвява задълженията на кооперациите съ 0.5% до 3%.

Стоянъ Димовъ: Това е истина, че Българската земеделска и кооперативна банка олихвява старите задължения на кооперациите съ горните проценти, но азъ не съмъ се доизказалъ, за да разберете мисълта ми, защо искамъ премахване на тази алинея.

Г-да народни представители! Всички продажби на кооперативни тютюни се извършватъ чрезъ управлението на Българската земеделска и кооперативна банка или, най-малко, сумите на продадените тютюни се превеждатъ на същата. Дадена кооперация къмъ известна дата, да кажемъ 1936 г., е имала дългъ къмъ банката въ размеръ на 10.000.000 л., отъ които 5.000.000 л. лихва. Презъ 1938 г. кооперацията направи погашение въ размеръ на 2.000.000 л. По силата на общия граждански законъ най-напредъ се погасява лихвата и следъ това главницата, следователно, по сметни отношения и балансътъ на Българската земеделска и кооперативна банка къмъ 31 декември 1941 г. ще бъде по тази сметка 5.000.000 л. главница и 3.000.000 л. лихви, когато по разума на чл. 1 ще следва това погашение отъ 2.000.000 л. да бъде направено на главницата и кооперацията да дължи къмъ 31 декември 1941 г. на банката 3.000.000 л. главница и 5.000.000 л. лихви.

Понеже намирамъ, че тази алинея има за целъ да парира разпореденията на чл. 1 отъ законопроекта, който предвижда опрощаване на всички лихви отъ деня на тяхното възникване, азъ се противопоставямъ да бъде тя приета и моля да бъде изхвърлена. Отъ това интересите на Българската земеделска и кооперативна банка нѣма да пострадатъ, защото по силата на членове 1 и 2 ней ще бъдатъ заплатени всички дължими суми, състоящи се отъ главница и лихви, въз основа начини, предвидени въ закона; изхвърлена тая алинея, обаче, не е безъ значение за отделните кооперативи и понеже законътъ е създалъ, за да бъдатъ облекчени тѣ, а безъ тази алинея облекчението имъ ще бъде по-пълно.

Въ втората алинея на чл. 3 се казва: че не се ползватъ съ облекчение ликвидирани вече съ спогодба между кооперациите и банката задължения, въ главницата и лихва.

Има кооперативи, които своите, общи банкови задължения сѫ ги репатрирали по лични сметки на своите вносители.

Ако има производители, които сѫ окончателно уредили своите задължения, по така репатрираните сметки, и по силата на закона ще останатъ кредитори — да нѣматъ право на регресъ.

Най-после повдигамъ единъ другъ въпросъ, който засѣга единъ широкъ кръгъ хора: той е въпросътъ за ония индивидуални длъжници на кооперациите, които сѫ поискали облекчение по досега действащите закони и сѫ преминали къмъ Погасителната каса.

Г-да народни представители! Не бива да поощряваме недобросъвестността и да наказваме почтените хора.

Макаръ и малъкъ процентъ, има една категория длъжници, които останаха задължени къмъ своите кооперативи по силата на репатрираните и индивидуализирани общи задължения.

Една голѣма частъ отъ тяхъ поискаха облекчение и получиха такава по действащите до днесъ облекчителни закони.

Тяхното облекчение е по-малко отъ онова, което ще получатъ онези длъжници къмъ кооперативите, които не сѫ се възползвали отъ действащите досега закони.

Затова актъ на справедливостъ е да бъдатъ приравнени едините съ другите, като имъ бъде разрешено да поискатъ било ревизия на облекчителните си дѣла, било като се намѣри единъ другъ модусъ на изравнение, който по-обстойно ще разгледаме и обсъдимъ, когато законопроектътъ ще бъде изпратенъ въ комисията, но, както се изказаха по принципъ и преждеговорившиятъ мои колеги г-нъ Лазаръ Поповъ и г-нъ Илия Славковъ, и азъ настоявамъ, щото да бъдатъ изравнени едините съ другите.

Като избѣгвамъ да се спирамъ върху редакционни и стилисти грѣшки, които, увѣренъ съмъ, ще бъдатъ поправени въ комисията, азъ завършвамъ своята задача.

Г-да народни представители! Някои отъ преждеговорившите, както и широката наша общественост, сѫ и могатъ да останатъ недоволни отъ предлаганото въ законопроекта разрешение за облекчение на тютюновите кооперации.

Но азъ, като кооперативен деятел и народен представител, заявявамъ, че законопроектътъ ще се посрещне съ радост и успокоение въ нашата широка общественост, и по-специално въ сръдцата на нашите задължители тютюнопроизводители. Надъ 200.000 души ще бъдатъ засегнати отъ законопроекта, огромни задължения ще бъдатъ смъкнати отъ плещите на кооперативите, обаче, макаръ и проблемътъ да се разрешава въз основа на принципа „Самъ си помагай“, следъ приемане на законопроекта кооперативите ще бъдатъ заздрави и задължителните производители задоволени.

Ето защо не само като народен представител, но и като председател на управителния съветъ на най-големата и най-много задължителя тютюнова кооперация „Асенова крепост“, на която ще бъдатъ опростени лихви въ размеръ на 77%, възлизаци на милиони, също така и отъ името на всички кооперации, отправямъ благодарността си къмъ вносителите на законопроекта, министъра на земеделието г-нъ Кушевъ и цѣлия Министерски съветъ, за волята и желанието да бъде внесенъ настоящиятъ законопроектъ, като заявявамъ, че следъ малките корекции, които ще се направятъ въ него отъ съответната комисия, той трѣбва да бъде приетъ съ акламации и адмирации.

Моля г-да народните представители да гласуватъ еднотушно законопроекта, защото съ това ще извършимъ единъ актъ общественъ и политиченъ и ще изпълнимъ гражданските си задължения, съ високото съзнание, че българскиятъ Парламентъ твори и създава и стои на висотата на своето положение. (Ръкоплѣскания)

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Има думата народниятъ представител г-нъ Георги Тодоровъ.

Георги Тодоровъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Така както е дадено наименованието на законопроекта — за облекчение на тютюновите кооперации — напълно се изчерпватъ всичките въпроси, които могатъ да бъдатъ интерпретирани предъ васъ, съ онова, което казаха преждеговорившите. За мене остава, обаче, отъ юридическо и отъ стопанско гледище да ви занимамъ съ единъ въпросъ, който също така обогатява мотивировката и идеята на правителството, респективно на министъра на земеделието, за даване облекчение не само на затруднените тютюнови кооперации, но също така и на тютюнопроизводителите.

Г-да народни представители! Законопроектътъ затваря една голяма рана, която съществува отблизу 15 години, въ която рана зѣбне едно голямо задължение на много производители-стопани. За наша честъ ще трѣбва да признаемъ, че наистина внасянето на законопроекта, който разискваме въ този късенъ часъ, заслужава най-голяма похвала. Той ще остане една гордостъ на правителството и на вносителя, защото, следъ като минаха чисто земеделски правителства, които не смѣха да се доближатъ до тая рана да я цѣрятъ, трѣбваше да дойдатъ безпартийни хора, които да турятъ прѣстъ на раната и да почнатъ да ѝ лѣкуватъ, тъй като въ нея зѣбне една голяма пропастъ, която опропасти 100.000 стопанства, живота почти на цѣла Южна България, където най-много се развива тютюнопроизводството.

Г-да народни представители! Позволете нескромността на всички, които сме отъ Южна България и сме съвременници, свидетели на тая тежка криза, катастрофа, депресия, която падна върху главите на тютюнопроизводителите, да кажемъ, че много апели се отправиха до съответните правителства да се замислятъ и загрижатъ за подобряване живота на тия 100.000 стопани, въ стопанствата на които е ангажиранъ трудътъ на тѣхните жени и деца, но никой не обърна внимание. Ние, юристите, сме свидетели на всичките страшни и тежки положения, въ които бѣха изпаднали тѣзи 100.000 семейства, които се препитаваха изключително отъ тютюните. Само презъ мои рѣчи, г-да народни представители, сѣ минали много и много процеси. Хиляди отъ процеси иматъ всички тия семейства, които искаха да си прегледатъ смѣтките, за да видятъ какво има да даватъ, какво дължатъ на кооперацията, респективно на Българската земеделска и кооперативна банка, какво е тѣхното състояние, какво могатъ да предприематъ по-нататъкъ, за да го направятъ за себе си, за кооперацията, за развитието изобщо на цѣлото тютюново производство.

Г-да народни представители! Нѣма защо да се спирамъ върху всички причини, които докараха депресията въ тютюнопроизводството, или, по-просто, както се казва въ мотивите — тая катастрофа, която настѣпи въ тютюновия браншъ. Въ мотивите къмъ законопроекта сѣ да-

дени изчерпателно всички причини, нѣма защо да ги повтарямъ. Трѣбва само за моментъ да си спомнимъ, за да преценимъ важноста на този законопроектъ, всичките последици, които дойдоха отъ тютюновата катастрофа: голѣми несъстоятелности, каквито другъ браншъ не е давалъ, стопански ликвидации, които погребяха живота на голѣми фирми съ голѣми реномета и престижъ на международния пазаръ, много кооперации, които трѣбваше на бърза ръка да ликвидиратъ, за да избѣгнатъ обявяването имъ въ несъстоятелност.

Г-да народни представители! Полето на тютюновия браншъ бѣше наистина изпълнено съ много жертви, които се дадоха поради депресията, която настѣпи въ 1924 г. и продължи до 1930 г. Тоя моментъ е особено много тежъкъ за насъ и ще трѣбва да признаемъ, че наистина въ него се нанесоха най-големите поражения и се уцѣри авторитетътъ и престижътъ на кооперативното дѣло, защото тютюновата кооперация бѣ израсла наистина като единъ новъ институтъ, като една нова формация, която бѣше въ своя периодъ на формиране и организиране — младо съществуване, което даде много жертви. Но не само кооперативите дадоха жертви, а — което е най-важно и заслужава особено подчертаване — жертви дадоха и самите тютюнопроизводители.

Сега пристѣпвамъ къмъ оня въпросъ, който специално искамъ да изтъкна предъ васъ, съобразно съ моите разбирания, тъй както азъ го виждамъ презъ моите очи.

Г-да народни представители! Тютюнопроизводителите, които пострадаха поради депресията, настѣпила въ тоя браншъ, могатъ да бъдатъ разграничени на два лагера: едни сѣ тютюнопроизводителите, които фигуриратъ като кооператори въ самите кооперативи, а други сѣ тютюнопроизводителите, които фигуриратъ като консигнатори. Положението на едните и другите, г-да народни представители, е наистина тежко. И азъ трѣбва да благодаря, че въпреки че въ заглавието на законопроекта нѣма указание за облекчаване на самите тютюнопроизводители, все пакъ това е направено съ постановленията на чл. 4. Може ли, обаче, да се достигне до пълно задоволяване на самите производители съ тая редакция на чл. 4 — моята голяма задача е да обясня тъкмо това. Другите проблеми — дали трѣбва да стидемъ къмъ монопола, да усвоимъ монополната система, какво изобщо трѣбва по-нататъкъ да бъде нашето държане по отношение тютюновата търговия — сѣ нѣща, които наистина при другъ случай ние ще можемъ да третираме и да се занимаваме съ тѣхъ. Днесъ, обаче, трѣбва да се задоволимъ съ тѣзи постановления, така както ни сѣ дадени въ законопроекта, за да подпомогнемъ изпълнителната властъ да може да постигне голямата задача, която си поставя: истинско и ефикасно удовлетворяване на самите производители.

Г-да народни представители! Не е само кооперативата, която трѣбва да бъде облекчена и на която трѣбва да бъдатъ дадени нови животелни сили и струи. Самата кооператива нищо нѣма да почувствува и нищо нѣма да постигне, ако не ѝ се дадатъ животелните нози струи съ облекчение на самото съдържание на кооперативата, т. е. на самите тютюнопроизводители. И за това азъ призовавамъ вашето внимание точно къмъ тоя въпросъ: дали съ дадената редакция на чл. 4 отъ законопроекта ще може да се постигне целеното облекчение на тютюнопроизводителите.

Г-да народни представители! Мене ми се струва, че тоя законопроектъ не само ще трѣбва да претърпи едно преработване, предпрещане отъ кодификационната комисия, но и самите ние ще трѣбва да допринесемъ нѣщо, за да могатъ да се постигнатъ желаните резултати, които почитаемата изпълнителна властъ, въ лицето на г-на министъра на земеделието, цели. Ако искаме да постигнемъ ефикасно облекчение на самите тютюнопроизводители, ние ще трѣбва да отидемъ до коренно преработване на тѣзи постановления, защото иначе, по мое разбиране а сигурно и по ваше разбиране, ако не турнемъ на преработване тия постановления на законопроекта, нѣма да бъде полученъ желанниятъ резултатъ.

Какви сѣ разбиратъ на облекченията, това не ме интересува. Даже и това, което се дава съ законопроекта, ще трѣбва да признаемъ, че е довольно много, защото лихвите, които се дължатъ, не сѣ 140 милиона лева, както казва почитаемиятъ предшественикъ; лихвите бѣха може-би 300 или 400 милиона лева. Но трѣбва да признаемъ, че много отъ кооперативите продължиха да съществува, продължиха да работятъ въ негласно сътрудничество съ самата Кооперативна банка, за да могатъ да погасятъ онези задължения, които тежеха надъ тѣхъ.

Г-да народни представители! Проблемата за даване действително облекчение на самите тютюнопроизводители е комплицирана с едно важно обстоятелство, което трябва да бъде изтъкнато и подчертано. Това, което се казва в мотивите, е голата истина. И заслужава наистина похвала мотивировката, защото тя не прикрива действителността. А вие знаете ли каква е тя? Ние няма да дадемъ удовлетворение на самите тютюнопроизводители, ако не се съобразимъ с едно фактическо положение, въ което се намиратъ нѣщата. Въ мотивите се признава, че много отъ кооперативите сѫ ликвидирани, че много отъ кооперативите вече не съществуватъ, че нѣкои отъ кооперативите даже сѫ обявени въ несъстоятелностъ. И азъ питамъ: точно въ тѣзи болни кооперативи, въ тия болни организми, които ликвидираха и които си отидоха, точно въ тѣзи организми, които сѫ обявени въ несъстоятелностъ, какъ вие ще уредите правоотношенията на членовете, които сѫ се намирали въ тѣхъ въ миналото, когато активите ги нѣма, а пасивите тежатъ както на кооперативите, така и на самите кооператори, т. е. на членовете-тютюнопроизводители? Това е, по моето разбиране, голѣма проблема.

Вѣрно е, че ние вършимъ една малка работа, една нравена работа, но това, което трябва да постигнемъ и което трябва да даде почитаемота изпълнителна властъ, е да се даде едно действително, както казахъ, едно ефикасно облекчение на самите производители.

Е добре, вземете за примѣръ „Пловдивска яка“. „Пловдивска яка“ не е въ ликвидация, а тя окончателно ликвидира и престана да съществува. Споровете между нея и нейните кредитори съществуватъ, но — което е най-важното — нейните кредитори продължаватъ сѣщо така да държатъ отговорни членовете на самата кооперация. Кооператорите се чувствуватъ още твърде много отежнени. Кооператорите, това сѫ тютюнопроизводителите, които трябва да се подпомогнатъ. Тогава слага се въпросътъ при тая формулировка, която се дава: наистина, може ли да се постигне тоя резултатъ? Благодаря на г-нъ Сивиновъ, който ми напомня какво ще бъде изобщиотъ юридическо гледище положението на така наречените индивидуализирани задължения. Ще се върна малко по-после и на тѣхъ.

Прочетете съдържанието на чл. 4, г-да народни представители, за да се увѣрите заедно съ мене, че за голѣмо съжаление, въ края на краищата, нѣма да успѣемъ да постигнемъ гонимата голѣма целъ: да дадемъ облекчение на самите тютюнопроизводители. Защо, г-да народни представители? Чл. 4 постановява: (Чете) „Ползуващите се отъ настоящия законъ кооперации се задължаватъ да дадатъ сѣщитѣ облекчения и въ сѣщия размѣръ на тютюнопроизводителите“. Прочее, какви сѫ необходимите реквизити, съгласно постановлението на този чл. 4, за да може тютюнопроизводителътъ да претендира да му се даде съответното облекчение? Най-напредъ, както виждате, употребено е понятието „ползуващите се“ — следователно, само живите организми, кооперативите, които още продължаватъ да работятъ, иматъ право да се ползуватъ. Безспорно, това е много целесъобразно. Всѣки благодаренъ стопанинъ ще поиска облекчение. А трябва да се признае, че и всѣка кооператива, на която се правятъ облекчения, сама по себе си ще поиска облекчение и ще бъде въ положение на поискващъ, както се употребява понятието въ този членъ. Но я ми отговорете, г-да народни представители, какво ще бъде положението точно на онѣзи кооперативи, които умрѣха, които загинаха под тежестта на всичките задължения и какво ще бъде положението на тютюнопроизводителите, тѣхни членове, които трябва най-много да бъдатъ подкрепени? Понеже самите кооперативи вече не съществуватъ, тѣ нѣма да могатъ да поискатъ облекчение, защото вносителътъ е употребилъ понятието „ползуващите се“. За да се ползува една кооператива, тя трябва да съществува още, да не е ликвидирала, да не е обявена въ несъстоятелностъ, да не е приключена нейната несъстоятелностъ. Поради това, че кооперацията нѣма никакъвъ активъ, нейните членове-тютюнопроизводители ще бъдатъ игнорирани и не ще могатъ да се ползуватъ отъ ония облекчения, които се предвиждатъ въ постановленията на чл. 1, както и въ постановленията на чл. 4.

Г-да народни представители! Не е само това условие, което е поставено въ чл. 4. Въ него е казано: „Ползуващите се отъ настоящия законъ кооперации се задължаватъ да дадатъ сѣщитѣ облекчения“ и пр. Следователно, даването на облекчения не дохожда *de jure*, не дохожда съгласно разпореденията на закона, а трябва непременно да бъде дадено отъ самите кооперативи на произ-

водителите, които сѫ задължени било въ качеството на членове-кооператори, било въ качеството на консигнатори, когато тѣ сѫ внасяли стоките си.

При това положение, г-да народни представители, при тия реквизити, които сѫ дадени и подчертани въ разпореденията на чл. 4, ще трябва да заключатъ съ две думи: мъчно изобщо може да се дойде до богатия изворъ на облагодетелствуване, на справедливо подпомагане, което правителството иска да даде на самите тютюнопроизводители — прочее, ще трябва да се отиде до корективите. Има вече дадена съответната форма, къмъ която трябва да вървимъ ние, законодателите, затова защото въ постановленията на чл. 1 имаме точно обратното положение. Тамъ *de jure* на всички кооперативи се дава правото да получатъ незабавно и по силата на самия законъ съответното облекчение — заличаване на лихвите.

Прочее, азъ смѣтамъ, че ако бихме искали да отидемъ до пълно оползотворение на тази богата инициатива, съ която ни сезира почитаемота изпълнителна властъ, ще трябва да бъде направено съответното преработване на чл. 4, чл. 4 ще трябва да получи нова редакция, въ която, като се избѣгнатъ тия понятия, които сѫ употребени — а именно: „ползуващите се“, и че кооперативите трябва да дадатъ сѣщитѣ облекчения на членовете-производители, които се намиратъ при тѣхъ било като кооператори, било като консигнатори — ще трябва да остане оная начинъ на изразяване на тази богата мисълъ за облекчение, която е легнала въ разпореденото на чл. 1, т. е. производителите, които дължатъ на кооперативите, получаватъ сѣщитѣ облекчения, които се даватъ на тия кооперативи.

Г-да народни представители! По тоя начинъ ние отваряме широко вратата на всички възможности, за да се подпомогне на самите тютюнопроизводители, и точно тѣ да бъдатъ задоволени съ облекченията, които трябва да бъдатъ дадени, по мое разбиране, първо на тѣхъ.

Г-да народни представители! Сами по себе си кооперативните организации заслужаватъ всичките похвали, заслужаватъ ги специално тютюновите кооперации, които изнесоха първи борбата срещу тази депресия, която падна върху тѣхъ като рана слана, и всички изпопадаха. Много жертви се дадоха. На стопанското и изобщо на бойното поле много жертви могатъ да бъдатъ дадени, но който е борецъ, не трябва да съжалява за жертвите, които сѫ били дадени било на бойното, било на стопанското поле. Следъ като е минала депресията, катастрофата, следъ като сѫ изживѣни толкова трагични случаи, за които всички съжаляваме — защото и голѣми фирми сѫ били опитъ и съ много капиталъ паднаха, пропаднаха, загубиха се, както на нашия пазаръ, така и на международния такъвъ — сега, когато даваме облекчение, не трябва да забравяме народния елементъ, а трябва да насочимъ всичките постановления на закона така умно, така целесъобразно, че облекченията да стигнатъ точно до тоя елементъ, покровителството да се даде на него.

Затова, по мое разбиране — пакъ повтарямъ, съ заше извинение — преработването на чл. 4 ще трябва да бъде наредено къмъ оная форма, която стои въ редакцията на чл. 1, а именно: *de lege*, по силата на закона, по право, веднага да се даде облекчение на самите производители.

Ще ми се направи възражение, че въ такъвъ случай при kalkulирането самите кооперативи биха се объркали изобщо, пъкъ и положението на Земеделската банка би станало отежчено. Нищо подобно, г-да народни представители, защото главното облекчение, което се прави по настоящия законопроектъ, е само заличаване на смѣтката „лихви“.

Стоянъ Димовъ: Има кооперации, които сѫ индивидуализирали задълженията си. Затова е тази работа.

Георги Тодоровъ: Знамъ всичко това. — Да вземемъ богатия случай, какъвто представлява „Асенова крепостъ“, какъвто представлява „Родопска яка“ и други. „Родопска яка“ се намира сега въ ликвидация, ликвидацията се намира въ ржцетъ на Българската земеделска банка. Азъ ви питамъ: смѣтате ли, че Българската земеделска банка по свой починъ би дала съответните облекчения на производителите при това постановление на чл. 4?

Стоянъ Димовъ: Нѣма да даде.

Ангелъ Сивиновъ: И другите кооперативи нѣма да могатъ да дадатъ.

Георги Тодоровъ: Да, разбира се, положително е, че нѣма да се допустне да отидатъ облекченията до самите производители, които фигуриратъ въ „Родопска яка“. „Ро-

допска яка“ нѣма особено много задължения. Нека да кажемъ, че има задължения — примѣрно — 20 милиона лева. Тамъ се намиратъ маса кооператори, тамъ се намиратъ маса консигнатори, които сѣ дали своитѣ тютюни.

Ангелъ Сивиновъ: Но днесъ не сѣ членове на кооперацията.

Георги Тодоровъ: Днесъ, обаче, тѣ не фигуриратъ, фигурира „Родопска яка“ като юридическо лице, обявено въ ликвидация, и ликвидацията е предадена въ ръцетѣ на Българската земеделска банка. Н-дейте смѣта, че Българската земеделска банка би се трогнала отъ постановлението на чл. 4, за да даде по своя инициатива тия облекчения — тя нѣма да ги даде по никой начинъ, и нищо нѣма да бѣде постигнато.

Г-да народни представители! Азъ искамъ да свърша само съ едно пожелание. При редактиранията, които ще се направятъ, за да се дадатъ облекчения и на тютюнопроизводителитѣ, ще трѣбва да се помисли не само за кооператоритѣ, които фигуриратъ като членове на кооперативитѣ, но също така и за консигнаторитѣ, които сѣ дали тютюнитѣ си и на които стопанското положение също така е погребано въ съответнитѣ кооперативи. Консигнаторитѣ, г-да народни представители, се намиратъ въ още по-тягостно и нещастно положение. Това сѣ тютюнопроизводители, които нѣматъ абсолютно никакъвъ афинитетъ, никакво родство съ самитѣ кооперативи; произвеждали сѣ, направили сѣ единъ аванс на голѣмо довѣрие къмъ кооперативното дѣло у насъ, дали сѣ тютюнитѣ си да бѣдатъ преработвани и изнесени на външния пазаръ, обаче дойде депресията, дойде по-нататѣкъ Българската земеделска банка, която навлѣзе въ поправката нагаждането книгитѣ на самитѣ кооперативи, докато най-после турна рѣка на тѣхнитѣ стоки и ги приведе къмъ нула. Това е, г-да народни представители, теглото и положението на всички тютюнопроизводители, които се намиратъ въ Южна България. Това е бедата. Ако искате да знаете, днесъ нито единъ селянинъ отъ „Станимашка“ и „Пловдивска яка“ — ако щете, отидете и по-нататѣкъ въ Панимакли или Котелъ, където хората залагаха тютюнитѣ си на кооперативитѣ или на консигнационни начала въ „Асенова крепостъ“ — никой не може да продаде имота си, не може да направи никаква гражданска сдѣлка съ своитѣ недвижими имоти, затова защото Българската земеделска банка му държи затворено есето, държи отговоренъ самия него.

Ангелъ Сивиновъ: Обща възбрана иматъ всички.

Георги Тодоровъ: Банката не имъ позволява да продаватъ, защото не могатъ да представятъ съответни удостоверения. Това е прозата, която ние, като съвременници, виждаме у всички онѣзи, които сѣ работили въ Южна България — мъже, жени, деца; всички работиха, всичко дадоха, но яви се Българската земеделска банка и трѣбваше да го приведе къмъ нула.

Г-да народни представители! Хиляди процеси на консигнатори минаватъ презъ нашитѣ нещастни рѣще — 1.700 процеса на 1.700 стопани, които сѣ отлични, които сѣ давали винаги хубави тютюни, но които поради катастрофата, поради депресията, която настѣпи въ пазара на тютюнитѣ, се разориха и трѣбваше да изпиятъ горчивата чаша докрай. Въ началото сѣ давани по 40 л. аванс на внесенъ килограмъ тютюнъ; примѣрно, 1.000 кг. внесълъ производителъ, дали му авансъ 40.000 л., като сѣ смѣтали, че тютюнътъ му е второ, трето, четвърто или пето качество и че той наистина заслужава да получи такъвъ авансъ. Тоя авансъ отъ 40.000 л. продължава да бѣде олихвяванъ, и въ този моментъ е застаналъ на почетната цифра 310.000 л. съ лихвитѣ и сѣ всичкитѣ други задължения за неизпълнение на договорнитѣ отношения. Това е въ пасива „да дава“. А въ актива „да взема“ има

само една нула, затова защото се казва, че тютюнитѣ, които той е внесълъ на международния пазаръ, били абсолютно обезценени и не може срещу тѣхъ да бѣде дадено нищо.

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: (Звъни)

Георги Тодоровъ: Завършвамъ. Г-да народни представители! При тая измѣстна действителностъ, която трѣбва да констатираме, при всички положения, които азъ изтъкнахъ, заслужава още веднажъ да подчертая следното. Между многобройнитѣ добри дѣла, които правителството наистина направи за селския народъ, това ще бѣде единъ действително цененъ камѣкъ, внесенъ въ тая брѣнка, затуй защото все пакъ се туря прѣстѣтъ на една рана, която бѣше като живеница и разяждаше организма на около сто хиляди добри български работоспособни семейства, които се измѣчваха и които продължаватъ да се измѣчватъ подъ тежестта на голѣми задължения подъ формата на обихи.

Нека, обаче, при тѣзи бележки, които азъ направихъ набързо, поради бързото течение на времето, да можемъ да тикнемъ законопроекта да даде ефикасна защита преди всичко на самитѣ тютюнопроизводители, защото само ако тютюнопроизводителитѣ бѣдатъ засегнати и получатъ облекчението, ще получимъ нови жизнени струи, които ще дадатъ възможностъ за ободряване по-нататѣкъ и на кооперативитѣ и за създаване на нови кооперативи, на нови формации, на нови форми въ развитието на нашия тютюновъ браншъ, на нашата тютюнова търговия (Рѣкоплѣскания)

Председателствуващъ Димитъръ Пешевъ: Г-да народни представители! Часътъ е вече 8. Моля да се съгласите да вдигнемъ заседанието.

За утрешното заседание, петѣкъ, 31 октомврий. 15 ч., сѣ съгласието на правителството, ви предлагамъ следния дневенъ редъ:

1. Одобрение на предложението за одобрение царски укази № № 119, 120; 122-129; 131-142 и 144-149 включително отъ 1941 г.

Първо четене на законопроектитѣ:

2. За облекчение на тютюновитѣ кооперации. (Продължение на разискванията).

3. За измѣнение и допълнение на наредбата-законъ за уреждане на вътрешната търговия.

4. За действието на закона за минитѣ въ новоотободенитѣ земи — Добруджа, Тракия, Македония и Моравско.

5. За безвъзмездно отстъпване инвентара на фондоветѣ на общинското сръдно търговско училище въ гр. Червенъ-бръгъ отъ общината на държавата.

6. За отстъпване безвъзмездно на църковното настоятелство въ с. Борилъ, Орѣховско, за постройка нова църква материалитѣ отъ шестъ необитаеми бѣжански къщи.

7. За измѣнение бюджета на държавнитѣ дългове за 1941 бюджетна година.

8. За измѣнение и допълнение бюджетитѣ на Българската православна църква и на Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията за 1941 бюджетна година.

9. За допълнителенъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Главната дирекция на строежитѣ за 1941 бюджетна година, на сума 400.000 л.

Който отъ г-да народнитѣ представители приематъ предложениия дневенъ редъ за утрешното заседание, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Затварямъ заседанието.

(Затворено въ 19 ч. 55 м.)

Подпредседателъ: **ДИМИТЪРЪ ПЕШЕВЪ**

Секретари: **АЛЕКСАНДЪРЪ ЗАГОРОВЪ**
СТЕФАНЪ БАГРИЛОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: **ДОНЧО ДУКОВЪ**

